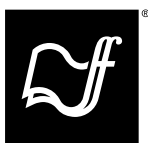

CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI/TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Letno poročilo 2011

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Kazalo

UVOD	3
PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI/TUJI JEZIK	4
Slovenščina na tujih univerzah	5
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture	23
Simpozij Obdobja	34
Izpitni center	37
Tečaji slovenščine	44
Slovenščina za otroke in mladostnike	48
Izobraževanje	51
Založniška dejavnost	53
Raziskovalni in aplikativni projekti	56
OBJAVE V MEDIJIH	57
BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA	70

Beseda je konj

red. prof. dr. Marko Stabej
predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Leto 2011 smo na našem Centru speljali bolj ali manj po načrtih, kot se boste lahko prepričali iz poročil posameznih programov. Slovenščino sejemo po svetu in po domovini, z njo pa tudi marsikaj, kar je z njo povezano. Jezik ni nikoli samo jezik. Vendar tudi enačba, kaj slovenščina še je, ni brez vseh neznank, kot se je nekaj časa zdelo, ko smo bili še bolj ali manj prepričani, da je slovenščina samo za nas, slovenske govorce slovenščine. Jezik ima med govorci zmeraj tudi takšno ali drugačno simbolno vrednost – in kadar učiš slovenščino kot drugi ali tuji jezik, preverjaš njeno znanje pri najrazličnejših govorcih in govorkah ali jo raziskuješ, šele zares opaziš, kako zapletena so razmerja med različnimi vidiki človekove identitete in jezikom. Pri naših dejavnostih (oziroma pri njihovih uporabnicah in uporabnikih) je najpomembnejša simbolna vloga slovenščine gotovo to, da je njeno znanje ključ do razumevanja in vključevanja v slovensko družbo. Ne, to ni samo praktična vloga. Govorci in govorki slovenščine, ki se je niso naučili kot prvega jezika, so za skupnost slovensko govorečih izjemno dragoceni. Če se pridružimo v trenutnih grenko-kislih časih priljubljeni navadi prisposabljanja: ti govorci in govorki so kot humus slovenščine, kot njen kvas. Pa ni slovenščina ne zemlja ne kruh. Zato lahko zatrdimo neposredneje: dokler se ljudje učijo slovenščino kot tuji jezik, jo imamo lahko za jezik, poln življenjske moči. Ti ljudje torej niso razkošje, ampak eden od temeljev slovenske jezikovne skupnosti in njenega nadaljnjega obstoja. Povečevanje njihovega števila (v letošnjem poročilu sicer skromnejše kot lani, vendar je to v trenutnih denarnih razmerah precejšen uspeh) je zato dober znak. Precej slabši znak pa je varčevalna retorika izvršne oblasti, ki se bo, kot kaže, iztekla v neusmiljeno rezanje proračunskih virov tudi na našem področju. Čeprav s svojim delom, ki je vpeto v širok okvir državnih in civilnih ustanov, uspešno ozaveščamo vse širši krog ljudi, našo dejavnost še vedno marsikdo preslabo pozna – ali pa je sploh ne, celo v naši lastni hiši. Zato se marsikomu naša dejavnost nikakor ne zdi samoumevno potrebna. Zato je v sedanjih časih zelo ranljiva. Zato prosim preberite naše poročilo in se pustite prepričati, morda pa prepričajte še koga.

Beseda ni konj? Ne, beseda je več kot konj. Tudi če bomo morali razjahati, bomo še vedno pri besedi. Ne bomo si je pustili vzeti – hkrati pa jo z veseljem in ponosom tudi predajamo vsem, ki jih zanima.

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Predstojnik: red. prof. dr. Marko Stabej

Vodja strokovne službe CSD/TJ: dr. Ina Ferbežar

Program oz. dejavnost	Financiranje programa oz. dejavnosti	Strokovni delavci	Financiranje strokovnih delavcev
Slovenščina na tujih univerzah Predsednica: izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič	MVZT	dr. Mojca Nidorfer Šiškovič Damjan Huber	MVZT
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Predsednica: red. prof. dr. Vera Smole			
Simpozij Obdobja Predsednica: red. prof. dr. Simona Kranjc			
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) Damjana Kern Petra Likar Stanovnik (do septembra 2011) Lidija Jesenko (poslovna tajnica)	MVZT, lastna sredstva
Tečaji slovenščine	lastna sredstva, MVZT, Urad Vlade RS za Slovence po svetu, MŠŠ in CMEPIUS	doc. dr. Nataša Pirih Svetina (vodja programa do maja 2011) Branka Gradišar (vodja programa od maja 2011) Tanja Jerman (vodja učiteljev) Jana Kete Matičič	MVZT, lastna sredstva
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MŠŠ (ZRSŠ) in Urad Vlade RS za Slovence po svetu	Mihaela Knez (vodja programa) Damjana Kern Matej Klemen (do maja 2011) Katja Kralj (do maja 2011)	lastna sredstva
Izobraževanje	lastna sredstva	doc. dr. Nataša Pirih Svetina Mihaela Knez	lastna sredstva
Založništvo	lastna sredstva	Mateja Lutar	MVZT

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Redno izobraževanje za lektorje in izpraševalce	
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti	– TEMPUS IV – MaFoLaC – ZIP – Zgodnja integracija priseljencev

Slovenščina na tujih univerzah

izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič,
dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber

1 Splošno o programu

V študijskem letu 2010/11 je na tujih univerzah delovalo 56 slovenistik, na 20 univerzah je imela slovenistika status diplomskega študija, na mnogih od teh univerz sta potekala tudi magistrski in doktorski študij. Na lektoratih in študijih slovenščine se je slovenščino učilo oz. jo študiralo 2843 študentov. Program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je v letu 2010/11 vključeval 52 učiteljev slovenščine v tujini: 31 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (FF UL) zaposlenih učiteljev, ki so napoteni na delo v tujino, in 21 na tujih univerzah zaposlenih učiteljev oz. učiteljev, ki so imeli pogodbo s FF UL. Poleg omenjenih učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja iz slovenskega jezika, literature in kulture na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih učiteljev slovenistik, ki so tudi mentorji študentom pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah.

2 Spremembe na lektoratih in kadrovske zadeve

Ob zaključku študijskega leta 2010/11 je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb med zaposlenimi učitelji: z delom na Univerzi v **Tübingenu** je zaključila Mojca Šoštkarko, zaposlila pa se je dr. Irma Kern, Ivana Petric Lasnik na Univerzi v **Zagrebu** je odšla na porodniški dopust, nadomestila jo je Laura Fekonja, ki je doslej poučevala v Brnu. Na delovnem mestu učiteljice na Univerzi v **Brnu** se je zaposlila Mateja Kosi. Jernej Ključevšek, ki je poučeval na Univerzi v **Nottinghamu**, se je vrnil v Slovenijo, nadomestil pa ga je Matej Klemen. Prav tako se je v Slovenijo vrnila učiteljica na Šlezijski univerzi v **Katovicah** Barbara Upale, ki jo je nadomestila Tina Jugovič. Učiteljica na Univerzi v **Lodžu** Janja Vollmaier Lubej je odšla na porodniški dopust, nadomestila pa jo je pogodbeni učiteljica Mateja Gojkošek. Pogodba za delo na Univerzi v **Gradcu** se je iztekla tudi Tatjani Vučajnk, ki jo je zamenjala Tjaša Alič.

Več kot 10 učiteljev je vpisanih na doktorske študije na slovenskih univerzah oziroma nekaterih tujih, saj morajo vse pogostejše izvajati tudi predavanja iz slovenskega jezika, literature in kulture. Doktorat znanosti bi jim omogočil boljši status na univerzi in zagotovil trdnjši položaj slovenistike.

Delo slovenskega učitelja, napotenega iz Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik FF v Ljubljani na Filozofsko fakulteto v **Beogradu**, se je v dosedanjih treh letih izkazalo kot izjemno pomembno pri širjenju in prepoznavnosti slovenskega jezika v srbskem okolju. Interes za študij slovenskega jezika je v preteklih letih močno narasel in pomembno prispeva h kulturni promociji Slovenije v državi. Skupno je v študijskem letu 2010/11 slovenski jezik in kulturo poslušalo okoli 1300 študentov, zato so prizadevanja usmerjena v ustanovitev samostojne katedre za slovenščino. V letu 2009 je bila v **Bratislavi** izvedena popolna akreditacija študijskih smeri in programov. Čeprav je septembra 2010 Filozofska fakulteta Univerze Komenskega že objavila študijsko smer *Srednjeevropske študije*, študija še niso začeli izvajati. FiF UK je za ta študijski program pridobil evropska sredstva, ki morajo biti porabljeni v naslednjih treh letih. Po zagotovilih vodstva fakultete se bo program začel izvajati v študijskem letu 2012/2013, v študijskem letu 2011/2012 pa bo učiteljica Saša Vojtech Poklač izvajala nov predmet *Dejstva o Sloveniji*. Na Slovaškem, kjer se obetajo spremembe, vezane na delovanje lektoratov v tujini, z velikim zanimanjem spremljajo delovanje programa STU in poskušajo prevzeti podoben model tudi za slovaške lektorate. Slovenski lektorat v **Bukarešti** ima trenutno zelo slab položaj tretjega izbirnega jezika, ki bi se lahko izboljšal le z novim habilitiranim učiteljem. Usposabljanje kandidata bi trajalo precej let, med drugim bi mu morali omogočiti daljše študijsko bivanje v Sloveniji. Lektoratu sta na fakulteti, predvsem zaradi kar dolge tradicije, naklonjena prodekanja Octavia Nedelcu z oddelka za srbstiko in predstojnik slavistične katedre Constantin Geambașu. V študijskem letu 2011/2012 ne bo več deloval lektorat slovenščine na daljavo na univerzi v **Göteborgu**, ki ga je izvajal Morgan Nilsson, vanj pa so se vpisovali študenti iz vseh skandinavskih držav. Univerza v Göteborgu je namreč ukinila študije jezikov, poleg slovenskega tudi češkega, nizozemskega in mnoge druge. Morgan Nilsson pa se je konec študijskega leta že uspešno dogovoril s prestižno univerzo v Uppsali, da bodo namestili vsebine za slovenščino na svoj strežnik in tako ponudili učenje slovenščine v okviru svojega zelo razvitega oddelka za slavistiko. Lektorat je pripravljen še naprej izvajati Morgan Nilsson. Zaradi velikega izpada ur ob 5-tedenski študentski zasedbi FF v **Buenos Airesu** v študijskem letu 2011 ne bodo razpisali vpisa v začetniško skupino lektorata, temveč bodo dodatno leto lektorskih vaj omogočili slušateljem, ki so bili na lektorat vpisani že v študijskem letu 2010. Asistentu za slovensko književnost dr. Andreasu Lebnu na **Dunaju** je maja 2010 potekla pogodba in z oktobrom 2010 se je premestil z dunajske slovenistike v **Gradec**, na mesto rednega profesorja za slovensko književnost. V **Granadi** status slovenskega jezika ostaja enak, čeprav se z bolonjskim programom v letu 2012 lahko spremeni; slovenščina je eden izmed

izbirnih jezikov, ki se lahko uvrsti v *Oddelek za moderne jezike*, in sicer v študijski program kot tretji tuji jezik s 120-urnim programom (24 kreditnih točk) z zagotovitvijo financiranja s slovenske strani. Če bi ostala kot izbirni predmet, se bo število študentov zmanjšalo. Slovenščina je zdaj eden izmed izbirnih predmetov slovanskih jezikov, ki imajo na fakulteti v Granadi največ študentov. V **Moskvi** so leta 2010 praznovali 40 let obstoja slovenistike na Moskovski državni univerzi, vendar ob žalostnem dejstvu, da specializacija slovenskega jezika s študijskim letom 2010/2011 ni bila razpisana, tako kot je bilo predvideno. Stanje se je popravilo v začetku študijskega leta 2011/2012, ko sta se dva študenta slovenščine lahko vpisala na redni diplomski študij slovenistike. Na Inštitutu za slavistiko LMU v **Münchnu** in med študenti obstaja zanimanje za dodatni predmet slovenščine – prevajanje za nadaljevalce po 4. semestru, zato bi morali z meduniverzitetnimi dogovori poskušati vzpostaviti polovično lektorsko mesto za slovenski lektorat, ki bi ga financirali obe strani. V **Pekingu** se lektorat hitro razvija, zaenkrat v obliki izbirnega predmeta za študente različnih študijskih smeri. Univerza se je že odločila vpeljati program slovenskega jezika in kulture v obliki rednega štiriletnega študija, ki naj bi bil vpeljan v roku dveh ali treh let, zato je bodoči kitajski učitelj Bao Jie na dveletnem izobraževanju v Sloveniji. Na slovenistiki v **Rimu** je vse bolj pereče dejstvo, da univerza ne razpiše mesta habilitiranega profesorja za slovensko literaturo. Predavanja iz tega predmeta zdaj prostovoljno opravlja prof. Marija Bidovec, sicer zaposlena na univerzi v Vidmu. Zato smo se že v letu 2010 intenzivno lotili reševanja te problematike s sestankom na Univerzi la Sapienza s predstojnico oddelka dr. Emanuela Sgambati, prizadevanja pa so se nadaljevala ob obisku slovenskega predsednika dr. Danila Türka januarja 2011 in s podporo slovenskega veleposlaništva v Rimu, da bi čimprej razpisali delovno mesto profesorja za slovenščino.

2.1 Diplomatska, magistrska in doktorska dela iz slovenistike (iz poročil učiteljev)

V **Bielsku Biala** so imeli v preteklem študijskem letu 18 diplomskih nalog, v **Gentu** je iz slovenščine magistrirala Evy Copiters z magistrsko nalogo *Živalski frazemi v slovenskem in ruskem jeziku* in diplomirala študentka Paulien Celis z nalogo *Purizem v slovenščini*. V **Katovicah** je drugostopenjski študij (V. letnik slovenistike) zaključilo 11 študentov, prvostopenjski študij (III. letnik slovenistike) pa 14 študentov. V **Krakovu** sta nastali dve diplomski 2. stopnje iz slovenistike: Patrycja Truchlińska je raziskovala slovensko-slovaške medjezikovne homonime oz. aproksimate, Jacek Lenkiewicz pa se je ukvarjal z jezikovno refleksijo pri slovenskih in hrvaških protestantih v 16. stoletju. V **Moskvi** je leta 2010 na Inštitutu Slavjanovedenja (RAN) doktoriral Gleb Pilipenko. V disertaciji je obravnaval jezikovno situacijo Slovencev v Porabju in Madžarov v Prekmurju. Študentki Majida Shahid in Kathryn Close sta na na univerzi v **Nottinghamu** diplomirali iz »ruščine s slovenščino«, v **Pardubicach** so iz slovenščine diplomirali štiri študenti, v **Vidmu** pa sta iz slovenščine diplomirala Luciano Lister in Nicola Baratella. V **Zagrebu** je svoje doktorsko delo v poletnem semestru oddala asistentka za književnost Ivana Latković, sicer pa so na slovenistiki študenti prijavili sedem diplomskih del.

3 Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev ter priprava novih učiteljev

V okviru programa STU in Centra za slovenščino smo organizirali tri tradicionalna delovna srečanja in izobraževanja za učitelje: novoletno (22. in 23. decembra 2010), junijsko (29. in 30. 6. 2011) izobraževanje Centra za slovenščino ter osrednje delovno srečanje učiteljev STU pred začetkom novega študijskega leta, tj. tridnevno srečanje in izobraževanje od 25. do 27. avgusta 2011.

Ves prvi dan avgustovskega srečanja je bil namenjen petim novim učiteljem, ki so prvič začeli z delom na lektoratu slovenščine na univerzi v tujini. Na Centru za slovenščino smo zanje pripravili celovito usposabljanje in pripravo za organizacijsko in pedagoško delo na lektoratu. Pred tem so se kandidati že udeležili junijskega izobraževanja za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika v okviru Centra za slovenščino in več dni hospitalirali pri izkušenih lektorjih na lektoratih v okviru 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture.

4 Obiski na lektoratih

Oktobra 2010 je delegacija s FF UL z dekanom dr. Valentinom Bucikom obiskala Filozofsko fakulteto Univerze M. Lomonosova v **Moskvi**, kjer so se pogovarjali o študiju slovenščine, saj moskovska fakulteta v študijskem letu 2010/11 študija ni razpisala, kot je bilo predvideno (razpisan je samo vsakih 5 let), in ni zagotovila ustreznega statusa slovenski učiteljici Katarini Ogrinc. Stanje se je izboljšalo z intenzivno diplomatsko dejavnostjo in prizadevanjem programa ter FF med študijskim letom, tako da so se v začetku študijskega leta 2011/2012 na študij slovenščine študenti lahko znova vpisali.

V začetku decembra smo v okviru projekta *Svetovni dnevi sodobne slovenske literature (Svetovni dnevi)* predstavniki STU soorganizirali literarni večer z Andrejem E. Skubicem na Filozofski fakulteti Univerze v **Padovi** in se ga skupaj z avtorjem tudi udeležili. Ob obisku je bil tudi sestanek s profesorjem slovenščine dr. Hanom Steenwijkom o delovanju slovenistike. Padovanska univerza slovenščino podpira in vsako leto razpisuje študij slovenščine ter vpisuje nove študente.

Maja 2011 sta predsednica programa STU dr. Alojzija Zupan Sosič in vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič v sodelovanju z učiteljem slovenščine Lukom Zibelnikom obiskali slovenistični lektorat na Državni univerzi v **Clevelandu**. Obisk je bil zasnovan širše, saj sta imeli najprej srečanje z generalno konzulko dr. Melito Gabrič v New Yorku na temo različnih možnosti sodelovanja v slovenistiki in o položaju slovenščine v New Yorku ter na Univerzi Columbia, dogovorjeni sestanek na veleposlaništvu RS v Washingtonu pa je žal odpadel. Na Državni univerzi v Clevelandu je bil v okviru lektorata slovenščine in programa STU organiziran prvi dvodnevni seminar za slovenske učitelje v ZDA. Seminarja se je udeležilo 17 učiteljev, ki so prišli večinoma iz Clevelanda pa tudi iz Chicaga in San Francisca. Seminar iz slovenske literature, didaktike, jezika in učnih gradiv ter slovarjev so izvedle red. prof. dr. Boža Krakar Vogel (FF UL), izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič (FF UL), dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (FF UL) in mag. Majda Degan Kapus (Založba DZS). Odziv je bil zelo dober, učitelji pa si želijo organizacije več podobnih seminarjev.

5 Financiranje in status programa STU ter stiki in podpora drugih institucij

Preteklo študijsko leto je bilo glede financiranja delovanja programa izredno težko. **Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (MVZT)**, ki financira program STU, je septembra 2010 objavilo zmanjšanje sredstev v letu 2011 za 500.000 evrov in posledično krčenje programa z zaprtjem 10 lektoratov ter odpustitvijo tretjine zaposlenih učiteljev. Zaradi tega nenapovedanega dejanja in načina predloga Vladi RS smo v okviru nosilca programa s podporo senata FF UL poslali dopis ministru Gregorju Golobiču in o tem obvestili tudi učitelje ter partnerje programa, kulturne institucije ter medije. Podporo ohranitvi lektoratov so izrazili Društvo slovenskih pisateljev, Javna agencija za knjigo, Ministrstvo za zunanje zadeve ter veliko število slovenskih veleposlaništev in konzulatov po svetu, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Študentska založba Ljubljana, predsednik RS dr. Danilo Türk, v medijih je bilo več kot 20 objav, intervjujev, pogovorov itn. Novembra so zato na MVZT oblikovali medresorsko delovno skupino, v kateri sodeluje tudi nosilec programa STU, vodi pa jo direktor Direktorata za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dr. Stojan Sorčan. MVZT skuša na ta način povezati resorje, na novoletnem srečanju 22. decembra 2010 pa so se člani medresorske skupine srečali z učitelji na okrogli mizi. Za natančnejšo analizo dela na programu STU je MVZT pri Fakulteti za podiplomski humanistični študij Ljubljana (ISH) konec leta 2010 naročilo izvedbo raziskave o delovanju lektoratov in programa STU.

Naloge medresorske skupine so bile po slepu Vlade RS naslednje: pripraviti nacionalne smernice za dolgoročni razvoj in delovanje mreže lektoratov, povezati zainteresirane resorje in urediti financiranje, predlagati možne rešitve zagotavljanja manjkajočih finančnih sredstev. Predloge bi skupina morala oblikovati do marca 2011, da bi jih obravnavala Vlada RS. Skupina se je sestala trikrat, posamezni resorji in STU smo oblikovali predloge za delovanje in razvoj programa STU, obenem smo s STU predlagali ureditev statusa z Zakonom o izvajanju programa STU, ki smo ga dve leti skrbno pripravljali v okviru nosilca programa skupaj s strokovnjakinjo prava mag. Natašo Belopavlovič. MVZT je predlagalo ureditev programa z Uredbo Vlade RS, saj je ta pot hitrejša in ustrežnejša, vsebine, ki morajo ostati na ravni zakona, pa bi dodali v Zakon o visokem šolstvu. Medresorska skupina je Uredbo obravnavala in v juniju dorekla posamezne člene, potem pa se je dejavnost medresorske skupine zaradi odstopa Vlade RS julija 2011 ustavila. Ureditev statusa zaposlenih učiteljev in delovanja programa ostaja še naprej odprt pereč problem in prioriteta programa.

V drugi polovici leta 2011 je MVZT zagotovilo, da bodo z aneksom k pogodbi za UL programu dodelili dodatna sredstva, prav tako pa predvidelo enaka sredstva tudi za prihodnji dve leti. Kljub temu do sprejetja ustreznih pravnih podlag ostajajo način financiranja dejavnosti (sedaj na podlagi vsakoletne pogodbe), status nosilca dejavnosti in položaj učiteljev nedorečeni, zato je načrtovanje dejavnosti in dogovarjanje s tujimi univerzami zelo oteženo. FF UL program sicer podpira z zagotavljanjem rednih plač zaposlenim in pomaga pri nemotenem delovanju programa v mesecih, ko sredstev ni, a bi bilo treba program umestiti v redno vsakomesečno financiranje MVZT. Tako bi tudi omogočili ustrežnejše načrtovanje porabe denarja in delovanja programa.

Da je bilo delovanje programa STU uspešno, gre zahvala tudi **Ministrstvu za zunanje zadeve**, posebej Sektorju za mednarodno sodelovanje v kulturi in slovenski diplomatski mreži, ki z lektorati odlično sodeluje. Mnogo slovenskih diplomatskih predstavnikov je v preteklem študijskem letu obiskalo lektorate oziroma se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in pripravilo sprejeme. Zadnja leta se je izredno izboljšalo tudi sodelovanje pri skupnih kulturnih projektih (gl. tudi Kulturne dejavnosti po lektoratih). Predvsem pa je bil program deležen velike podpore ob napovedanem zmanjševanju denarja in krčenju mreže lektoratov.

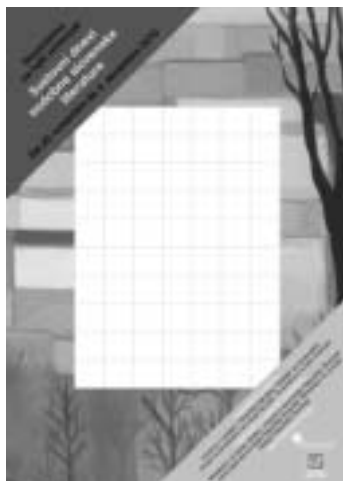
- V preteklem letu smo sodelovali z **Javno agencijo za knjigo RS**, kamor so se učitelji in literarni ustvarjalci prijavljali na razpise za gostovanja in organizacijo projektov, zlasti v okviru projekta *Svetovni dnevi*. Učitelji v tujini redno sodelujejo z društvi Slovencev v najbližjih krajih in s slovenskimi gospodarskimi predstavništvi.
- 5.1 Podpora programa STU lektoratom**
- Vsi učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa STU in Centra za slovenščino v smislu organizacijske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. *Svetovni dnevi*), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, z obveščanjem o novostih in aktualnih razpisih, oskrbovanjem lektoratov z literaturo, s sodelovanjem pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo in drugih projektov v okviru lektoratov ter z uradno korespondenco z univerzo gostiteljico, z organizacijo kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj, ki so organizirana trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispeva MVZT za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike iz tujine na *Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK)*, ki je organiziran na visoki strokovni ravni in z bogatim programom. Študentom slovenščine na tujih univerzah omogočajo, da se s slovenščino podrobneje seznani v Sloveniji in poslušajo predavanja strokovnjakov slovenistov ter vzpostavijo strokovne in kulturne stike, ki jih ponujajo ključne institucije v glavnem mestu Slovenije.
- 5.2 Študentske in učiteljske izmenjave**
- V zadnjih letih se je na lektoratih zelo povečalo število izmenjav in gostovanj tako študentov kot tudi učiteljev slovenistov. K temu so največ pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb Erasmus Socrates med slovenistikami na tujih univerzah in slovenistikami na vseh slovenskih univerzah. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus, programa Basileus in bilateralnih pogodb ter programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami. Gostovanja študentov slovenistike in drugih smeri so tako vedno pogostejša, na tuje slovenistike pa vedno pogostejše odhajajo tudi študenti slavistike in slovenistike s slovenskih univerz. Prav tako se večja števila gostovanj habilitiranih učiteljev iz Slovenije, ki predavajo na tujih slovenistikah in pomagajo pri izvedbi študijskega programa. Pereč problem študentov, še zlasti tistih, ki slovenščino študirajo kot diplomski predmet in prihajajo gostovat na slovenske univerze, je, da v času bivanja v Sloveniji nimajo možnosti udeležbe na tečaju slovenščine, razen nekaj ur, namenjenih tistim, ki gostujejo v okviru programa EU Erasmus, pred začetkom gostovanja. Za vse študente pa bi morali izvajati tečaje slovenščine skozi vse leto, tako kot to ponujajo druge države. Na ta način bi tujim študentom pripomogli k boljšemu študiju ter znanju in poznavanju slovenskega jezika. Za izvedbo programa tečajev slovenščine bi potrebovali posebnega učitelja, zato bi delo lahko opravljali tudi učitelji STU (dva ali trije učitelji letno), ki bi v okviru svoje napotitve na delovno mesto na tujo univerzo vsakih pet let dni bivali in delali v Sloveniji (kar je že predvideno v uredbi, gl. Financiranje in status programa STU).
- 6 Objave v medijih (gl. Objave v medijih v Poročilu Centra)**
- Učitelji in študenti z lektoratov so bili v preteklem letu pogosto gostje radijskih oddaj RTV Slovenija, zlasti oddaje, namenjene Slovincem po svetu na radiu Slovenija 1 v petek zvečer, ter drugih oddaj in programov lokalnih radijskih in televizijskih hiš v okolju in mestih, kjer delujejo lektorati. Medijska pozornost je bila posebej velika jeseni 2010, in sicer najprej zaradi odmevov na predloge MVZT o ukinjanju lektoratov (gl. Financiranje in status programa STU), nato pa v času projekta *Svetovni dnevi* novembra in decembra 2010 ter ob novoletnem srečanju 22. in 23. decembra 2010, ko so za učitelje slovenščine pripravili poseben sprejem v Vili Podrožnik MVZT, Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstvo za zunanje zadeve, učitelje pa so sprejeli vsi trije ministri Gregor Golobič, dr. Boštjan Žekš in Samuel Žbogar.
- 7 Učna gradiva za lektorate**
- Od leta 2009 nastajajo v okviru programa STU učna gradiva za poučevanje študentov na izpopolnjevalni stopnji. Konec leta 2010 je bila besedilna zbirka z vajami pripravljena za zadnje korekture, v letu 2011 pa so jo učitelji testirali. Pri sestavljanju zbirke sodelujejo Andreja Ponikvar, Tatjana Vučajnk, Janja Vollmaier Lubej, Polona Liberšar, dr. Saša Vojtech Poklač, Ivana Petric Lasnik, mag. Rada Lečič, Katarina Ogrinc, Lara Pižent in dr. Maja Đukanović. Na rednem delovnem srečanju avgusta 2010 smo z učitelji začeli razpravo o gradivih za poučevanje jezikoslovja. Pregledali smo stanje na tujih univerzah – obstoječa gradiva, predmete, ki jih poučujejo slovenski učitelji in tuji habilitirani učitelji na univerzah po svetu, predvsem tam, kjer je slovenščina študij. V tem okviru sta decembra 2010 dr. Erika Kržišnik in dr. Andreja Žele pripravili morfosintaktično delavnico, imeli pa smo tudi pogovor o pripravi gradiv. Septembra 2011 je bila za člane Oddelka za slovenistiko, ki se bodo kot avtorji jezikoslovnih gradiv vključili v projekt, organizirana predstavitev dveh dokumentov Evropske unije za področje poučevanja tujih jezikov, ki sta nastala s sodelovanjem Centra za slovenščino: *Sporazumevalnega praga za slovenščino* (2004) in *Skupnega evropskega jezikovnega okvira* (2010).

8 Kulturne dejavnosti in projekti programa

Na lektoratih so bili v študijskem letu 2010/11 učitelji izredno dejavni na področju organiziranja dodatnih kulturnih dejavnosti, ki so dopolnile pedagoško delo s študenti. Skupaj smo na več kot 50 univerzah po svetu izvedli celoletni projekt *Svetovni dnevi sodobne slovenske literature*, v okviru katerega je izšla *Antologija sodobne slovenske literature* z deli 66 sodobnih slovenskih avtorjev, učitelji pa so na tujih univerzah prevajali besedila iz *Antologije* v tuje jezike, pripravili knjižice s prevodi, ter v tednu od 29. novembra do 3. decembra organizirali literarne, filmske in glasbene večere, prevajalske delavnice in gostovanja slovenskih literarnih ustvarjalcev. Projekt je bil tudi medijsko zelo odmeven.

Poleg *Svetovnih dnevo*v so učitelji na interni razpis za sofinanciranje projektov v okviru programa STU prijavili 24 projektov in jih uspešno izvedli s svojimi študenti na univerzah v tujini in ob pomoči strokovnih delavcev programa STU, večinoma v prvi polovici leta 2011. V okviru ekskurzij smo na Centru za slovenščino sprejeli študente in učitelje iz Genta, Beograda, Bratislave, Gradca in Münchna. Učitelji so pri organiziranju dodatnih dejavnosti na lektoratih zelo dobro sodelovali z veleposlaništvu in s svojimi študenti pomagali pri izvedbi več kulturnih projektov. Projekte so učitelji izpeljali s finančno podporo društev, predstavništev slovenskih podjetij, slovenskih kulturnih ustanov in založb ter posameznikov.

8.1 Dejavnosti na lektoratih (povzetek iz poročil učiteljev)

Na slovenistiki na Filološki fakulteti v **Beogradu** so konec aprila organizirali strokovno ekskurzijo v Ljubljano, Ribnico, na Bled, v Vrbo, Postojno in Piran, ki se je je udeležilo 33 študentov in profesorjev. Ekskurzijo so finančno podprli Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Sklad RS za kulturne dejavnosti, Ustanova Stanislava Škrabca, Forum slovanskih kultur, podjetje Turizem Kras Postojna, Občina Bled, Zavod za turizem Žirovnica, zavarovalnica Sava Osiguranje Beograd in Veleposlaništva RS v Beogradu. Filološka fakulteta je slovenistiki dodelila prostore za nov kabinet in učilnico, zato sta dr. Maja Đukanović in učiteljica Andreja Ponikvar poleti 2011 organizirali prenovu obeh prostorov, tudi s pomočjo donatorskih sredstev. V **Bielskem Bialu** je maja potekala 8. prevajalska delavnica (izdali so poljsko-slovensko objavo *Przekładka VIPremost V*), na kateri so sodelovali naslednji slovenski avtorji: Jure Potokar, Suzana Tratnik in kantavtorica Ksenija Jus. Dr. Agnieszka Będkowska - Kopczyk in Tatjana Jamnik sta pripravili slovensko-poljski slovar osnovnih pojmov s področja poslovanja (izdala založba Promix, 2011). V **Bratislavi** so na lektoratu gostovala Špela Šramel Sevšek, FF UL, Darija Pivk, FF UL in Kasilda Bedenk, Univerza v Gradcu. V okviru lektorata in ob podpori slovenskega veleposlaništva v Bratislavi so pripravili več literarnih večerov. Oktobra so si s študenti v prostorih slovenskega veleposlaništva (t. i. Galeriji) ogledali razstavo mladega slovenskega fotografa Aljaža Veličkega. Decembra je v času *Svetovnih dnevo*v na lektoratu gostovala pesnica Lucija Stupica. Študenti in bivši študenti so prevajali njeno poezijo, ki jo je približno 80 obiskovalcem približala gledališka skupina Katter Theater. Na literarnem večeru sta bili predstavljeni tudi novi publikaciji *Antologija sodobne slovenske književnosti* in njena slovaška različica *Antológia súčasnej slovinskej literatúry*. Slednja je izšla ob finančni podpri podjetja Krka. Besedila slovenskih avtoric in avtorjev, ki so v *Antologiji* predstavljena slovaškim bralcem, so prevedle bivše in sedanje študentke lektorata Terézia Benejová, Zuzana Golianová, Eva Gruber Hrebenárová, Romana Marušková, Jana Masárová, Jana Mičuchová, Zuzana Oravcová, Kristína Potočnáková, Mária Stanková in Simona Vojtušová. Marca je na lektoratu gostoval pisatelj Goran Vojnovič, ki se je predstavil pred približno 80 obiskovalci. Aprila so si lahko ljubitelji filma v prostorih slovenskega veleposlaništva ogledali Vojnovičev film *Piran – Pirano*, ob koncu meseca pa je lektorica Saša Vojtech Poklač organizirala 4-dnevno strokovno ekskurzijo v Slovenijo. S študenti so si ogledali Bled, Novo mesto, Idrijo, Bolnico Franja, Kobariški muzej, Postojnsko jamo, Izolo, Piran, Portorož in Ljubljano. V mesecu maju so v sodelovanju z Oddelkom za etnologijo FiF UK v prostorih slovenskega veleposlaništva pripravili gostovanje predavateljice dr. Mojce Ramšak s predavanjem o medicinski metafori in kulturnem ponosu, junija pa sta se slovaškemu občinstvu predstavili slovenska pisateljica Breda Smolnikar in slovaška literatka Stanislava Repar. Izdali so tudi zbornik *90. letnica ustanovitve UL in Univerze Komenskega v Bratislavi*. V študijskem letu 2010/2011 smo zelo uspešno sodelovali s študentsko založbo Beletrina, ki je omogočila gostovanje dveh slovenskih literatov – Lucije Stupica in Gorana Vojnoviča. V **Brnu** so *Svetovne dneve* posvetili poeziji in v ta namen prevedli vse pesmi, objavljene v *Antologiji sodobne slovenske književnosti*, pred prevajanjem pa je priznani prevajalec iz slovenščine dr. Petr Mainuš zanje pripravil prevajalsko delavnico. Decembra so v brnskem Domu umetnosti imeli literarni večer s slovenskima pesnikoma Primožem Čučnikom in Gregorjem Podlogarjem. Študenti so recitirali njune pesmi v češčini, avtorja pa sta jih brala v slovenščini, sledil je pogovor o sodobni poeziji in prevajanju ter pogostitev, ki jo je omogočilo slovensko veleposlaništvo v Pragi. Na koncu oktobra so si ob dnevu reformacije ogledali dokumentarni film o Primožu Trubarju *Pot*. Marca 2011 so v Brnu gostili slovenskega pisatelja in režiserja, nagrajenca Prešernovega sklada in prejemnika nagrade kresnik Gorana Vojnoviča. Brno je bilo druga postaja avtorjeve poti, saj je bil predtem v Bratislavi, nato pa še Pragi. Najprej je bila v

prostorih FF projekcija Vojnovičevega filmskega prvenca *Piran – Pirano*, ki so ga gledalci sprejeli z navdušenjem, sledil je literarni večer v Skleneni louki, na katerem je avtor prebiral odlomke iz svojega romana *Čefurji raus!*, študenti slovenistike in prevajalec romana v češčino (dr. Aleš Kozar) pa so prebrali odlomke v češčini. Dogajanje je popestrila brnska glasbena skupina Livada, obiskala pa jih je tudi ekipa Češke televizije, ki je za oddajo *Udalosti v regijeh* posnela prispevek, ki so ga nato tisti teden večkrat predvajali. Aprila so si slovenisti z učiteljico ogledali predstavo ljubljanskih študentov AGRFT *Pretentani soprog*, s katero so se predstavili udeležencem tamkajšnjega mednarodnega festivala *Encounter* (na njem se predstavljajo gledališke skupine različnih akademij s celega sveta). Maja je v Brnu potekala mednarodna konferenca z naslovom *Pouk južnoslovanskih jezikov v današnji Evropi*, na kateri so slovenistične teme predstavili dr. Aleš Kozar, dr. Agnieszka Bedkowska Kopczyk in učiteljica Laura Fekonja. Na otvoritvi je imela govor tudi slovenska veleposlanica na Češkem mag. Smiljana Knez. Maja so v Brnu izpeljali literarni večer ob izidu prevoda iz slovenščine knjige Aleša Čara s pomenljivim naslovom *Made in Slovenia*. Knjigo je v češčino prevedel dr. Petr Mainuš. Sodelovanje z veleposlaništvom se je okrepilo po prihodu nove slovenske veleposlanice mag. Smiljane Knez v Prago, odlično sodelujejo tudi z Jakobom Štunfom. Veleposlanica se je zavzela za dobre odnose z Masarykovo univerzo (z Oddelkom za slavistiko), kar je izjemnega pomena za lektorat slovenščine, obiskala je fakulteto in se srečala s predstojnikom slavistike dr. Ivom Pospíšilom. V **Bruslju** in **Louvainu** so v okviru *Svetovnih dnevo*v s študenti pripravili tri literarno-filmske večere, dva na Université Libre de Bruxelles in enega na Institut des Langues Vivantes. Pogovarjali so se o sodobni slovenski literaturi, študenti so prebirali svoje prevode (v francoščino so prevedli tri besedila iz *Antologije sodobne slovenske literature*), ogledali so si tudi film *Sladke sanje*. Matjaž Trošt, dopisnik RTV SLO v Bruslju, je 30. 11. obiskal ULB in s študenti opravil krajši pogovor. V **Budimpešti** so organizirali mesečne ogledе filmov *Hit poletja*, *Estrelita*, *Splav meduze* in *Ekspres, ekspres*. Novembra so organizirali *Svetovne dneve*, aprila 2011 pa srečanje s pisateljema Dušanom Šarotarjem in Tadejem Golobom ter predstavnicama Javne agencije za knjigo Vlasto Vičič in Tjašo Urankar. V **Buenos Airesu** so si v prvi polovici študijskega leta 2010 študenti z učiteljico Mojco Jesenovec v znanem kulturnem centru Recoleta lahko ogledali razstavo o slovensko-argentinskem arhitektu Víctorju Sulčiću, aprila pa je na eni osrednjih buenosaireških avenij potekalo praznovanje t. i. slovenskega dne. Oba dogodka sta bila organizirana pod okriljem veleposlaništva RS v Argentini, in sicer v okviru praznovanj ob 200-letnici Argentine. V drugi polovici leta so se slušatelji lektorata lahko udeležili predstavitev novih knjig založbe Gog y Magog, med katerimi so izšle štiri knjige slovenskih avtorjev, od tega sta dve v španščino prevedli (z učiteljico pomočjo) slušateljci lektorata María Florencia Ferre in Julia Sarachu, ki je tudi ena od lastnic založbe. Po materini strani ima slovenske korenine, njena založba pa je do zdaj izdala že devet naslovov slovenskih avtorjev. Novembrske predstavitev knjig sta se udeležila tudi pesnika Alojz Ihan in Primož Čučnik. V **Bukarešti** se je učitelj Boštjan Božič oktobra 2010 s študenti udeležil mednarodnega filmskega festivala *FilmEST*, na katerega so organizatorji poleg poljskega, češkega, slovaškega, bosanskega, bolgarskega, turškega in dveh srbskih uvrstili tudi slovenski film *Slovenka*. V okviru projekta *Svetovni dnevi* so pripravili dva dogodka. Na prvem (sicer neliterarnem), so si navzoči ogledali turistični film *Odkrijte Slovenijo*, na drugem pa *Sladke sanje*. Pred projekcijo so študenti še na kratko spregovorili o projektu, glavnih značilnostih sodobne slovenske literature ter o Mihi Mazziniju, scenaristu omenjenega filma. V okviru projekta je študent Iulian-Răzvan Mihalache prevedel prvi del drame Drage Potočnjak *Hrup, ki ga povzročajo živali, je neznosen* (drugi del je bil preveden v romunščino ob projektu *Prevajanja slovenskih literarnih besedil* leta 2004). Decembra je bilo na Oddelku za slovanske jezike in književnosti že tradicionalno predpraznično srečanje profesorjev, lektorjev in študentov, kjer so sodelovali tudi študenti slovenščine. V poletnem semestru je učitelj organiziral filmske večere s filmi *Šelestenje*, *Odgrobadogroba*, *Zvenenje v glavi*, *Predmestje*, *Ples v dežju* in *Okusiti Slovenijo*. V **Clevelandu** in **Kirtlandu** je učitelj Luka Zibelnik oktobra organiziral gostovanji dr. Toma Priestlyja iz kanadskega Edmontona s predavanjema o koroški manjšini in prevajanju ter nekdanjega senatorja Ohia g. Vojnovicha. Novembra je na lektoratih gostil dr. Draga Kuneja, etnomuzikologa in raziskovalca korenin slovenske folklorne glasbe ter se z denarno pomočjo Cleveland State University (CSU) udeležil losangeleške konference ASEES. Decembra je bil čas priprav na pot v Slovenijo in reklamiranja lektorata za nov semester, saj študenti za lektorat na CSU plačajo 1500 dolarjev na semester. Februarja je v Clevelandu ob kulturnem prazniku gostovala glasbena skupina Eroika, njihovega koncerta pa se je udeležil učitelj s svojimi študenti, vseh obiskovalcev je bilo več kot 400. V dvorani St. Mary's v Clevelandu sta gostovala tudi maratonski plavalec Martin Strel in nekdanji slovenski premier dr. Lojze Peterle. Marca je na vsakoletni obisk prišel dr. Tim Pogačar s študenti z Bowling Green State University. Vsi skupaj so si ogledali slovenski muzej in arhive, poslušali o zgodovini clevelandskih Slovencev in poglabili stike med univerzama. Istega meseca so si študenti ogledali film Joeja Valenčiča, ki je tudi sam

nastopil, publika pa je dvorano napolnila kar trikrat zaporedoma. Aprila je učitelj prejel na lektorat donacijo 12 škatel raznovrstnih slovenskih knjig, ki jih je uredil in katalogiziral, tudi s pomočjo Ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je odobrilo sredstva za nakup knjižnih omar, s čimer je na lektoratu zaživela manjša knjižnica z okoli 900 naslovi. Istega meseca je prišel na gostovanje pesnik Aleš Šteger, ki je študentom in zainteresirani publiki (približno 70 obiskovalcem) na CSU predstavil svojo najnovejšo prevedeno zbirko pesmi, sodeloval pa je tudi Brian Henry, ameriški pesnik, profesor in prevajalec. V maju so na oddelku v okviru Centra za slovenske študije in lektorata slovesno otvorili knjižnico slovenske literature, odprtja so se udeležili predstojnica oddelka prof. dr. Tama Engelking, direktor mednarodnih odnosov dr. George Burke, predsednica programa STU dr. Alojzija Zupan Sosič, vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, namestnica predstojnice Oddelka za slovenistiko dr. Boža Krakar Vogel in urednica za slovenščino pri založbi DZS mag. Majda Degan Kapus. Odprtje je bilo organizirano ob obisku lektorata slovenščine na CSU in dvodnevem seminarju za slovenske učitelje in učiteljice v ZDA, ki so ga izvedle omenjene predavateljice s področja slovenistike. Udeleženci seminarja (17) so pripotovali iz cele Amerike, tudi oddaljene Kalifornije, ter se na srečanju naučili veliko novega ter vzpostavili strokovne stike med seboj in s predavateljicami. Izrazili so tudi upanje, da bi bilo takih seminarjev v prihodnje več. CSU in dekan fakultete prof. dr. Gregory Sadlek, ki izjemno podpira lektorat slovenščine, sta projekt tudi sofinancirala. Lektorat ves čas zelo dobro sodeluje s konzulatom RS, ki ga vodi generalni konzul Jurček Žmauc. Na slovenistiki Univerze na **Dunaju** sta gostovali dr. Alenka Jensterle Doležal in dr. Milena Mileva Blažić, pripravili so tudi tradicionalni Slovenski večer. V **Gentu** je gostoval dr. Vojko Gorjanc s FF UL, ki je imel tri predavanja, novembra je v okviru *Svetovnih dni* gostoval Drago Jančar, ki se je mudil v Belgiji in na Nizozemskem na kratki »severni« turneji, kot so jo poimenovali mediji. Pisatelj se je zbranim (45 ljudi) najprej predstavil s krajšim esejem o pomenu jezika malih narodov, kasneje pa v pogovoru odgovarjal na vprašanja dr. Detreza in ob zaključku tudi na vprašanja študentov o zgodovinskem romanu, pomenu književnosti in vlogi pisateljev za nastanek države, o vlogi dramatike, o Srednji Evropi, o odnosu Evrope do Srednje in Vzhodne Evrope. Pogovor je tolmačila Tanja Mlaker, sledila pa je pogostitev. Jančarjevo gostovanje se je nadaljevalo v organizaciji veleposlaništva RS v kraljevini Belgiji in lektorata Gent, ko je Jančarja gostil flamski literarni klub Passa Porta v Bruslju, učitelj pa je prevzel vlogo moderatorja. Obiskovalci (110 ljudi) so prejeli večjezični izroček z odlomki iz Jančarjevega romana *Severni sij*, sledila pa je pogostitev. Februarja so študenti Oddelka za slavistiko in vzhodnoevropske študije pod okriljem Društva Slavija, ki deluje znotraj oddelka, v okviru strokovne ekskurzije obiskali Hrvaško in Slovenijo, kjer so obiskali Center za slovenščino, nato sta jih na Slovenski Matici sprejela Drago Jančar in predsednik dr. Milček Komelj, naslednji dan pa so odšli še na Primorsko. Ob slovenskem kulturnem prazniku je učitelj v prostorih Kraljevega glasbenega konservatorija v Bruslju soorganiziral klavirski recital mladega slovenskega pianista Nejca Lavrenčiča in izvedel krajše dramske nastope z interpretacijo literarnih del Svetlane Makarovič, Barbare Korun in Janeza Menarta. V reviji *Lipa* je bilo objavljenih osem pesmi in osem pravljič Svetlane Makarovič, ki so jih v prejšnjem študijskem letu v prevajalskih delavnicah s Tanjo Mlaker učitelj in študenti prevedli v nizozemščino. Pod okriljem društva so nato avgusta 2011 pravljičice tudi posneli, in sicer v profesionalnem studiu amsterdamske opere s priznanim nizozemskim igralcem Margijnom Boschem. Tako so prevodi zaživeli v novem mediju in našli pot do širše množice uporabnikov, kajti v prihodnjih mesecih bodo nekatere pravljičice predvajane tudi na nizozemskih in flamskih radijskih postajah v okviru kulturnometniških programov. S pomočjo Urada Vlade RS za informiranje in Ambasade RS v Belgiji ter Slovenske turistične organizacije so ob zaključku študijskega leta študente prvega letnika obdarili s slovenskim turističnim materialom in pismom *Študent študentu*, v katerem so študenti višjih letnikov svojim bodočim kolegom predstavili Slovenijo in slovenščino. V **Gradcu** sta gostovali dr. Vesna Požgaj Hadži in dr. Martina Ožbot s FF UL. V okviru *Svetovnih dni* so pripravili gostovanje in literarni večer z Nejcem Gazvodo, kjer so brali odlomke in prevode njegovega dela. Decembra so organizirali tradicionalno *Božičnico*, februarja pa je bila na slovenski kulturni praznik na Radiu ARS v *Jezikovnih pogovorih* predstavljena graška slovenistika. Zgodovino in današnji položaj graške slovenistike (in slavistike) sta opisala prof. dr. Ludvik Karničar in vodja učiteljic slovenščine Kasilda Bedenk. V poletnem semestru sta bili izvedeni dve večji aktivnosti: dan odprtih vrat, kjer je celotna slovenistična ekipa predstavila svoje načrtovane aktivnosti ter na novo urejene delovne prostore, in predavanje dr. Reinharda Padingerja, ki je v svojem nastopu v slovenščini predstavil sebe kot navdušenca in privrženca slovenščine. Maja so oddelek za slavistiko v Gradcu obiskali sodelavci Centra za slovenščino, konec maja pa je na strokovno ekskurzijo po Sloveniji odšla skupina tridesetih študentov graške slavistike, v okviru katere so obiskali Prekmurje, Prlekijo, Kozjansko, ustavili pa so se tudi v Novem mestu, Ljubljani (na Centru za slovenščino), Celju in Mariboru. V **Granadi** je učiteljica Ana Fras organizirala *Dneve sodobne slovenske literature*, v okviru katerih jih je obiskal

pisatelj ter scenarist Miha Mazzini. Za omenjeno priložnost so s študenti sodelovali pri njegovem projektu *Zelo preprosta zgodba*, ki so jo posneli v španščini (<http://www.mihamazzini.com/SimpleStory/>), prevedli pa so tudi dva kratka filma (*Svobodna si. Odloči se in Sirota s čudežnim glasom*). Študenti so sodelovali pri branju poezije, ki so jo organizirali v sklopu *Dnevov sodobne slovenske literature*. V **Hamburgu** je učiteljica Monika Pemič nadaljevala s projektom *Slowenisch lernen – učenje slovenščine na daljavo za nemško govoreče*, pomembna pridobitev zadnjega leta so tonski posnetki štirih novih lekcij, ki jih je prispeval Radio Slovenija. Poleg tega so prvih deset lekcij tečaja obogatili z novimi interaktivnimi vajami. Sofinancerji projekta *Slowenisch lernen* so STU, Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. V okviru projekta *Svetovni dnevi* je novembra v klubu *Grüner Jäger* potekal literarni večer s Suzano Tratnik in Sebastijanom Pregljem, večer pa je vodil večkrat nagrajeni hamburški avtor mlajše generacije Sven Amtsberg. Z obema slovenskima avtorjema in moderatorjem so pripravili še kulinarčno-literarni večer v vzhodnoevropski restavraciji Kuchnia, na katerega so povabili tudi predstavnike priznanih založb. Konec novembra je učiteljica na univerzi v Hamburgu organizirala in skupaj z dr. Erwinom Köstlerjem z Dunaja vodila mednarodno prevajalsko delavnico v obsegu 15 ur, sledilo pa je še predavanje dr. Erwina Köstlerja v okviru Inštituta za slavistiko Univerze v Hamburgu. Z Inštitutom za romanistiko hamburške univerze je v sodelovanju z Italijanskim kulturnim inštitutom organizirala serijo predavanj in spremljevalnih kulturnih dogodkov v okviru slovensko-italijanskega dialoga v Hamburgu: literarni večer z Borisom Pahorjem januarja 2011, projekcijo filma Paola Tomasellija *Velma* v maju in junija predavanje ter prikaz dokumentarnega filma o preteklosti in prihodnosti starega tržaškega pristanišča. Junija je učiteljica sodelovala pri informativnem dnevu za bodoče študente slavistike ter pri zasnovi, pripravi in vodenju mednarodnega simpozija *Capri. Teater Sredozemlja*. Študentko Mirjano Javornik je učiteljica spodbudila, da je postavila posebno stran na *Facebooku* z naslovom *Viva Slowenia*, kjer objavlja informacije o kulturnih dogodkih, ki jih prirejajo v Hamburgu oz. se odvijajo drugod po Nemčiji. Učiteljica Barbara Upale v **Katovicah** je organizirala gostovanja dr. Toneta Smoleja, dr. Nikolaja Ježa in dr. Petra Vodopivca s FF UL, predavanja pa so imeli tudi gostje na *Svetovnih dnevih*: Katarina Šetinc, Polona Glavan in Vlado Žabot. V okviru prireditve *Zlati čoln* sta na slovenistiki predavala Jure Potokar in Suzana Tratnik. Za *Svetovne dneve* je zasnovala večji projekt. Na Filološki fakulteti Šlezijske univerze v Sosnovcu je imela predavanje filozofinja Katarina Šetinc, ki je predstavila slovensko ljudsko ustvarjalnost, sledila je pevska delavnica. Naslednji dan je imela pisateljica in prevajalka Polona Glavan predavanje z naslovom *Prevajalec – ustvarjalec ali imitator?*, popoldne pa je bila v Centrum Sztuki Filmowej v Katovicah svečana otvoritev festivala. Otvoritvi je sledil literarni večer s Polono Glavan, ki sta ga vodili študentki Magdalena Bednarek in Aleksandra Goczoł, za simultani prevod je poskrbela študentka Katarzyna Baran. Uvodno predstavitevno predavanje o literarnem ustvarjanju gostje je pripravila mag. Małgorzata Robakowska. Literarnega večera se je udeležilo okrog 60 ljudi, film pa si je ogledalo okrog 70 ljudi. Tretji dan *Svetovnih dnevov* je imel na Filološki fakulteti Šlezijske univerze v Sosnowcu predavanje pisatelj Vlado Žabot z naslovom *Pisateljsko soočanje z mitom in skrivnostjo svetega*, zvečer pa je bila v Centrum Sztuki Filmowej predstavitev prevodov romanov *Volčje noči* in *Sukuba* Vlada Žabota v poljščino. Pogovor sta vodili prevajalki romanov mag. Marlena Gruda s Šlezijske univerze in mag. Ewa Ziewiec z Univerze v Gdansku, uvodno predavanje o literarnem ustvarjanju pa je imela dr. Božena Tokarz. Predstavitve se je udeležila tudi gospa Małgorzata Pogłódek, urednica pri Založbi Šlezijske univerze, ki je izdala obe knjigi. Zvečer je bila v veliki dvorani Centrum Sztuki Filmowej v Katovicah projekcija slovenskih kratkih filmov, posnetih med letoma 2006 in 2009, podnapise so pripravili študenti 3. in 5. letnika slovenistike. Prireditve so organizirali študenti slovenistike Šlezijske univerze dr. Monika Gawlak in Barbara Upale v sodelovanju s Centrom za slovenščino, z Oddelkom za slovanske jezike Filološke fakultete Šlezijske univerze ter s Centrum Sztuki Filmowej v Katovicah. Projekcije filmov sta jim za enkratno, brezplačno predvajanje omogočila Filmski sklad RS in RTV Slovenija. Prireditve v Katovicah je bila za organizatorje vsebinsko in organizacijsko zahteven projekt, izpeljali pa so jo v celoti in nadvse uspešno. Odziv je bil velik, saj se je prireditve udeležilo skupaj okoli 350 ljudi, organizatorji pa so bili deležni številnih pohval in izrazov naklonjenosti takšnim projektom. Maja 2011 je na jugu Poljske potekal drugi festival *Zlati čoln*, v okviru katerega je bila v Teatru Korez v centru Katovic slovesna otvoritev. Na literarno-glasbenem večeru je bilo okrog 40 obiskovalcev. Nastopili so pisateljica in prevajalka Suzana Tratnik, pesnik in prevajalec Jure Potokar ter kantavtorica Ksenija Jus. Večer sta povezovali Tatjana Jamnik in dr. Monika Gawlak, za simultani prevod sta poskrbeli študentki 5. letnika slovenistike Aleksandra Goczoł in Magdalena Bednarek. Dopoldne sta imela na Filološki fakulteti v Sosnowiecu Suzana Tratnik in Jure Potokar predavanji z naslovom *Lezbična zgodba in Poezija ter popularna glasba*. Katoviški del festivala so organizirale Tatjana Jamnik (Kulturno-umetniško društvo Police Dubove), dr. Monika Gawlak in Barbara Upale. Prireditve so sponzorirali JAK, Društvo

Triglav-Rysy, Center za slovenščino in Šlezijška univerza. V **Krakovu** je v organizaciji učiteljice mag. Bojane Todorović v okviru *Svetovnih dni* na slavistiki gostovala pisateljica in prevajalka Polona Glavan, srečanja pa se je poleg študentov udeležila tudi predstojnica oddelka prof. dr. Celina Juda. Naslednji dan je bilo na sporedu predavanje Katarine Šetinc o slovenski ljudski pesmi. Decembra je slavistiko obiskala novinarka in urednica časopisa *Pogledi* Agata Tomažič, njeno srečanje s študenti je bilo priprava za reportažo o lektoratih slovenščine na Poljskem. Marca je na slavistiki predaval zgodovinar dr. Peter Vodopivec, ki je pred letom na Jagelonski univerzi prejel nagrado za najboljšo knjigo o zgodovini Srednje Evrope. Tema predavanja je bila slovenska kulturna politika in kulturna ustvarjalnost v času socialistične Jugoslavije. Konec maja je na Poljskem potekal festival *Zlati čoln*. V Krakovu je v njegovem okviru na slavistiki Jagelonske univerze najprej potekalo predavanje pisateljice Suzane Tratnik na temo *Lezbična zgodba*. Sledil je multimedijiški literarno-glasbeni večer v kulturnem domu središča mesta, na katerem so se s svojimi deli v izvirniku in prevodu predstavili gostje iz Slovenije, poleg pisateljice Suzane Tratnik še pesnik Jure Potokar in kantavtorica Ksenija Jus. Dodatno so bili predstavljeni prevodi pesmi Srečka Kosovela, prikazani pa sta bili tudi projekciji fotografij Bojana Breclja in Marka Modica. Literarno-glasbeni večer je vodila Tatjana Jamnik, na njem pa so z recitacijami in s prevajanjem sodelovali tudi študenti slovenskega lektorata. V klubu Satori je potekala še projekcija filma Damijana Kozoleta *Slovenka*. Poljske podnapise so pripravili študenti v okviru prevajalskih vaj. Novembra 2010 je na *Festivalu J. Conrada* v Krakovu gostoval dr. Aleš Debeljak. S študenti so se udeležili debatnega srečanja pod naslovom *Popek Evrope*, kjer je s pisateljskimi kolegi (Jurijem Andruhovičem, Laszлом Krasznahorkaijem in Krzysztofom Vargo) govoril o srednjeevropski identiteti in literaturi. Srečanja se je udeležila tudi delegacija slovenistov iz Katovic z Barbaro Upale ter prevajalka slovenske literature Katarina Šalamun Biedrzycka in Xavier Farre. V **Lawrenceu** v ZDA so organizirali dva večera slovenskega filma za študente KU v decembru 2010 in februarju 2011, v aprilu pa so predvajali slovenski film na filmskem festivalu Kansas City FilmFest. V **Lizboni** so gostovali mag. Andrej Bartol s Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani, dr. Krištof Jacek Kozak s Fakultete za humanistične vede UP ter dr. Vojko Gorjanc in dr. Mateja Pezdirc Bartol s FF UL. Decembra so v okviru *Svetovnih dnevo*v s študenti in profesorji predstavili *Antologijo sodobne slovenske literature*. Študenti so brali odlomke iz *Antologije* in uprizorili *Smetiščnega muca* pisateljice Svetlane Makarovič. Aprila je učiteljica mag. Mateja Rozman koordinirala program informativnega tedna slovanskih študij. Uprizorili so kratko predstavo z naslovom *Strokovno predavanje nekega mačka*, pri čemer je k navdihu za besedilo v veliki meri prispeval *Maček Muri* Kajetana Koviča, slovenska predstavitev pa je bila po mnenju organizacijskega odbora informativnega tedna Faculdade de Letras Univerze v Lizboni ena od najboljših. Maja je učiteljica v sodelovanju z veleposlaništvom in s študenti organizirala teden slovenskih in portugalskih literarnih ter kulinarčnih dialogov, ki jo je sofinanciral Center za slovenščino. Kuhinjo je v štirih restavracijah vodil gospod Jožef Oseli, predavanja o slovenski literaturi je imel dr. Krištof Jacek Kozak. Predavanj, ki so bila namenjena študentom slovenščine in evropskih študij, se je udeležilo okoli petinpetdeset študentov, v fakultetnih restavracijah in izven njih pa je slovensko kosilo v enem tednu pokusilo 1200 študentov, profesorjev in zunanjih obiskovalcev. Na vseh mizah omenjenih restavracij so bile nalepljene osnovne informacije o Sloveniji. Mnenja študentov, profesorjev in ostalih obiskovalcev o omenjenem tednu so bila zelo pozitivna, Jožef Oseli pa se je za naslednje leto že dogovoril za sodelovanje z znanim lizbonskim hotelom Tivoli, zato upajo, da bo *Teden slovensko-portugalskih dialogov* postal tradicionalen. Maja je učiteljica sodelovala pri organizaciji vsakoletnega kongresa organizacije CompaRes in imela kratko predavanje s sociološkega vidika o pomembnosti Franceta Prešerna za slovensko identiteto, vse leto pa so potekale tudi priprave za projekt, ki ga bodo izvedli leta 2012, ko bosta Maribor in portugalski Guimarães svetovni prestolnici kulture. Kot predstavnica kulturne prestolnice Maribor v Lizboni bo učiteljica sodelovala pri nekaterih kulturnih dogodkih, ki se bodo odvijali v Guimarãesu in Lizboni. V **Lodžu** je gostovala dr. Agata Glaz s FF UM, učiteljica Janja Vollmaier Lubej pa je na Filološki fakulteti gostila tudi Marka Dolžana iz podjetja Polfa Lodž in nekaj novinarjev – Nejca Goleta (Delo), Andreja Čeboklija (RTV SLO), Katjo Svenšek (Dnevnik) ter profesorico z EPF UM dr. Mejro Fetić. Prisostvovali so lektoratu slovenščine v petem letniku, kjer so v okviru *Svetovnih dnevo*v interpretirali kratko zgodbo Nejca Gazvode *Čas*, ki je natisnjena v *Antologiji*. Pred tem so imeli delavnico asociativnega pisanja, na kateri so nastali zanimivi krajši zapisi. Dve uri trajajoči obisk se je zaključil s sproščenim pogovorom o novih (drugачnih) zaključkih zgodbe. Miklavževo so obeležili z obiskom Katarine Šetinc, ki je predavala o slovenski ljudski pesmi in tudi pela. V decembru so na oddelku pripravili slovanski božični večer, obogaten s praznično pesmijo in adaptacijama pravljic, ki je vodstvo katedre, profesorje in študente navdušil, prijetno druženje pa so nadaljevali ob popularni glasbi vseh omenjenih držav. V aprilu so na lektoratu gostili pesnico Barbaro Korun, dogodek pa so finančno podprli Center za slovenščino, Društvo slovenskih pisateljev in Društvo Triglav Rysy. Teden kasneje je

predstavnica mlade slovenske proze Gabriela Babnik po gostovanju v Lvovu obiskala še Lodž in na literarnem popoldnevu predstavila romana *Koža iz bombaža* in *V visoki travi*. V okviru lektorata so pripravili knjižico s prevedenim odlomkom iz pisateljičinega zadnjega romana, gostovanje pa je podprla Študentska založba. V **Lvovu** je učitelj Primož Lubej organiziral projekcijo filma *Slovenka* z ukrajinskimi podnapisi, ki so jih prevedli študenti mednarodnih odnosov, in aprila literarni večer z Gabrielom Babnikom v knjigarni »Je« ter predstavitev prevedenih odlomkov iz romana *V visoki travi* v ukrajiniščino. Z Veleposlaništvom RS v Kijevu je sodeloval pri prevajanju filma *Piran – Pirano*, s katerim se je Slovenija predstavila na kijevskem filmskem festivalu. V **Moskvi** je učiteljica Katarina Ogrinc v okviru *Svetovnih dnevo* organizirala dva slovenska večera. Prvi večer so gostili slovenskega dopisnika RTV Slovenija v Moskvi Andreja Stoparja, ki je govoril o nacionalni ideji in samostojnosti Slovenije, sledil pa je še slovenski film *Petelinji zajtrk*. Drugi večer sta nastopili doc. dr. Nadežda Nikolajevna Starikova, ki je predavala o razvoju slovenske književnosti, ter diplomantka slovenistike na Moskovski državni univerzi in uveljavljena prevajalka Žana Perkovskaja, ki je razložila dela sodobnih filmskih pesnikov, prevedenih v ruščino. V Klubu Južni Slovani, ki so ga ustanovili študenti katedre zahodnih in južnih Slovanov na Fakulteti za zgodovino, so štirikrat organizirali slovenski filmski večer in predvajali novejšje slovenske filme. V **Münchnu** so ob slovenskem kulturnem prazniku v sodelovanju lektorata in Generalnega konzulata v Münchnu pripravili literarni večer z Vinkom Möderndorferjem. Učiteljica Marjana Jerman se je s svojimi študenti udeležila predavanja Ifigenije Simonović o Vitomilu Zupanu v Slovenski čitalnici v Regensburgu. Spomladi je organizirala ekskurzijo v Slovenijo ter se s študenti udeležila prireditve ob slovenskem dnevu državnosti v Bavarski državni knjižnici, kjer so si ogledali tudi Brižinske spomenike, nato pa so se udeležili še predavanja Urške Černe v Slovenski čitalnici v Regensburgu in organizirali *Slovenski filmski večer* za študente lektorata na univerzi. V **Nottinghamu** je učitelj Jernej Ključevšek za svoje študente organiziral obisk literarnega večera *Book Covers for Beletrina*, ki ga je v Londonu pripravila Študentska založba, in sicer z branji Gorana Vojnoviča in Aleša Štegra ter odprtjem razstave knjižnih naslovnice Andreje Brulc. Preko 50 obiskovalcev *Svetovnih dnevo* na univerzi v Nottinghamu je uživalo v branjih in koncertu Boštjana Narata, ki je med svojim nastopom odlično komuniciral s publiko in dodal kakšno (ironično) na račun življenja nasploh ali angleškega okolja. Obiskovalcem so razdelili brošure z besedili Nejca Gazvode, Miroslava Košute, Marka Kravosa, Jureta Jakoba in Barbare Korun iz *Antologije* ter dveh Naratovih pesmi s prevodi v angleščino. Med obiskovalci večera je bilo precej kolegov z univerze, predstojnik Oddelka za ruski jezik in slovanske študije dr. David Norris, ki je otvoril večer, ter vodja Šole za moderne jezike in kulture dr. Catherine Davies. Goste je pozdravil tudi Milko Dolinšek, namestnik veleposlanika RS v Londonu. K uspešnemu dogodku so s pokroviteljstvom pripomogla še slovenska podjetja v Veliki Britaniji Iskra Emeco UK Ltd., Iskra UK Limited in Kompas Ltd., Veleposlaništvo RS v Londonu s slovenskim vinom, dr. David Denton, ki je prevajal s študenti, in dr. Polly McMichael s prevodi in vodenjem večera ter Centrova ekipa z *Antologijo* in s koordinacijo *Svetovnih dnevo*. V **Padovi** so v organizaciji učiteljice Polone Liberšar izvedli projekt *Svetovni dnevi* s prevodi del iz romana *Fužinski bluz* Andreja E. Skubica. Avtorja so ob podpori Študentske založbe in Centra za slovenščino tudi gostili na lektoratu, občina Padova je za projekt oddala svojo dvorano v starem mestnem jedru, večer pa je povezoval dr. Han Steenwijk, profesor slovenščine na padovanski univerzi. Učiteljica Polona Liberšar je veliko sodelovala tudi z lektorati slovenščine v Vidmu in Trstu: udeležila se je literarnega večera s Suzano Tratnik v Vidmu ter literarnega večera z Goranom Vojnovičem v Gorici. Z učiteljicami vseh lektoratov v Italiji je za svoje študente soorganizirala tradicionalno ekskurzijo, v okviru katere so obiskali Idrijo in Cerkno. Kot prejšnja leta je učiteljica organizirala redne filmske večere s slovenskimi filmi, ki se jih udeležujejo predvsem študenti slavistike. V **Pardubicah** so organizirali ekskurzijo *Slovenistična Praga*, kjer so si ogledali Plečnikova dela in omembe drugih »praških« Slovencev – Gallusa, Murka, Berkopca, Kvedrove itn. Dr. Aleš Kozar je izdelal spletni učbenik *Slovenske realie* (<http://slorealie.upce.cz>), postavili so spletne strani za informiranje o slovenističnih dogodkih Češka slovenistika (<http://slovinsko.jecool.net>), ob *Svetovnih dnevih* pa so izvedli literarni in kulturni program. Habilitirani učitelj za slovenščino in lektor dr. Aleš Kozar, ki skrbi za slovenistiko in izvaja tako predavanja kot tudi lektorske vaje, redno prevaja slovensko literaturo v češčino, med drugim je v letu 2010 prevedel tudi knjigo Gorana Vojnoviča *Čefurji raus*. V **Parizu** je bila septembra 2010 predstavitev slovenistične študijske smeri v okviru Oddelka za evropske jezike na Inalcu in predstavitev slovenskega jezika v okviru *Tedna jezikov* v Maison d'Europe et d'Orient. Oktobra je učiteljica mag. Meta Klinar predstavila položaj Borisa Pahorja in njegovih del v Franciji na mednarodnem simpoziju o Borisu Pahorju na UP, novembra pa je o slovenskem jeziku in Sloveniji predavala na mednarodnem festivalu Linguafest v Toursu. Novembra so skupaj z Društvom Slovencev v Parizu in ob prisotnosti veleposlanice organizirali recitacije slovenske poezije s študenti slovenščine na *Café européen* v Maison de l'Europe v mestu Eure ter *Svetovne dneve*, v okviru katerih so imeli filmski večer in pogovor v Atelier parisien des

langues et cultures slaves v Parizu. V začetku decembra je učiteljica predavala o sodobni Sloveniji na Univerzi Essonne in januarja na *Dnevu odprtih vrat* na Inalcu, februarja pa so obeležili *Prešernov dan* v Društvu Slovencev v Parizu, kjer so imeli študenti slovenistike dvojezične recitacije slovenske poezije. Marca so si v okviru filmskega večera ogledali film *Pokrajina št. 2* v Atelier parisien des langues et cultures slaves v Parizu, aprila pa imeli še drugi del *Svetovnih dnevo*v s prevajalsko delavnico z André Lück Gaye, večkrat nagrajeno francosko prevajalko slovenske proze v francoščino. Maja je učiteljica Slovenijo predstavila na *Fête de l'Europe* v okviru Maison de l'Europe et d'Orient in imela predavanje o slovenski književnosti v francoskih prevodih v Maison de l'Europe v Toursu. V maju so bili štirje slovenski pesniki na predstavitev v Franciji v okviru Hiše slovenske poezije v Franciji, kjer so prevajali in tolmačili tudi študenti slovenistike, junija pa je bilo organizirano praznovanje *20 let Slovenije* v Društvu Slovencev v Parizu – na proslavi so aktivno sodelovali tudi študenti slovenščine. Junija je učiteljica sodelovala pri organizaciji pesniškega večera ob gostovanju treh slovenskih pesnikov na predstavitev v Franciji v okviru Hiše slovenske poezije v Franciji. V **Peking**u sta gostovala dr. Igor Saksida, Društvo slovenskih pisateljev, Sekcija za otroško in mladinsko književnost, in dr. Vojko Gorjanc, FF UL. Septembra je izšla publikacija s kratkim pregledom prevodov odlomkov iz otroške in mladinske književnosti ob obisku pisateljske delegacije septembra 2010 z naslovom *Barviti svet besed* v 500 izvodih in 5000 izvodih za sejum Expo v Šanghaju, učiteljica Natalija Toplišek si je s študenti ogledala film *Petelinji zajtrk* v Cervantesovem inštitutu v Pekingi in se februarja udeležila simpozija kitajskih in evropskih mladincev *Leto mladih na Kitajskem in v EU*. Junija 2011 je bila na obisku v Pekingi delegacija slovenskih pesnikov (Milan Jesih, Tomaž Šalamun, Aleš Šteger, Gorazd Kocijančič). V okviru kitajsko-slovenske prevajalsko-pesniške delavnice *Mednarodno znotraj lokalnega* je učiteljica organizirala literarni večer v rezidenci Veleposlaništva RS v Pekingi, potem pa so se udeležili tudi predstavitev slovenske in kitajske poezije ter branja pesnikov v znani umetniški četrti 798. V **Pragi** so dr. Alenka Jensterle Doležal, praška slovenistka in uslužbenka Slovenske knjižnice dr. Milada Nedvedova, učitelj dr. Andrej Šurla in ravnatelj praške Slovenske knjižnice Lukáš Babka novembra 2010, s finančno pomočjo Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in v soorganizaciji praške Slovenske knjižnice, Centra za slovenščino ter Veleposlaništva Republike Slovenije v Pragi, izvedli mednarodni znanstveni simpozij *Vzájemným pohledem – V očeh drugega (češko-slovenski stiki v 20. stoletju)*. Na njem je z referati nastopilo 25 strokovnjakov s področij literarne vede, zgodovine, kulturnih in turističnih stikov ter jezikoslovja iz Češke, Slovenije in Avstrije, pripravljajo tudi izid zbornika. V okviru projekta *Svetovni dnevi* so v literarni kavarni Montmartre pripravili literarni večer pesnikov Primoža Čučnika in Gregorja Podlogarja, marca so s finančno podporo Študentske založbe iz Ljubljane v Literarni kavarni Řetězová izvedli izvrstno obiskan literarni večer z Goranom Vojnovičem in njegovim romanom *Čefurji raus* ter s češkim prevajalcem romana dr. Alešem Kozárjem in praškim Slovencem Andražem Poličem, ki je branje povezoval s svojo avtorsko glasbo. Sodelovala sta tudi tamkajšnja slovenista dr. Alenka Jensterle Doležal s priložnostno študijo o predstavljenem romanu in dr. Andrej Šurla kot povezovalca literarnega dela programa. Srečanju je sledila projekcija filma *Piran – Pirano*. Učitelj je celo študijsko leto ob sredah zvečer nadaljeval dveletno tradicijo predvajanja slovenskih celovečernih igranih filmov. Izvedbo pa sta omogočila Filmski sklad Republike Slovenije in Miha Grum iz arhiva ljubljanske AGRFT. V **Regensburgu** je učitelj Slavo Šerc oktobra 2010 na literarnem večeru gostil Draga Jančarja, ki je bral iz svoje knjige *Drevo brez imena (Der Baum ohne Namen)*, nemški prevod pa prevajalka Daniela Kocmut. Branji sta bili dopolnilo projektu *Svetovni dnevi*, na katerih so brali iz *Antologije sodobne slovenske literature*, ki je izšla ob tej priložnosti. Jančarjevo branje sta podprli Univerza Regensburg ter založba Folio Verlag z Dunaja. Novembra 2010 so pripravili literarni večer z Iztokom Osojnikom, Barbaro Korun, Tajo Kramberger in kantavtorjem Janijem Kovačičem. Pesmi so bile brane v slovenščini in nemščini, ob turneji po Nemčiji pa je izšla tudi *Antologija sodobne slovenske poezije* (ur. H. Kovač in T. Jamnik, založba KUD Police Dubove). Sredstva za literarni večer so prispevali Univerza Regensburg, JAK in STU. V **Rimu** je gostovala dr. Erika Kržišnik s FF UL. Učiteljica Sanja Pirc je organizirala slovensko literarno popoldne na univerzi v okviru gostovanja Janija Virka v sodelovanju s Študentsko založbo in Veleposlaništvom RS v Rimu. Januarja 2011 je bil na SEUCO, Oddelku za slovenščino, slavnostni sprejem Barbare Miklič Türk, ki ga je učiteljica s svojimi študenti povezala z obiskom predavanja dr. Danila Türka na univerzi La Sapienza na temo *Prihodnost Evropske unije: Tri prioriteta vprašanja* in obiskom slavnostnega koncerta ob obisku slovenskega predsednika. Januarja 2011 so lektorat obiskali slovenski študenti s koprskeske Turistice, zato je učiteljica organizirala na Sapienzi tudi tri skupne učne ure. V aprilu so odšli že na tradicionalno 5-dnevno strokovno ekskurzijo po Sloveniji (Piran, Ljubljana, Dolenjska z Belo krajino). V **Skopju** so na Filološki fakulteti v Skopju študenti slovenisti nastopili ob promociji *Antologije sodobne slovenske književnosti* v okviru projekta Centra za slovenščino *Svetovni dnevi* ter predstavili prevode izbranih literarnih del iz *Antologije* v makedonščino. V **Sofiji** so za *Svetovne dneve* iz *Antologije*

sodobne slovenske literature izbrali 14 avtorjev (poezija in proza) in jih prevedli v bolgarščino. Sodelovale so študentke nadaljevalne skupine in nekaj bivših študentov slovenščine, učiteljica Eva Šprager pa je poskrbela za redakcijo in oblikovanje knjižice. Obe antologiji (Centrovo in dvojezično knjižico) so predstavili drugim študentom in profesorjem na katedri v decembru. Konec maja je v okviru programa Erasmus gostovala dr. Alojzija Zupan Sosič z dvema predavanjema za študente in profesorje Slovanske fakultete, o sodobnem slovenskem romanu in o slovenski erotični poeziji. Obakrat je bila predavalnica polna, predavanji sta bili izredno zanimivi in informativni. Poslušali so tudi predavanje dr. Sarivala Sosiča o Avgustu Bertholdu. Tako študenti kot tudi predavatelji so izrazili željo, da bi predavanja in gostovanja slovenskih profesorjev (zlasti za literaturo) postala vsakoletni dogodek. 20. obletnico samostojne Slovenije so obeležili z dvodnevni slovenskim kulturnim festivalom *Slovanski most*. Iz Slovenije so gostovali Tatjana Jamnik (soorganizatorica dogodka), dr. Iztok Osojnik, dr. Taja Kramberger, Tone Škrjanec, Radharani Pernarčič, Ksenija Jus in Jani Kovačič. Ob tej priložnosti je založba Fabel izdala antologijo poezije večine naštetih avtorjev v bolgarščini z naslovom *Glatka tuk, glatka tam* (Požirek tu, požirek tam). Besedila so prevajali bivši in sedanji študenti slovenščine, uredniško delo pa je opravil dr. Ljudmil Dimitrov. Pri organizaciji in financiranju dogodka so pomagali tudi Radoslav Parušev, predsednik Asociacije pisateljev v Bolgariji, Vojko Odlazek, predsednik Bolgarsko-slovenske gospodarske zbornice, in veleposlaništvo RS v Budimpešti, natančneje veleposlanica, ga. Darja Bavdaž Kuret in ga. Dubravka Šekorajna, ki se je dogodka tudi udeležila. Junija je v sofijskem klubu Petnoto potekal literarni večer, kjer so avtorji brali svoje pesmi v slovenščini, v bolgarščini pa so jih brali njihovi bolgarski kolegi Silvija Čoleva, Kalin Terizijski in Radoslav Parušev, naslednji večer pa sta nastopila še Ksenija Jus in Jani Kovačič ter mlada slovaška kantavtorica Zuzana. Oba večera sta bila dobro obiskana in vzdušje je bilo odlično, festival pa je bil dobra spodbuda za bolj živahno, predvsem pa redno sodelovanje in izmenjavo izkušenj na področju kulture med Slovenijo in Bolgarijo, saj so se ob tem dogodku odločili, da v Sofiji ustanovijo Bolgarsko-slovensko kulturno društvo (v okviru Bolgarsko-slovenske gospodarske zbornice), s pomočjo katerega bodo lažje organizirali podobne dogodke. V Tokiu je učiteljica mag. Jelisava Dobovšek Sethna decembra organizirala *Svetovne dneve* z gostovanjem avtorja Nejca Gazvode. Organizirali so pogovor in prevajalsko delavnico ter prikaz filma *Osebnost prtljaga*, pri katerem je Gazvoda sodeloval kot scenarist. Februarja so skupaj z veleposlaništvom RS organizirali proslavo ob kulturnem dnevu, in sicer so s študenti pripravili kulturni program z branjem literarnih del in nastopom študentskega zbora. Organizirali so tudi festival slovenskih in jugoslovanskih filmov novega vala iz 60. in 70. let prejšnjega stoletja. V Trstu je bil na Filozofski fakulteti v okviru *Svetovnih dni* gost pesnik, pisatelj, dramaturg in letošnji Prešernov nagrajenec Miroslav Košuta. Časopis *Il piccolo* je pogovoru z avtorjem namenil kar celo stran. Skupaj z Visoko šolo modernih jezikov za tolmače in prevajalce so organizirali dve srečanju, in sicer januarja s pisateljem in režiserjem Goranom Vojnovičem ter maja z dr. Matjažem Kmeclom. S kolegicami z drugih lektoratov v Italiji je lektorica mag. Rada Lečič februarja organizirala dvodnevno ekskurzijo v Idrijo in Cerkljo, s kolegi z UP VHŠ Koper pa maja enodnevno strokovno ekskurzijo in pohod *Od Vergerije do Trubarja*. Na Visoki šoli za prevajalce in tolmače so se študenti z učiteljico dr. Karin Marc Bratina oktobra 2010 udeležili literarnega večera s Suzano Tratnik na slovenistiki Univerze v Vidmu, januarja so v sodelovanju s Študentsko založbo, Slovikom, Katedro za slovenščino FF Univerze v Trstu ter z Narodno in študijsko knjižnico Trst organizirali srečanje s slovenskim pisateljem Goranom Vojnovičem, srečanja pa so se udeležili in o njem poročali tudi tržaški mediji (Primorski dnevnik in slovenski program RAI). V sodelovanju s producentno hišo Arsmedia so si na tržaškem filmskem festivalu ogledali film *Piran – Pirano* režiserja Gorana Vojnoviča. Marca 2011 je potekala skupna ekskurzija študentov slovenščine z italijanskih univerz na Idrijsko in Cerkljansko, maja pa so v sodelovanju s Študentsko založbo, s Katedro za slovenščino FF Univerze v Trstu in z Narodno in študijsko knjižnico Trst organizirali srečanje s članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Matjažem Kmeclom. Srečanja so se udeležili in o njem poročali tudi tržaški mediji (Primorski dnevnik in slovenski program RAI). Maja so se udeležili ekskurzije tržaških in koprskih študentov slovenistike v Koper in Trst *Od Vergerije do Trubarja*, predavala je dr. Alenka Kocbek o kulturni vpetosti gospodarskih pogodb. Od novembra 2010 do maja 2011 so potekala prevajanja sodobne slovenske literature. S študenti so iz *Antologije sodobne slovenske literature* prebrali in prevedli odlomke štirih avtorjev ter štiri odlomke iz Vojnovičevega romana *Čefurji, raus!* V Tübingenu so vse leto organizirali filmske večere, v okviru *Svetovnih dni* so organizirali predavanja o slovenski književnosti, ki jih je v letnem semestru kot praktikum vodila Anamarija Bošnjak (diplomantka FF), študentka primerjalne književnosti na Univerzi v Tübingenu. Trije študenti z lektorata so se udeležili prevajalske delavnice v Hamburgu v organizaciji učiteljice Monike Pemič, učiteljica Mojca Šoštarko pa je organizirala strokovno ekskurzijo študentk z lektoratov v Tübingenu in Hamburgu po Sloveniji, obiskali pa so tudi Trst. V Varšavi so oktobra 2010 gostovali slovenski

pesniki Primož Čučnik, Gregor Podlogar, Jure Jakob, Ana Pepelnik in Tone Škrjanc, ki so predstavili pesniško zbirko *Równoległa realność*, ki jo je izdala gdanska založba Międzymorze. Sledilo je predavanje dr. Darasza o sodobni slovenski poeziji. Novembra je imela Katarina Šetinc predavanje o slovenski ljudski pesmi in nato zelo uspešne pevske vaje. Ob *Svetovnih dnevih* so študenti pripravili gledališko predstavo in po njej spoznavni večer; novinarka revije *Pogledi* je imela intervju s študenti tretjega letnika, prispevek o lektoratih na Poljskem pa je bil objavljen januarja. Konec aprila in maja je potekala raziskovalna ekskurzija po Sloveniji. V sodelovanju in ob finančni podpori STU so s študenti obiskali Ljubljano, Bled, Vrbo, Postojno, Koper, Trst in Piran. V sodelovanju s študenti sociologije Univerze v Varšavi so študenti pred odhodom pripravili anketo o življenju mladih v Sloveniji. Rezultati te ankete bodo del raziskovalne naloge *Mladi v Sloveniji*, ki jo študenti nameravajo nadaljevati v študijskem letu 2011/2012. V *Vidmu* je gostoval dr. Vincenc Rajšp iz Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, oktobra je univerzo obiskala pisateljica in družbena aktivistka Suzana Tratnik, večer je potekal v knjigarni in založbi Odos, kjer imajo veliko knjig v slovenščini in knjige o Sloveniji v italijanskem jeziku. Literarno srečanje je povezoval profesor Roberto Dapit, v italijanščino je tolmačil študent slovenščine Luciano Lister, študenti so prebrali odlomek iz romana *Ime mi je Damjan* v slovenščini in italijanščini, sledilo je še branje odlomka s prevodom iz zbirke kratkih zgodb *Česa nisem nikoli razumela na vlaku*. Pri prevajanju je sodelovala profesorica Maria Bidovec, pri organizaciji večera pa založba Belettrina in Center za slovenščino. Decembra 2010 jih je obiskal pisatelj Boris Pahor, ki se je udeležil srečanja *Culture di periferia: sloveni e friulani tra realtà e immaginazione* v dvorani gledališča Palamostre. Na srečanju so se Boris Pahor, Igor Jelen, Aldo Colonnello in Luigia Negro pogovarjali o sobivanju in sodelovanju med različnimi skupnostmi. Srečanja se je med drugimi udeležil tudi župan mesta Videm Furio Honsell. Marca 2011 se je učiteljica Urška Kerin skupaj s svojimi študenti in učiteljicami ter študenti slovenščine v Trstu, Padovi in Vidmu odpravila na pustni konec tedna na ekskurzijo v Idrijo in Cerkno. Spomladi je učiteljica predvajala slovenske dokumentarne filme o Maksu Fabianiju in Jožetu Plečniku, nastanku Nove Gorice ter dokumentarni film o kulturni raznolikosti in zgodovini Slovenske Istre. V *Vilni* sta gostovali dr. Katja Mihurko Poniž in dr. Danila Zuljan Kumar, obe z UNG. V okviru projekta *Svetovni dnevi* so izvedli prevajalske delavnice, ki jih je vodila priznana prevajalka Laima Masyte. Organizirali so literarno-filmski večer z branjem nekaterih del iz *Antologije* in pod vodstvom učiteljice Lare Pižent tudi uprizorili odlomek A. Rozmana Roze o tem, kako so Slovenci dobili Prešerna. Bivši študent Vytas je prevzel glasbeni del dogodka ter na kitaro zaigral in zapel nekaj slovenskih pesmi. Filološka fakulteta v Vilni je v brošuri natisnila prevode študentov iz *Antologije* v litovščino (Babačič, Ihan, Kovič, Stupica, Šteger, Zajc, Blatnik, Bojetu, Čar, Skubic, Dolenc, Glavan, Kokelj, Tratnik, Žabot, Flisar, Zupančič, Partljič, Makarovič, Lainšek). V sredini maja so organizirali že 7. Slovenski vikend, ki se je tokrat raztegnil skoraj na cel teden in se povezal z obiskom profesoric z UNG, dr. Danile Zuljan Kumar s predavanjem o vzponu regionalnih identitet v Sloveniji in o zgodovini slovenskega jezika ter dr. Katje Mihurko Poniž s predavanjem o slovenski dramatikii ter dramatičarkah. Letošnja tema *Vikenda* je bila posvečena slovenski dramatikii zaradi obeležbe stoletnice nastanka Cankarjeve drame *Lepa Vida* in *Svetovnih dnevov*, ki so jih želeli povezati s *Slovenskim vikendom* in jih slovesno zaključiti. Povabili so slovensko gledališko in filmsko igralko ter dramatičarko Dragico Potočnjak, katere delo je bilo objavljeno v *Antologiji sodobne slovenske literature*. V petek so otvorili *Slovenski vikend*, pridružili so se jim prodekanka Filološke fakultete v Vilni, prof. dr. Regina Rudaitytė, ter namestnica veleposlanika RS v Københavnu mag. Stanka Tadin, v soboto pa so imeli gledališke delavnice, ki jih je vodila Dragica Potočnjak. Študenti so predstavili svoje letne naloge, večer pa se je nadaljeval v Muzeju Tomasa Venclove v Vilni, kjer so v okviru *Noči muzejev* organizirali literarno-gledališki večer z Dragico Potočnjak. Za finančno podporo sta poskrbela Center za slovenščino in Veleposlaništvo RS v Københavnu. V *Zadru* so priredili dva dobro obiskana filmska večera na lektoratu, v okviru katerih so si ogledali filma *V leri* in *Petelinji zajtrk*. V *Zagrebu* so gostovale dr. Nataša Pirih Svetina s FF UL, dr. Vesna Mikolič s FHŠ UP in dr. Irena Stramljič Breznik s FF UM. V okviru projekta *Svetovni dnevi* so študenti prevajali odlomke iz *Antologije sodobne slovenske literature*, pri projektu je sodelovalo približno 20 študentov na preddiplomski in 10 študentov na diplomski stopnji, v veliko pomoč pri izboru in prevajanju besedil tako študentom kot učiteljici slovenščine sta bili kolegici z oddelka, Jelena Tušek in Ivana Latković. V decembru 2010 so organizirali literarni večer z branji prevodov, večer je s strokovno predstavitevjo sodobnih slovenskih avtorjev povezovala Ivana Latković. Prevodi bodo objavljeni v oddelčni reviji *Balkan Express*. Klub A302 je marca 2011 ob izidu prevoda pesniške zbirke Robija Simoniška *Avtoportret brez zemljevida*, ki so jo v hrvaščino prevedli študenti slovenistike, pripravilo literarni večer in pogovor z avtorjem. Maja 2011 so organizirali ekskurzijo po Sloveniji, v okviru katere so obiskali Gorenjsko Društvo študentov.

Podatki o lektoratih za študijsko leto 2010/2011

Lektorati tipa A	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število študentov	Status slovenistike v 2011/12: enak/spremenjen	Slovenistika ima habilitiranega učitelja
Beograd	Andreja Ponikvar	dipl., izb.	16	98 (dipl.), 1200 (izb.)	enak	D (1)
Bruselj	mag. Vesna Nedelko	izb.	14	20 (izb.)	enak	/
Louvain	mag. Vesna Nedelko – dodatni lektorat	izb.	6	7 (izb.)	enak	/
Buenos Aires	Mojca Jesenovec	izb.	12	95 (ob vpisu), 56 (ob zaključku štud. I.)	enak	/
La Plata	Mojca Jesenovec – dodatni lektorat	izb.	2	11	enak	/
Gent	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb., podipl.	15	14	enak	/
Hamburg	Monika Pemič	obv. izb., izb.	6	34	enak	D (2)
Lizbona	Mateja Rozman	obv. izb.	31	34	enak	/
Vilna	Lara Pižent	dipl., izb.	PS 10, ZS 13	17	enak	D (1)
Lektorati tipa B						
Bern*	Jasmina Lepoša	izb.	4	7	enak	/
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	obv. izb., izb.	14	ZS 58, PS 48	enak	/
Nitra	dr. Saša Vojtech Poklač – dodatni lektorat	lektorat ni deloval	/	/	lektorat naj bi začel v 2011/12	/
Brno	Laura Fekonja	dipl., podipl., izb.	ZS 16, PS 12	18	enak	D (1)
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	dipl., obv. izb., izb.	ZS 24, PS 25	ZS 38, PS 33	enak	D (2)
Bukarešta	Boštjan Božič	izb.	ZS 12, PS 8	18	enak	/
Cleveland	Luka Zibelnik	izb.	9	17	enak	/
Kirtland	Luka Zibelnik – dodatni lektorat	izb.	9	29	enak	/
Gdansk*	mag. Maša Guštin	obv., obv. izb.	12	50	enak	/
Göteborg	Morgan Nilsson	izb.	ZS 5, PS 4	ZS 20, PS 16	spremenjen: od 1. 7. 2011 prekinjena v Göteborgu, od 1. 7. 2012 bo obnovljena na univerzi v Uppsali	/
Gradec	Tjaša Alič, Tatjana Vučajnk	dipl., obv., obv. izb., izb.	10	17 (učitelj STU), 27 (drugi učitelji)	enak	D (3)
Granada	Ana Fras	izb.	12	22	enak, se pa z bolonjskim programom v prihodnjem študijskem letu lahko spremeni – lahko se uvrsti v Oddelek za moderne jezike kot tretji tuji jezik s 120-urnim programom (24 KT)	/
Katovice	Barbara Upale	dipl., obv. izb.	18	77	enak	D (4)
Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb., izb.	ZS 14, PS 10	96	enak	/
Lodž	Janja Vollmaier Lubej	obv. izb.	12	26	enak – potekajo pa tudi dogovori o izbirnem lektoratu slovenščine na Oddelku za germanistiko Filološke fakultete Univerze v Lodžu	D (2)
Moskva	Katarina Ogrinc	dipl., obv. izb., izb.	20	22	spremenjen: slovenščina bo samostojni diplomski študij (še po starem programu); obvezni izbirni predmet za študente slovanske filologije (po novem bolonjskem programu); obvezni izbirni predmet za študente fakultete za zgodovino; izbirni predmet za študente katedre ruskega jezika in književnosti	D (2)
München	Marjanca Jerman	obv. izb.	8	24	enak	/
Nottingham	Jernej Ključevšek	izb.	14	10	enak	/

Lektorati tipa B	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število študentov	Status slovenistike v 2011/12: enak/spremenjen	Slovenistika ima habilitiranega učitelja
London	Jernej Ključevšek – dodatni lektorat	izb.	3	3	enak	/
Padova	Polona Liberšar	dipl., izb.	12	10	enak	D (1)
Pariz	mag. Meta Klinar	dipl.	10	5	enak	/
Peking	Natalija Toplišek	izb.	PS 14, ZS 10	ZS 34, PS 19	enak	/
Praga	dr. Andrej Šurla	dipl., obv., izb.	20	16	izvajanje novega magistrskega programa za sloveniste	D (1)
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6	14	enak	/
Rim	Sanja Pirc	dipl.	12	13	enak	/
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	obv. izb., izb.	10	6	enak	D (1)
Sofija	Eva Šprager	obv., izb.	12	27	enak	D (1)
Tokio	mag. Jelisava Dobovšek Sethna	izb.	2	9	enak	/
Trst (FF)	mag. Rada Lečič	dipl.	ZS 12, PS 14	34	enak	/
Trst (PI)	dr. Karin Marc Bratina	obv. izb., izb.	20	24	enak	D (2)
Tübingen	Mojca Šoštarko	obv. izb., izb.	10	16	enak	/
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	dipl., izb.	ZS 14, PS 12	23	enak	D (1)
Zadar	dr. Klemen Lah	izb.	15	25	enak	D (1)
Zagreb	Ivana Petric Lasnik	dipl., izb.	ZS 14, PS 12	184	enak	D (2)
Lektorati tipa C						
Berlin*	dr. Boštjan Dvořák	izb.	ni podatka	ni podatka	/	/
Bielsko Biala	dr. Agnieszka Będkowska Kopczyk	dipl.	12	18	enak	D (1)
Celovec*	Ljubica Črnivec	dipl., obv. izb., izb.	12	40	enak	D (več), G
Dunaj*	dr. Elizabeta Jenko, Eva Tesar Terseglav	dipl., izb.	13	66	enak	D (več), G
Kansas	Marta Pirnat Greenberg	izb.	3	1	enak	/
Kijev	dr. Olena Dzjuba Pogrebnyak, dr. Inga Yarova	obv. izb., izb.	10	26	novoustanovljeni lektorat	2 D
Neapelj	dr. Saša Žabjek Scutteri	dipl.	12	8	enak	D (1)
Novi Sad	mag. Željko Marković	izb.	ZS 6, PS 7	20–30	enak	/
Pardubice*	dr. Aleš Kozár	dipl.	ZS 16, PS 10	29	enak	D (1)
Perm*	Ekaterina Storoževa	obv. izb.	2	16	enak	D (1)
Seattle*	dr. Michael Biggins	izb.	3	1–3	enak	D (1)
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	dipl., izb.	20	42	enak	D (1)
Videm	Urška Kerin	dipl., obv., izb.	11	33	enak	D (2)

* – letnega poročila nismo prejeli, podatki iz preteklih let

Tip lektorata:

A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija;

B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica;

C: učitelj na slovenski strani ni financiran (razen, če gre za njegov dodatni lektorat), v določenih primerih je plačan po pogodbi, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo ter izobraževanje, na univerzi gostiteljici ima različne statusne.

dipl. – diplomski študij

podipl. – poddiplomski študij

obv. – obvezni predmet

obv. izb. – obvezni izbirni predmet

izb. – izbirni predmet

D – domači učitelj

G – gostujoči učitelj

ZS – zimski semester

PS – poletni semester

Bibliografija učiteljev slovenščine na tujih univerzah v študijskem letu 2010/2011

Jelisava Dobovšek Sethna,
Tokio

- 2011: *University Program of Slovene Language and Culture in Japan: Projects and Visits of Authors Vinko Moderndorfer and Nejc Gazvoda*, University of Tsukuba (<https://journal.hass.tsukuba.ac.jp/interfaculty/article/view/30>).

Polona Liberšar,
Padova

- 2011: Pošo... prosim? Hvala. Nataša Pirih Svetina (ur.): *Povezani s slovenščino*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 44–45.

Vesna Nedelko,
Bruselj

- 2011: *Langue slovène I*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.
- 2011: *Langue slovène II*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.
- 2011: *Slovène I*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.
- 2011: *Slovène II*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.
- 2011: *Littérature slovène I*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.
- 2011: *Littérature slovène II*. Bruxelles: Presses universitaires de Bruxelles.

Mladen Pavičić,
Budimpešta

- 2010: *Szlovén irodalmi antológia IV*. Budapest: Balassi Kiadó.
- 2010: Študijske materijale a pomočnice, ktoré používame na slovenistike na Univerzite Loránda Eötvösa v Budapešti. Edita Prihodová (ur.): *Odborová didaktika v príprave a v ďalšom vzdelávaní učiteľa materinského jazyka a literatúry. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej pri príležitosti životného jubilea doc. PaedDr. Milana Ligoša, CSc. v Ružomberku 8.–9. 9. 2009*. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta. 363–372.
- 2010: Odnosi med Slovenci in prišleki s področja nekdanje Jugoslavije v romanih *Fužinski bluz* Andreja Skubica in *Čefurji raus!* Gorana Vojnovića. Saša Vojtechová Poklač, Miloslav Vojtech (ur.): *90. výročie vzniku Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity v Lublani / 90. letnica ustanovitve Univerze v Ljubljani in Univerze Komenskega v Bratislavi. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v dňoch 22. 10.–23. 10. 2009 pri príležitosti jubilea oboch univerzít / Zborník príspevkov z mednarodne konference, ki je potekala 22. 10.–23. 10. 2009 ob jubileju obeh univerz*. Bratislava: Univerzita Komenského. 293–305.
- 2010: O pripovedovalcu v dveh srednjeevropskih postmodernističnih romanih. Alojzija Zupan Sosič (ur.): *Sodobna slovenska književnost (1980–2010). Obdobja 29*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 187–193.
- 2011: Moja zgodba s poletno šolo. Nataša Pirih Svetina (ur.): *Povezani s slovenščino, Pošopis za 30 let*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 20–22.

Monika Pemič,
Hamburg

- 2011: *Heime der Nation: Die Vereinshäuser in Ljubljana und Maribor*. Matthias Krüger, Isabella Woldt (ur.): *Im Dienst der Nation*. Berlin: Mnemosyne. Schriften des internationalen Warburg-Kollegs. 233–260.

Eva Šprager,
Sofija

Prevoda

- 2011: Valeri Stefanov: *Izgnanjen osla*. Hiša knjig. Založba KMŠ. Maribor.
- 2011: *Tuk gladka, tam gladka (Požirek tu, požirek tam)*. *Savremena slovenska poezija*. Sofija: Založba Fakel.

Andrej Šurla,
Praga

- 2010: Bibliografia przekładów literatury polskiej w Słowenii w latach 1990–2006. Bożena Tokarz idr. (ur.): *Przekłady Literatur Słowiańskich 1, część 2: Bibliografia przekładów literatur słowiańskich (1990–2006)*. Katowice. 53–139.

Saša Vojtech Poklač,
Bratislava

- 2010: *90. výročie vzniku Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity v Lublani / 90. letnica ustanovitve Univerze v Ljubljani in Univerze Komenskega v Bratislavi*. Saša Vojtechová Poklač, Miloslav Vojtech (ur.): *Antológia súčasnej slovinskej literatúry*. Bratislava: Univerzita Komenského.
- 2010: Pavol Jozef Šafárik in njegov prispevek pri raziskovanju slovenskih narečij. Saša Vojtechová Poklač (ur.): *90. výročie vzniku Univerzity Komenského v Bratislave a Univerzity v Lublani / 90. letnica ustanovitve Univerze v Ljubljani in Univerze Komenskega v Bratislavi*. Bratislava: Univerzita Komenského. 128–134.

- 2010: Slovinska literatura na Slovensku. Saša Vojtechová Poklač (ur.): *Antologija súčasnej slovinskej literatúry*. Bratislava: Univerzita Komenského. 122–128.
- 2010: Úprimnosť k vlastnému mysleniu: rozhovor so slovinsko poetkou Lucijou Stupicou. *Knjižna revue* 20. 9.
- Tatjana Vučajnk, Gradec**
- 2011: Tatjana Vučajnk, Barbara Upale: *Priročnik za učitelje k učbeniku Poigraymo se slovensko*. Ljubljana: Samozaložba (<http://www2.arnes.si/~bupale/index.htm>).
- Andreja Ponikvar, Beograd**
- 2010: Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar, Damjana Kern: Kontrastivni vidiki poučevanja slovenščine za govorce hrvaščine kot prvega jezika. *Riječ – časopis za filologiju*. Rijeka: Hrvatsko filološko društvo. 82–93.
- 2010: Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar: »A greva na kavo?« – dejanska potreba ali zgolj boljša in slabša predvidevanja avtorjev glede potreb naslovnikov učenja slovenščine kot tujega jezika (o vsebini učbenikov za učenje slovenščine). Irena Novak Popov (ur.): *Vloge središča: konvergenca regij in kultur*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 303–313.
- Jasmina Šuler Galos, Varšava**
- 2010: *Ciganska usoda v dveh delih Ferija Lainščka*. Alojzija Zupan Sosič (ur.): *Sodobna slovenska književnost (1980–2010). Obdobja* 29. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 327–333.
- Slavo Šerc, Regensburg**
- Prevodi**
- 2010: Martin Walser: *Ljubeči moški*. Ljubljana: Celjska Mohorjeva.
- 2010: Robert Walser: *Zapisi Fritza Kocherja. Življenje poeta*. Ljubljana: LUD Šerpa.
- 2010: Hana Kovač, Tatjana Jamnik (ur.): *Berlin, Odisej in noč: Antologija sodobne slovenske poezije*. Prevedla Metka Wakounig in Slavo Šerc. Vnanje Gorice: KUD Police Dubove.
- Bojana Todorović, Krakov**
- Prevod**
- 2011: Rada Lečić: *Slovenski glagol / Czasownik słoweński*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Mateja Rozman, Lizbona**
- Prevod**
- 2010: *Catálogo de Fantamas*. Beletina Academic Press v sodelovanju z lizbonsko založbo Colibrí, Lizbona (Pesmi Milana Jesiha, Dušana Jovanovića in Borisa A. Novaka, prevedene v portugalski jezik).
- Natalija Toplišek, Peking**
- 2010: Vzpostavljane kitajske moderne književnosti z umestitvijo v družbeno-politični kontekst Kitajske na prelomu 19. in 20. stoletja. *Типология символов в социальном, межкультурном, психологическом и кросскультурном измерениях (Tipologija simbolov glede na socialna, medetnična, psihološka in medkulturna merila)*. Международной научной конференции молодых ученых (Mednarodna konferenca mladih znanstvenikov), 23.–24. september 2010. Berdjansk, Ukrajina: Filološki inštitut, Pedagoška univerza Berdjansk.
- 2010: Slovenski jezik na kratko. 介绍斯洛文尼亚语和语言的历史 *Chinese journal of European Languages and Cultures* 6. The School of European Languages and Cultures, Beijing Foreign Studies University. [Objava je potrjena za januar 2012].
- 2010: Natalija Toplišek (ur.): *Barviti svet besed. Predstavitveni izbor slovenske otroške in mladinske književnosti ob obisku slovenske pisateljske in založniške delegacije na Kitajskem 2010*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev.
- 2010: Natalija Toplišek (ur.): *Barviti svet besed. Predstavitveni izbor slovenske otroške in mladinske književnosti ob obisku slovenske pisateljske in založniške delegacije na Kitajskem 2010*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev. [Prevod iz slovenščine v kitajščino.]

**Rada Lečič,
Trst**

- 2010: *Fondamenti della lingua slovena – manuale di grammatica*. Trst: Založba ZTT.
- 2011: *Slovenski glagol: oblikoslovni priročnik in slovar slovenskih glagolov / Czasownik słoweński: Podręcznik morfologiczny i słownik czasowników słoweńskich*. Ljubljana: Založba ZRC.
- 2010: *O vezljivostnem slovarju slovenskih glagolov* avtorice Andreje Žele. Mostovi 42/1–2. 193–196.

**Mojca Jesenovec,
Buenos Aires****Prevodi**

- 2010: Alojz Ihan: *La moneda de plata*. Prevedli María Florencia Ferre in Mojca Jesenovec. Buenos Aires: Gog y Magog.
- 2010: LanChil(o)e: *Raj na zemlji: knjiga sanj: (mojih petdeset tisoč besed) (Paraíso en la tierra: el libro de los sueños: (de mis cincuenta mil palabras). Heaven on earth: the book of dreams: (my fifty thousand words))*. Prevedli María Florencia Ferre in Mojca Jesenovec. Ljubljana: samozaložba.
- 2010: Svetlana Makarovič: *Mujer ajenjo*. Prevedla Julia Sarachu v sodelovanju z Mojco Jesenovec. Buenos Aires: Gog y Magog.
- 2010: César Vallejo: *Pesmi človeka: pesmi iz zapuščine*. Prevedli Mojca Jesenovec, Tina Šilc in Aleš Šteger. Ljubljana: KUD Logos.

**Marta Pirnat Greenberg,
Lawrence, Kansas**

- 2011: *Colloquial Slovene. The Complete Course for Beginners*. London, New York: Routledge.

**Aleš Kozár,
Pardubice**

- 2011: Literární obraz přistěhovalců z republik bývalé Jugoslávie u Slovinců. Jakub Konečný (ur.). *Dialog kultur VI: Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 18.–19. ledna 2011 v Hradci Králové*. Brno: Tribun EU.

Recenziji

- 2010: Ladislav Hladký: Slovinsko. *Slovanský přehled* 3–4. 425–428.
- 2010: Jonatan Vinkler: Posnemovalci, zavezniki in tekmeči. *Theatrum Historiae* 6. 371–373.

**Lidija Arizankovska,
Skopje**

- 2010: Sovremeniot makedonski jazik megju tradicijata i sovremenite zboroobrazuvački tendencii (so osvrt na imenskite obrazovanja). *Odras na istorijata i kulturata na narodite na vrz zboroobrazovanjeto (Zbornik)*. Kijev: Nacionalna akademija na naukite na Ukraina. 18–25.
- 2011: Karakteristike sistema glagolskih vremena u makedonskom jeziku u poređenju sa slovenačkim i drugim južnoslovenskim jezicima. Mihajlo Pantić (ur.): *Srpska književnost u južnoslovenskom kontekstu (Zbornik radova)*. Beograd: Društvo za srpski jezik i književnost Srbije.
- 2011. Ulogata na partikulite i nivnoto definiranje vo jazikot od semantičko-sintaksički aspekt (vrz primeri od makedonskiot i slovenečkiot jazik) *Zbornik od XXXVII. Megjunarodna naučna konferencija (Ohrid, julij 2010)*. Skopje: Univerzitet »Sv. Kiril i Metodij«. 187–193.

47. seminar slovenskega jezika, literature in kulture**Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi (27. junij/4.–15. julij 2011)**

red. prof. dr. Vera Smole

- 1 Udeleženci in udeleženke SSJLK**
47. SSJLK se je udeležilo 125 udeležencev iz 26 držav. Od tega je bilo 93 študentov, 19 asistentov, profesorjev in lektorjev s tujih univerz ter 13 udeležencev, ki se s slovenščino ukvarjajo na drugih poklicnih področjih.
- Udeleženci so prejeli štipendije iz različnih virov: seminarski odbor je podelil 19 štipendij in 10 kotizacij, 71 štipendij je bilo podeljenih na podlagi programov sodelovanja ter za lektorate slovenskega jezika na neslovenskih univerzah, zamejske organizacije in univerze so jih razdelile 12, slavistični inštituti 4, 3 je dalo Društvo slovenskih pisateljev, 6 pa je bilo udeležencev samoplačnikov.
- Po dogovoru z MVZT ter MZZ smo večino štipendij poslali neposredno na lektorate na tujih univerzah (STU). Obvestili smo MZZ, kam smo poslali štipendije, ki so podeljene na podlagi programov sodelovanja, tako da je MZZ lahko obvestil ambasade po svetu, kam naj napotijo morebitne prosilce, ki bi se obrnili nanje. Meddržavne štipendije so bile v države, ki so posebej zahtevale uradno pot pošiljanja (Bolgarija, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška), poslane preko MVZT. MVZT je ambasade obvestil, da so štipendije namenjene ljudem, ki se strokovno ukvarjajo s slovenskim jezikom oz. potrebujejo slovenščino za svoje delo.
- Že več let zapored je prošnja za štipendije seminarskega odbora veliko več kot razpoložljivih štipendij, kar skušamo nadomestiti s podeljevanjem več delnih štipendij – kotizacij za udeležbo v programu, bivanje pa si udeleženci krijejo sami. Povečanje števila štipendij oz. denarja zanje zato ostaja aktualen problem. Kriteriji pri podeljevanju štipendij oz. kotizacij so tudi letos ostali isti: prednost smo dali profesorjem, asistentom, študentom višjih letnikov slovenistike, prosilcem s priporočili ter tistim študentom, ki na seminarju doslej še niso bili. Med udeleženci je bilo tudi letos 6 samoplačnikov, vendar dva manj kot lani – želeli bi, da bi se trend nadaljeval v pozitivno smer, saj to organizatorjem omogoča vsaj nekaj prepotrebne finančne prožnosti.
- Udeleženci so se redno udeleževali tako dopoldanskih kot popoldanskih seminarskih prireditvev. Najbolje so bili obiskani (obvezni) lektorati, podobno kot lani pa je bil zelo dober tudi obisk predavanj (največ 70, najmanj 49 oz. v povprečju 60 poslušalcev), parade mladih (59 poslušalcev), jutranjih tečajev, zlasti literarnega (največ 74, najmanj 40 oz. v povprečju 60 poslušalcev), manj jezikoslovnega (največ 28, najmanj 15 oz. v povprečju 20 poslušalcev).
- 2 Strokovni program**
- Letošnja krovna tema seminarja je bila *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, ki je bila ravno v času seminarja zaradi razprav o spremembah slovenskega družinskega zakonika še posebej aktualna, zato so jo lektorji še lažje vključevali v svoje delo. Tematiki so bili poleg predavanj prilagojeni tudi jutranja izbirna tečaja, zlasti v prvem tednu literarni, in spremljevalne prireditve.
- 2.1 Lektorati**
- Dolgoletno vodjo lektorjev dr. Đurđo Strsoglavec je zamenjal dr. Hotimir Tivadar, lektorati so bili kot doslej razdeljeni na tri zahtevnostne stopnje, ki so jih izvajali naslednji lektorji: 1) začetna: dr. Nataša Hribar, mag. Pavel Ocepek, Tatjana Jamnik, Ana Fras, 2) nadaljevalna: Polona Liberšar, Andreja Ponikvar, Barbara Upale, Laura Fekonja, dr. Jasmina Šuler Galos, dr. Andrej Šurla, 3) izpopolnjevalna: dr. Helena Kuster (1. teden), dr. Mojca Stritar (2. teden), dr. Urška Perenič, dr. Mojca Smolej (1. teden), dr. Nataša Logar Berginc (2. teden). Sklop fonetičnih vaj in delavnic je vodil dr. Hotimir Tivadar, konverzacijo za začetnike in nadaljevalce pa Natalija Toplišek, Laura Fekonja, Ana Fras, Saša Vojtech Poklač, mag. Meta Klinar, dr. Nataša Hribar in Tatjana Jamnik. Individualno konverzacijo so imele študentke Petra Jurič, Anita Marenk, Nataša Medvešek, Nina Pfajfar, Tina Toplišek in Kristina Silaj ter študent Domen Uršič. Delo v lektoratih je potekalo izjemno uspešno in učinkovito, prisotnost udeležencev je bila praktično stodontna, njihovo zadovoljstvo pa je vidno tudi iz rezultatov anket (njen povzetek je priložen poročilu), saj je letošnja splošna ocena lektoratov še nekoliko zrasla (letos 4,78, lani 4,76, predlani 4,66). V primerjavi s prejšnjimi leti je naraslo tudi zadovoljstvo glede uvrščenosti v pravo skupino (letos 4,62, lani in predlani 4,27). Prav vsi udeleženci in udeleženke so po lastnih ocenah izboljšali svoje znanje in svoj napredek ocenili takole: *malo* 18 %, *precej* 52 % in *veliko* 30 %; delež z majhnim napredkom se je izboljšal za 6 %.
- 2.1.1 Fonetične vaje in konverzacija**
- Fonetične vaje, ki jih je ponovno izvajal dr. Hotimir Tivadar, so bile letos najbolj ocenjene, s 4,71 (lani 4,4, predlani 4,69), zelo dobro tudi konverzacija s 4,46 (lani 4,5, predlani 4,28) in individualna konverzacija s 4,86 (lani 4,95, predlani 4,63).

2.2 Predavanja

Predavatelji so obravnavali temo *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Za jezikoslovce je bilo na to temo najbolj privlačno izrazje za sorodstvene odnose; obravnavali so jih tako s stališča konceptualnih metafor, podedovanosti iz praslovanščine, pa tudi raznopomenskosti v slovenščini in srbščini ter posledičnih prevajalskih težav. Nekdaj pogoste jedi slovenskih družin so bile obravnavane z geolingvističnega vidika. Literarni zgodovinarji so prispevali dva sistematična pregleda družinske tematike v sodobnem slovenskem romanu in poeziji ter študiji primerov iz dveh sodobnih dramskih besedil. Mladinska pisateljica in pripovedovalka pravljic je s pomočjo anket na osnovnih šolah ugotavljala, katere pravljice naši otroci najbolj poznajo, in naredila analizo učbenikov glede vsebnosti slovenskih ljudskih pravljic. Med »kulturološkimi« predavanji je bila predstavljena vloga družine pri razvoju otrok športnikov, vzroki za podaljšano bivanje odraslih otrok v primarnih družinah, odnos do žensk, povezan z (ne)častnostjo družine kot celote, in vpliv družine pri jezikovnem izobraževanju v materinščini.

Nadaljevali smo s težnjo, da bi med predavatelje vključili tudi dobre tuje poznavalce slovenskega jezika in raziskovalce bodisi jezika, literature ali kulture, vendar se je na povabilo odzvala le dr. Maja Đukanović z univerze v Beogradu (Srbija). Trudili smo se, da bi bilo več predavateljev kot lani z domačega oddelka, kar nam je uspelo – namesto ene predavateljice lani nas je bilo letos šest: dr. Erika Kržišnik, dr. Alojzija Zupan Sosič, dr. Irena Novak Popov, dr. Mateja Pezdirc Bartol, dr. Vera Smole in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič s Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Z Oddelka za slavistiko sta predavala dr. Matej Šekli in dr. Đurđa Strsoglavac, z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo dr. Mojca Ramšak, z drugih fakultet Univerze v Ljubljani dr. Mojca Doupona Topič in dr. Tanja Kajtna (obe s Fakultete za šport), dr. Metka Kuhar (s Fakultete za družbene vede in Fakultete za socialno delo) in od drugod mag. Anja Štefan (samostojna umetnica) in dr. Jože Ramovš (z Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje).

Tema je bila podobno ocenjena kot lani, in sicer z oceno 4,31 (lani 4,3, predlani 4,39), povprečna ocena predavanj oz. predavateljev pa se je še zvišala – na 4,52 (lani 4,44, predlani 4,03). Enako kot lani so tudi letos poslušalci ocenjevali posamezne predavatelje sproti, tako da so že ob koncu predavanj oddali anketni list. Opoldanskih predavanj je bilo 14, povprečno po dve na dan, daljši in edini tisti dan sta bili petkovi predavanji, tj. predavanje o ekskurziji in predavanje pred zaključkom seminarja. Predavanja, ki so namenjena višjim skupinam, saj so imele nižje skupine v istem času ure konverzacije, so bila zelo dobro obiskana; na predavanjih je bilo v povprečju 60 obiskovalcev, največ 70 in najmanj 49 (zadnje, ko so nekateri že odšli). Nekaterih predavanj so se udeležili tudi zunanji obiskovalci, česar smo še posebej veselili. Prvič letos smo v opoldanski čas predavanj uvrstili »parado mladih« in tako udeležencem omogočili prosto popoldne, kar je bila njihova želja iz anket prejšnjih let.

Predavanja so objavljena v seminarskem zborniku, na spletni strani, posnetki predavanj pa so dostopni na spletnem naslovu http://videlectures.net/ssjlk2011_ljubljana/.

2.3 Izbirni tečaji in parada mladih

Udeleženci so imeli na voljo dva izbirna tečaja (po 5 ur na teden), vsak teden enega; prvi je bil literarnovedni, na temo *Družina v slovenski mladinski književnosti*, ki sta ga vodili dr. Mateja Pezdirc Bartol (mladinski roman) in dr. Milena Mileva Blažič (kratka sodobna pravljica), drugi pa jezikoslovni, in sicer iz besedotvorja; vodili sta ga dr. Ada Vidovič Muha in dr. Andreja Žele. Oba tečaja sta predstavljena tudi v zborniku. Kot po navadi je imel veliko več obiskovalcev literarnovedni tečaj – v povprečju 60 (največ 74, najmanj 40), jezikoslovni pa v povprečju 20, vendar bolj stalnih (največ 28, najmanj 15). Tečaji so bili ocenjeni s 4,56 (lani 4,83, predlani 4,4). Nameravani prevajalski tečaj iz neslovenskih jezikov – kot nadaljevanje lanskega iz slovenskih jezikov – ni bil realiziran iz organizacijskih (pa tudi finančnih) razlogov, misel nanj pa ni povsem opuščena, saj bi bilo zanimanje zanj gotovo veliko.

T. i. *Parada mladih* je serija dvajsetminutnih predavanj in ponuja vpogled v znanstveno in strokovno dejavnost najmlajše generacije slovenističnih ter drugih raziskovalcev. Kot že povedano, smo jih letos s popoldanskega časa prestavili v opoldanskega in dosegli precej boljše obiskanost poslušalcev (59, lani 40). Letos smo prejeli rekordno število prispevkov, in sicer petnajst, med katerimi smo izbrali pet najboljših. Največ je bilo literarnovednih – med njimi smo izbrali tri, enega jezikoslovnega in dovolj kvalitetnega za objavo in nastop, ter nekaj kulturoloških, med katerimi smo izbrali antropološkega. 59 poslušalcev je nastop najmlajše generacije raziskovalcev ocenilo s povprečno oceno 4,33 (lani 4,69, predlani 4,23).

2.4 Zbornik in druge publikacije ter majica

Tudi letos so seminar spremljale običajne publikacije in tiskovine: predstavitvena brošura s prijavnico, plakat, zbornik ter vodnik po programu seminarja z opisom obveznega in popoldansko-večernega spremljevalnega programa ter koristnimi slovenističnimi informacijami. Tehnična urednica vseh publikacij je bila Mateja Lutar, za oblikovanje je

poskrbela Metka Žerovnik, urednik zbornika je vsakoletni predsednik seminarja. Vse publikacije so izšle pred začetkom prireditve, seminarski zbornik in vodnik so udeleženci dobili prvi dan. Zbornik vsebuje pisne prispevke vseh predavanj, predstavitev obeh jutranjih tečajev, pisne prispevke petih predavanj s »parade mladih« in predstavitev ekskurzije. Zbornik je primarno namenjen lažjemu spremljanju vsebin na predavanjih, izkazalo pa se je, da se prispevki pogosto znajdejo na seznamih študijske literature tako na domačih kot tujih univerzah, kar nedvomno priča o kakovosti prispevkov, hkrati pa objavljena predavanja mnogokrat služijo tudi kot izhodišče, raziskovalni impulz za nadaljnje delo. Kljub mnenjem posameznikov iz anket, da so predavanja prezahtevna, njihova vsebina pa preveč specifična, menim, da je treba ohraniti znanstveni nivo prispevkov, saj se skozenj predstavljamo doma in v svetu. Kratke predstavitve in elektronski naslovi vseh sodelujočih na koncu zbornika omogočajo udeležencem nadaljnje stike. Seminarske majice so bile zaželeno »blago«; veseli so jih bili tudi lektorji, predavatelji in drugi sodelujoči pri spremljevalnem programu.

2.5 Program ob otvoritvi seminarja in njegovem zaključku

Delovni začetek seminarja smo priredili na Filozofski fakulteti prvi dan opoldne, ko je udeležence poleg predsednice seminarja pozdravil tudi predstojnik CSD/TJ red. prof. dr. Marko Stabej, udeleženci pa so bili seznanjeni s temo seminarja in celotnim programom prireditve.

Slovesni začetek seminarja je bil ponovno v Mestnem muzeju. Udeležence je najprej nagovorila predsednica seminarja, nato pa so sledili pozdravni nagovori rektorja Univerze v Ljubljani red. prof. dr. Radovana Stanislava Pejovnika, prodekana Filozofske fakultete izr. prof. dr. Vojka Gorjanca, predstojnice Oddelka za slovenistiko red. prof. dr. Erike Kržišnik ter predstojnika Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik red. prof. dr. Marka Stabeja. Opravičil se je župan MOL-a gospod Zoran Janković; v njegovem imenu je udeležence pozdravila mestna svetnica izr. prof. dr. Milena Mileva Blažič. Opravičila sta se tudi predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk ter minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič. Prireditve sta glasbeno popestrila priznana slovenska glasbenika Severa in Gal Gjurin. Po uradnem delu smo skupaj nazdravili začetku prireditve, se pozdravili s starimi znanci, spoznavali nove in uživali v toplem večeru. Večer je navdušil gospoda rektorja, kasnejši medijski odmev in odlična izvedba seminarja pa tudi dekana Filozofske fakultete, red. prof. dr. Valentina Bucika, ki nam je ob koncu seminarja poslal spodbudno pohvalno-zahvalno pismo.

Uradni del seminarja smo zaključili na Filozofski fakulteti z zaključnim govorom predsednice, zahvalami vsem sodelujočim, s »sprehodom« skozi dogajanja s pomočjo slikovnih utrinkov ter z nastopi nekaterih skupin. Dokončno slovo, tudi za udeležence poletne šole, je potekalo zvečer v Etno klubu Zlati zob ob koncertu skupine Karin Zemljčič trio.

2.6 Popoldansko-večerni program

V predtednu smo popoldansko-večerni program začeli v torek, 28. 6., s popoldansko ekskurzijo na Dolenjsko: ogledali smo si stari del Novega mesta, farmacevtsko podjetje Krka oz. obrat Notol, ekskurzijo pa zaključili na 150 let stari Matjaževi domačiji na Pahi ob degustaciji cvička in drugih domačih dobrotah. V četrtek, 30. 6., je sledila ustvarjalna delavnica pod vodstvom kulturno-ekološkega društva Smetumet z naslovom *Papir vse prenese* – iz starega papirja so si udeleženci lahko izdelali blokce in zvežčiče. Petek je bil dan za film, in sicer je bil to film *Slovenka*, ki je bil za začetnike opremljen z angleškimi podnapisi. Ponedeljkovemu spoznavanju je sledilo v torek, 5. 7., drugi dan dvotedenskega seminarja, v dijaškem domu še spoznavno popoldne, namenjeno druženju in neformalnemu spoznavanju, udeleženci so se lahko preizkusili v petju, gledališču in namiznem tenisu. Naslednji dan, 6. 7., smo se odpravili na ogled Ljubljane (literarnozgodovinski sprehod je vodil mag. Andrej Bartol, umetnostnozgodovinski pa Martina Malešič). V četrtek, 7. 7., smo si ogledali še mladinski film *Gremo mi po svoje*, v petek, 8. 7., pa monokomedijo *Fotr* v izvedbi Lada Bizovičarja. V drugem tednu smo že v ponedeljek, 11. 7., obiskali Pionirsko knjižnico (del Mestne knjižnice Ljubljana), v sredo, 13. 7., pa botanični vrt. V sodelovanju s Forumom slovanskih kultur smo v četrtek, 14. 7., priredili Slovanski večer v obliki okrogle mize na temo posredovanja kultur med slovanskimi narodi. Neobvezni popoldansko-večerni program je bil kljub ponovno neznosni vročini zelo dobro obiskan in v anketi ocenjen s 4,1 (lani 4,33, predlani 4,38).

2.7 Celodnevna ekskurzija

Letošnja sobotna ekskurzija, 9. 7., je vodila na Štajersko, v rudarsko Velenje in knežje Celje. Začeli smo jo v Velenju, s krožno vožnjo po mlademu mestu in obveznim ogledom Muzeja premogovništva Slovenije, ki ob razstavah v zgornjih prostorih vključuje tudi spust v opuščeni del rudnika. V starem Celju smo se najprej povzpeli na Stari grad, od koder je med drugim tudi lep razgled na mesto, prav tako iz nekoliko nižje ležečega gostišča, kjer smo si pri kosilu nabrali moči za ogled mesta, njegovih muzejev z ohranjenimi pričevanji več kot dvatisočletne zgodovine. Na poti nazaj smo si za večerjo privoščili tradicionalne trojanske krofe.

S ponovno hudo vročino smo bili kljub vsemu bolj zadovoljni, kot bi bili z morebitnim dežjem. Zadovoljni so bili tudi udeleženci in ekskurziji v primerjavi z lani (4,25, predlani 4,8) prisodili boljšo oceno 4,61.

2.8 Razstava knjižnih novosti

Strokovni program seminarja je tudi letos dopolnjevala razstava knjižnih novosti s področja slovenskega jezika in literature (tako strokovnih kot leposlovnih), ki jo je pripravila vodja knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani gospa Anka Sollner Perdih in so si jo udeleženci ogledali v sklopu lektorskih skupin. Letošnja novost je bila, da smo opustili razstavo del aktualnega predavatelja v posebni vitrini predavalnice ter tako malo olajšali delo knjižničarkam.

3 Organizacija in financiranje

3.1 Bivanje

Udeleženci so letos ponovno bivali v Dijaškem domu Ivana Cankarja. Ocena bivanja je ponovno nekoliko padla – letos 4,23, lani 4,39, predlani 4,48. Največ pripomb je bilo glede hrupa od zunaj in nemira znotraj doma, pa tudi glede čistoče; bolj so bili letos zadovoljni z zajtrkom.

3.2 Organizacija seminarske prireditve

Za neposredno organizacijo seminarske prireditve sta skrbela Damjan Huber in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič z ekipo zavzetih asistentk, to so Petra Jurič, Anita Marenk, Nataša Medvešek in Nina Pfajfar. Njihovo delo je bilo odlično opravljeno, kar so potrdili tudi udeleženci v anketah, in sicer so organizacijo na splošno ocenili zelo visoko, podobno (s trendom rahle rasti) kot v preteklih dveh letih, s 4,76 (lani 4,73, predlani 4,7), enako delo organizacijskega osebja, s 4,81 (lani 4,79, predlani 4,72). K uspešni izvedbi so pripomogli tudi drugi zaposleni Filozofske fakultete.

3.3 Medijska pozornost

Seminar je bil deležen še nekoliko večje medijske pozornosti kot lani. Že drugi dan predtedna, 28. 6., je Radio Sora objavil šestminutni pogovor s predsednico seminarja. Prvi dan dvotedenskega seminarja, 4. 7., je STA objavila obvestilo uredništvu, pa tudi nekoliko daljšo novico o začetku seminarja in slavnostnem odprtju, ki jo je istega dne na spletu povzel (oz. kopiral) tudi Dnevnik in 5. 7. še Primorski dnevnik, čisto kratko notico sta 4. 7. posredovala Sloportal in e-Revija, nekoliko daljšo ORF.at Slovenci, prav tako na spletu je bilo daljše poročilo o začetku seminarja na RTVSLO.si, enominutno predstavitev pa je objavil Radio Hit. Radio Slovenija 3 je 5. 7. v *Jezikovnih pogovorih* objavil dvajsetminutni pogovor s predsednico in strokovnim sodelavcem prireditve. Istega dne je Delo objavilo daljše

poročilo o odprtju seminarja in seminar predstavilo javnosti. Poročilo o odprtju seminarja s kratko izjavo predsednice je Radio Slovenija 3 5. 7. objavil tudi v oddaji *Svet kulture*. Daljši prispevek o seminarju, tudi z izjavami in slikami štirih udeležencev, je Dnevnik objavil 8. 7. Dvominutni posnetek utrinkov s seminarja je 8. 7. predstavila TV Slovenija 1, Čezmejna TV. Radio Slovenija 3 je sedem minut o seminarju ponovno poročal 9. 7. v oddaji *Kulturna panorama*. Daljši prispevek o seminarjih, poletnih šolah in učenju slovenščine je predstavilo Delo še 18. 7. Seminar je bil na kratko predstavljen tudi v oktobrskem *Glasoffilu*, internem glasilu Filozofske fakultete, kratka predstavitev zbornika pa je objavljena tudi v zborniku Slovenskega slavističnega kongresa.

3.4 Financiranje

Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS v okviru Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji (2004–2011) preko letne pogodbe kot eno od nacionalno pomembnih nalog, tj. skrbi za slovenščino. Poleg tega je tudi letos Mestna občina Ljubljana sofinancirala najem dvorane za otvoritev seminarja, Forum Slovanskih kultur je financiral tematski večer s povabljenimi gosti na temo povezovanja slovanskih kultur, Mestna knjižnica Ljubljana nam je brezplačno odprla svoja vrata, Mestna občina Celje je sofinancirala ogled muzejev na ekskurziji, Javna agencija za knjigo RS je udeležencem podarila nekaj knjig, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti nam je omogočil brezplačen najem dvorane ob organizaciji Slovanskega večera, v Krki so nas brezplačno popeljali po obratu Notol, časopisni hiši Delo in Dnevnik sta vsak dan za udeležence SSJLK pošiljali po dvajset brezplačnih izvodov svojih dnevnikov, nekaj sredstev pa se je nateklo še od kotizacij udeležencev. Enako kot lani smo bili tudi letos prisiljeni – predvsem zaradi visokih stroškov za bivanje udeležencev v dijaškem domu – uvesti nekaj varčevalnih ukrepov.

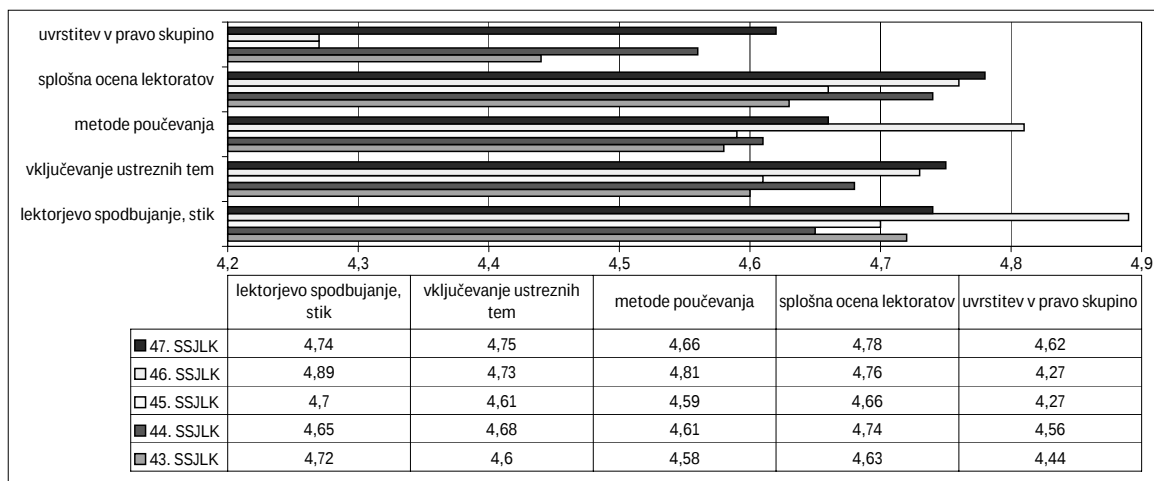
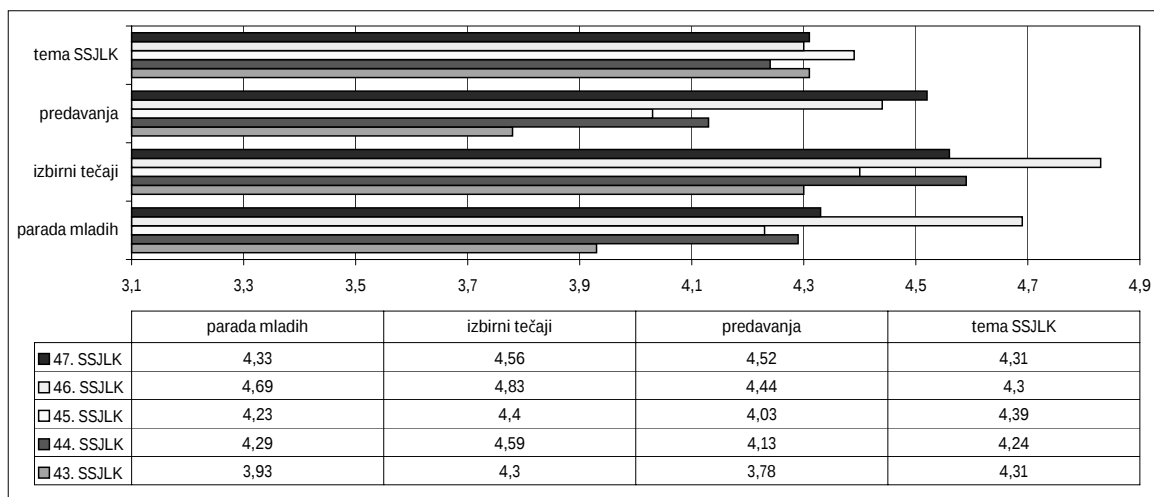
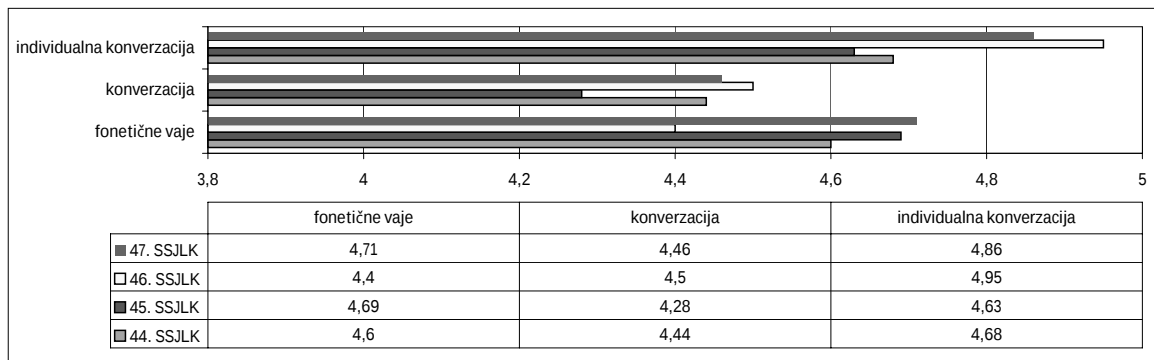
4 Sklep

47. SSJLK se je ponovno odvijal v veliki vročini, a ohlajene predavalnice Filozofske fakultete so omogočale nemoteno delo. Še takrat, ko smo kaj organizirali drugje, kot npr. Slovanski večer, se nam je tožilo po njihovem hladu in opremljenosti. Ob tej spremni prireditvi, ki je prav zaradi neugodnih pogojev uspela slabše, kot smo si želeli, smo se zavedli, kako pomembni so ugodni pogoji. Sicer je po moji oceni in po rezultatih anket seminar potekal zelo organizirano in kvalitetno, k čemur je seveda pripomogla izkušnost in predanost organizatorjev in lektorjev, pa tudi trud vseh, ki so bili v ta proces vključeni. Udeleženci so bili letos sicer zavzeti, vendar nekoliko bolj mirni, zato na splošno ni bilo čutiti toliko navdušenosti, kipečega veselja in pozitivne energije kot lansko leto. Zdi se mi, da so bili tudi nekoliko bolj kritični, zato so izjemno dobre ocene tako seminarja v celoti kot posameznih dejavnosti (z redkimi izjemami) še toliko bolj razveseljive.

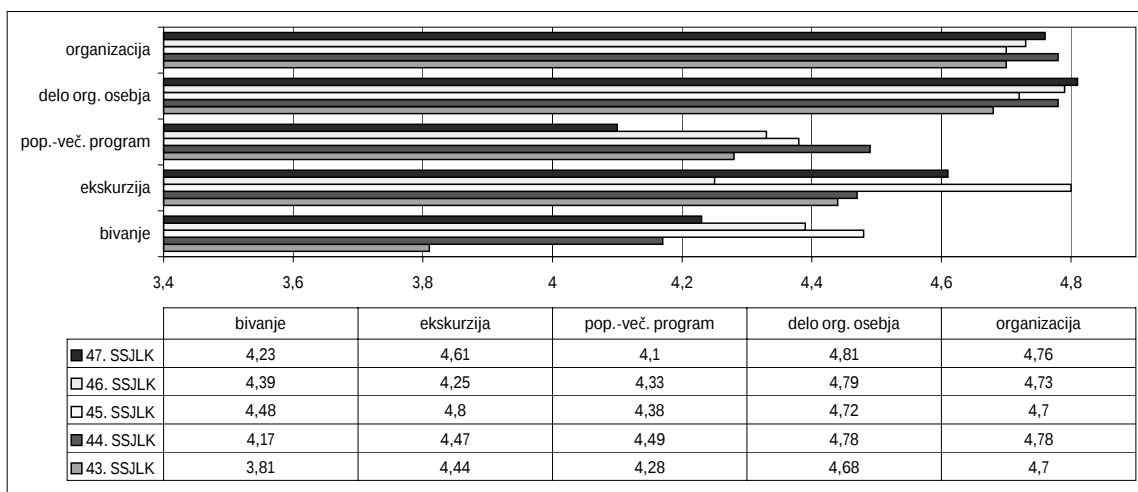
Ker zaključujem dveletno predsedovanje seminarju, se zahvaljujem celotni lektorski in organizacijski ekipi, posebej pa Damjanu, Mojci in Mateji, za neverjetno požrtvovalno delo, prijateljsko sodelovanje, ustvarjalno druženje in prijetne izkušnje. Ne dvomim v bodočo kakovost seminarja, želim pa, da se tako dobro ujamejo tudi z vsemi prihodnjimi predsedniki in se dvignejo še kakšno stopničko više proti petki.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 47. SSJLK

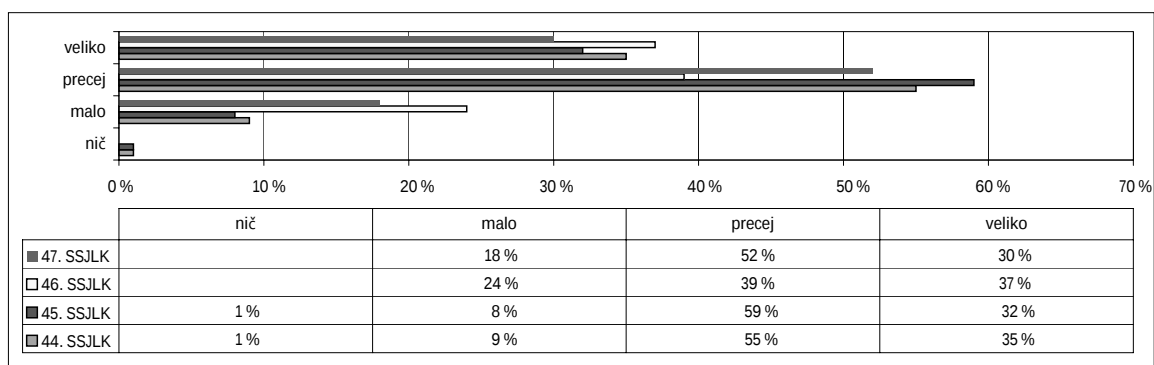
Damjan Huber

Lektorati**Predavanja, tečaji****Fonetične vaje, konverzacija**

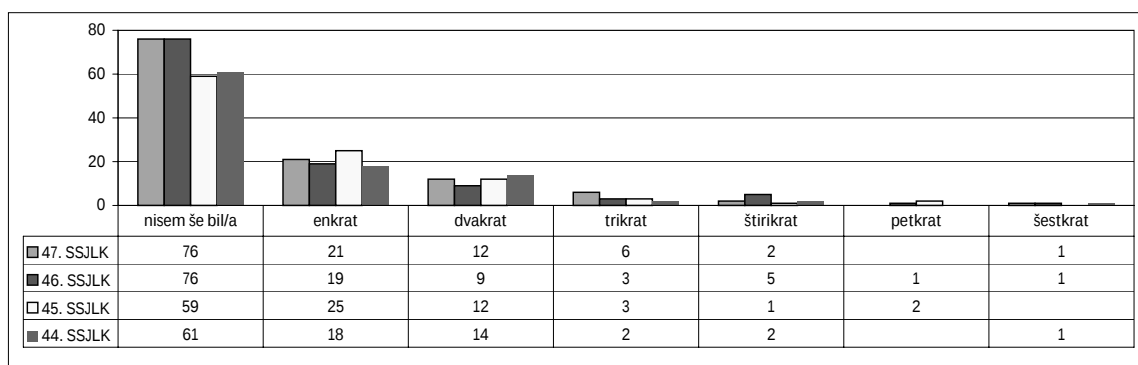
Organizacija in popoldansko-večerni program

Koliko ste izboljšali svoje znanje na SSJLK?

Kolikokrat ste že bili na Seminarju?

Poročilo o delovanju lektoratov na 47. SSJLK

doc. dr. Hotimir Tivadar

1 Test, razvrščanje v skupine

Uvrstitveni test so pripravili na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik in ga razposlali bodočim udeležencem v sredini februarja. Večina rešenih testov se je vrnila na Center do konca aprila, zadnje teste pa smo prejeli proti koncu junija. Teste sem kot vodja lektorjev pregledal v enem večjem sklopu med prvomajskimi prazniki, zamudnike pa potem sproti. Obveščanje udeležencev o tem, ali se udeležijo seminarja v predtednu (začetniki) ali pridejo na seminar za dva tedna (nadaljevalci, izpopolnjevalci), je bilo pravočasno, okvirno razvrstitev večjega dela udeležencev sva opravila skupaj z Damjanom Huberjem, strokovnim sodelavcem seminarja.

Poleg uvrstitvenega testa so bile pri razvrščanju udeležencev v skupine koristne tudi informacije o tem, ali in kdaj so že bili na seminarju (in v kateri skupini), kateri učenik so že uporabljali na SSJLK ali na svojih lektoratih (vprašanje o tem, kateri učenik uporabljajo na lektoratu na svoji fakulteti, je postalo stalnica v testu), koliko časa in zakaj se učijo slovenščine, ter njihove želje – naštetu je bilo v posameznih točkah zajeto na koncu uvrstitvenega testa.

Pri razvrščanju udeležencev izpopolnjevalcev (*Splošna, Literarna in Jezikoslovna izpopolnjevalna skupina*) smo upoštevali njihove strokovne interese, kot so jih zapisali na testu ali prijavnici, določene korekture razvrstitev pa smo izvedli še v začetnem tednu seminarja. Ob tem moram poudariti, da so se nekateri tudi precenjevali, kar smo potrdili tudi z ustnim testiranjem, vendar smo morebitne konflikte pravočasno preprečili. Začetnike smo, kot vsako leto, v spremnem dopisu opozorili, da morajo potrditi svoj prihod v predtednu oziroma sporočiti, če v predtednu na seminar ne morejo priti. Ko smo ta obvestila prejeli, se je znova izkazalo, da veliko začetnikov ne bo prišlo v predtednu, zato smo jih razvrstili v skupino *Začetna 4* (dvotedenska začetna skupina). Kot kažejo izkušnje, je treba na dvotedensko začetno skupino računati vsako leto (temu smo se prilagodili tudi z izbiro lektorice za to skupino). Pri razvrščanju smo se trudili upoštevati število udeležencev v posameznih skupinah, kar nam je v veliki meri tudi uspelo. Pri tem je treba izpostaviti, da je bilo razmeroma malo udeležencev tritedenskega začetnega tečaja, dosti več pa ni bilo niti dvotedenskih začetnikov, kar nam je omogočilo skupine z osmimi študenti. Druge – nadaljevalne in izpopolnjevalne – skupine so bile potem uravnotežene in so imele 10–13 udeležencev.

Udeležence smo prvi dan še dodatno ustno testirali tako v predtednu (začetniki) kot v prvem tednu seminarja. Kriteriji posameznih spraševalcev in način testiranja so bili poenoteni in zelo usklajeni, sproti pa smo tudi rešili nekaj posameznih težavnejših primerov. Pri tem bi rad poudaril, da je celotna ekipa lektorjev dobro sodelovala in so tudi lektorji, ki so morebiti že poznali kakšnega udeleženca, pomagali pri udeleženčevi razvrstitvi, kar odtehta »izogibanje« poznanemu lektorju pri razvrščanju v skupine; sodelovanje lektorjev z lektoratov po svetu je torej koristno.

2 Nabor lektorjev

Kot je bilo v navadi že v prejšnjih letih, smo k sodelovanju pisno povabili vse lektorje, ki so na seminarju sodelovali prejšnja leta, vabilo pa je bilo objavljeno tudi na forumu lektorjev v tujini. Sprejeli smo 18 lektorjev in jih vključili v ekipo, ki je bila povečini razporejena v skladu z željami, strokovnimi interesi in razpoložljivostjo lektorjev. Že nekaj let ima vsaj ena od izpopolnjevalnih skupin dva lektorja, letos sta imeli dva lektorja *Izpopolnjevalna splošna* in *Izpopolnjevalna jezikoslovna*, kar se je izkazalo za zelo koristno, saj je v prvem tednu ena izmed lektorice zbolela že po drugem dnevu pouka in je namesto nje lahko četrti dan (tretji dan je s to skupino oddelal vodja lektorjev) začela že lektorica, predvidena za drugi teden. Prakso dveh lektorjev pri izpopolnjevalnih skupinah velja ohraniti, saj gre za zahtevne skupine, ki jim lahko z dvema lektorjema ponudimo še več (o zadovoljstvu s takšnim načinom dela v lektoratu pričajo ankete udeležencev). Treba pa je izpostaviti tudi to, da naj lektorji, če se le da, oddajo projekcije že na začetku svojega dela, da ne bi prihajalo do zapletov; sicer je s prilagodljivostjo in usposobljenostjo lektorske ekipe možno tudi kakšen nenačrtovan izpad nadomestiti. Dobro bi bilo razmisliti tudi o »rezervnem« lektorju, kar smo letos s tremi (»samo«) konverzijskimi lektorji pravzaprav že zagotovili.

2.1 Lektorske skupine

2.1.1 Tritedenski seminar

Fonetične vaje: Hotimir Tivadar
Začetna 1: Nataša Hribar
Začetna 2: Pavel Ocepek
Začetna 3: Tatjana Jamnik

2.1.2 Dvotedenski seminar

Fonetične vaje: Hotimir Tivadar
Začetna 4: Ana Fras
Nadaljevalna 1: Polona Liberšar
Nadaljevalna 2: Andreja Ponikvar
Nadaljevalna 3: Barbara Upale
Nadaljevalna 4: Laura Fekonja
Nadaljevalna 5: Jasmina Šuler Galos
Nadaljevalna 6: Andrej Šurla
Izpopolnjevalna literarna: Urška Perenič
Izpopolnjevalna jezikoslovna: Mojca Smolej, Nataša Logar
Izpopolnjevalna splošna: Helena Kuster, Mojca Stritar

2.1.3 Dvotedenska konverzacija

Začetna 1: Natalija Toplišek (samo konverzacija)
Začetna 2: Laura Fekonja
Začetna 3: Ana Fras
Začetna 4: Saša Vojtech Poklač (samo konverzacija)
Nadaljevalna 1: Meta Klinar (samo konverzacija)
Nadaljevalna 2: Nataša Hribar
Nadaljevalna 3: Tatjana Jamnik

2.2 Fonetične vaje

Fonetične vaje so potekale od 27. 6. 2011 do 15. 7. 2011 v fonolaboratoriju in so bile namenjene uvodu v slovensko fonetiko in vajam iz fonetike slovenskega jezika za: a) začetnike (Začetna 1, 2, 3 – od 13.30 do 15.30, od 27. 6. 2011 do 2. 7. 2011; Začetna 4 – 7. 7. in 8. 7. 2011), potekale so 120 minut, po potrebi kakšno minuto več, in b) za udeležence nadaljevalnih skupin, ki so si fonetične vaje izbrali fakultativno (60 minut, od 8.15 do 9.15, od 5. 7. do 15. 7. 2011).

2.2.1 Predlogi

Kot vodja fonetičnih vaj bi poudaril, da je že nekaj let potreba po več fonetičnih vajah, o čemer pričajo tudi letošnje ankete, ki potrjujejo lanskoletnim povzetim besedam vodje lektorjev doc. dr. Đurde Strsoglavca:

»Za vse skupine bi bilo potrebno več ur, ki bi bile namenjene utrjevanju snovi, ki je predstavljena v začetni uri, saj se npr. z začetniki srečamo samo še enkrat. Mogoče bi bilo dobro za začetnike, če želimo fonetiko res okrepiti, nameniti še nekaj ur v naslednjih dveh tednih v popoldanskem času. S povečanim številom skupnih ur bi bilo možno bolj individualno in s tem tudi kvalitetnejše delo.

Udeleženci so omenili, da bi radi imeli fonetične vaje tudi nekateri iz izpopolnjevalnih skupin – mogoče bi bilo dobro razmisliti o 2–3 urah fonetike, ki bi bile bolj predstavljene kot fonetični tečaj, ne pa kot vaje in bi se jih udeležili jezikoslovci, ki bi želeli razpravljati o fonetičnih dilemah.«

3 Predavalnice, pripomočki, učbeniki

Lektorati in konverzacija so potekali v ustrezno velikih in nehrupnih predavalnicah Filozofske fakultete. Lektorjem so bili na voljo različni pripomočki: TV + video in/ali dvd, radio, računalnik, videokamera, projektor, grafoskop, računalniška predavalnica, plakati, barvni flomastri ipd. Na voljo so imeli tudi učbenik, ki so ga uporabljali kot osnovnega (pri izbiri učbenika je bila v pomoč tudi informacija iz testa o tem, kateri učbenik je udeleženec že uporabljal, bodisi na seminarju bodisi na lektoratu na svoji fakulteti).

Poleg učbenika so lektorji uporabljali tudi lastno gradivo. V celoti so ga uporabljali (brez učbenika) lektorji izpopolnjevalnih skupin, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorji nadaljevalnih in začetnih skupin. Svoje lastno gradivo so pripravljali lektorji tudi pri konverzaciji, in sicer poleg gradiva *Pogovarjajmo se naprej* (interno gradivo Centra za slovenščino). Lektorji so uporabljali (naštevam le nekaj najpogostejše uporabljenih učbenikov in priprav): A. Markovič idr.: *Slovenska beseda v živo*; A. Markovič idr.: *Slovenska beseda v živo 2*; A. Markovič idr.: *Slovenska beseda v živo 3a*; A. Markovič idr.: *Slovenska beseda v živo 3b*; N. Pirih Svetina in A. Ponikvar: *A, B, C ... 1, 2, 3, GREMO*; M. Čuk idr.: *Odkrivajmo*

slovenščino; R. Lečič: *Osnove slovenskega jezika*; L. Črnič: *Slovnične preglednice*; D. Kern idr.: *Pot do izpita iz slovenščine*; M. Furlan: *Oblikoslovje*; H. Jug-Kranjec: *Slovenščina za tujce*; M. Kocjan-Barle: *Abeceda pravopisa*.

Lektorje bi pohvalil, da so poleg pripravljenega gradiva uporabljali tudi sodobne avdio-video naprave in v veliki meri vključevali interaktivne metode poučevanja (od poslušanja do petja pesmi, gledanja filmov ter diskusije o filmih, predstavah ter drugih dogodkih, ki so jih bili udeleženci deležni med seminarjem).

4 Lektorski sestanki

Lektorska ekipa je bila dokončno oblikovana na začetku junija. Z lektorji smo imeli skupaj s strokovnima sodelavcema Damjanom Huberjem in dr. Mojco Nidorfer Šiškovič še pred začetkom seminarja skupni sestanek, na katerem smo dali lektorjem konkretne napotke za delo in predstavili temo seminarja. Lektorje smo pozvali, naj, kolikor se le da, vključujejo temo seminarja v svoje delo po skupinah. Na sestanku smo se z lektorji dogovorili vse potrebno glede ustnega testiranja in razvrščanja v skupine. Zaradi obveznosti na lektoratih v tujini se nekaj lektorjev tega sestanka ni moglo udeležiti, zato smo v predtednu imeli še en sestanek s preostalimi lektorji.

Lektorje smo na prvem sestanku pred začetkom seminarja seznanili tudi s potekom fonetičnih vaj, ekskurzij, z individualno konverzacijo, delom asistentk, z njihovimi obveznostmi in s plačilom, dobili so tudi mape z gradivi, s testi in seznamom udeležencev. V predtednu smo se z lektorji dobili v ponedeljek ob 8.30, prav tako pa smo se srečevali vsak dan pred poukom, da smo sproti reševali morebitne težave. Sestanek smo imeli še v sredo ob 11.00, v prvem tednu dvotedenskega termina smo se z dvotedenskimi lektorji prav tako dobili v ponedeljek ob 8.30 in v sredo ob 12.00. Tudi z ostalimi lektorji smo imeli kratke individualne sestanke pred samo uro. Delovni sestanek s predsednico seminarja, strokovnima sodelavcema, z vsemi lektorji in asistentkami, t. i. delovno kosilo, je bil v torek, 12. 7. 2011. Kot vodja lektorjev sem bil v seminarski pisarni (predavalnica 13 in kasneje 4) vsak dan od 8.15 naprej (v drugem in tretjem tednu sem vodil fonetične vaje, a sem bil že ob 9.20 na razpolago lektorjem). Lektorji so bili preko informacijskih listkov, ki jih je pripravljala strokovni sodelavec, seznanjeni s popoldanskim dogajanjem in drugimi pomembnimi informacijami, sam pa sem poudaril določene pomembne informacije (v zvezi s spoznavnim popoldnevom, obisko(vanje)m knjižnične razstave, uporabo učbenikov in drugimi aktivnostmi, tudi z določenimi zanimivimi predavanji). Lektorjem in udeležencem sem bil na voljo v času odmorov ter po lektoratih oziroma konverzaciji/predavanjih. S stalno prisotnostjo in komunikacijo smo sproti reševali nekatere zaplete, tudi težave pri lektorskih urah.

Ob tem je treba poudariti, da je bil pri vseh aktivnostih z lektorji in udeleženci prisoten kolega Damjan Huber, ki je tudi najbolj zaslužen za nemoten potek seminarskih dejavnosti, tudi lektorskih. Sodelovanje z njim je bilo maksimalno učinkovito in zelo prijetno. Izbor lektorjev se je pokazal za ustrezen, kar dokazujejo tudi visoke ocene – gl. rezultate ankete. Ocene iz anket bodo tudi osnova za izbiro lektorjev v prihodnosti. Poudariti je treba tudi zelo visoko oceno ustrezne razvrstitve v skupino, tj. pri vseh skupinah od začetnikov do izpopolnjevalcev nad 4,5, kar dokazuje primernost testiranja (tako pisnega kot ustnega), k temu pa je gotovo pripomoglo tudi komuniciranje z udeleženci in poznavanje njihovih želja ter sposobnosti.

5 Individualna konverzacija

Za individualno konverzacijo so poskrbeli študent in študentke slovenistike ter slavistike in seminarske asistentke. Udeleženci so se k tej obliki izpopolnjevanja slovenščine lahko prijavi pri lektorjih ali se vpisali na seznam na oglasnem panoju. Študenti za individualno konverzacijo so v anketah dobili visoke ocene (nad 4,6).

6 Obveznosti lektorjev in njihovi komentarji

Projekcije in poročila so lektorji oddali v dogovorjenem roku (projekcije do sredine predtedna oziroma prvega tedna dvotedenskega seminarja, lektorska poročila pa do 1. 9. 2011), večina se jih je dejavno udeležila spoznavnega športno-kulturnega popoldneva, večina se je udeležila tudi zaključne prireditve seminarja. Lektorji so bili v razredih točno in na uro dobro pripravljeni, gradiva so dali v kopiranje pravočasno, vzdušje v lektorski zbornici je bilo odlično. Kolegom se za sodelovanje tudi po tej poti zahvaljujem – poudaril bi edino še to, da je kar nekaj kolegov pohvalilo »odvezo« obveznega popoldanskega dežurstva. Mislim, da je prav, da se spoznamo in zato so lektorji tudi bili prisotni na spoznavnem popoldnevu, dejansko pa so ohranili tudi pravišnje mero avtoritete, da je bilo delo v lektoratih resno in kakovostno. Vsi lektorji so pohvalili odlično organizacijo in delo asistentk, glavnega organizatorja ter »dušo in telo« seminarskega dogajanja Damjana Huberja.

7 Povzetek ankete udeležencev seminarja

Razvrstitev v skupino je bila v anketah ocenjena s skupno splošno oceno 4,62 (lani 4,27). Letošnje redke dodatne zamenjave smo na (utemeljeno in upravičeno) željo udeležencev opravili v prvih treh dneh predtedna oz. prvega tedna seminarja.

Lektorati so bili tudi letos ocenjeni zelo dobro: skupna splošna ocena lektoratov je 4,78 (lani 4,76), kar je kljub visoki lanski oceni še dodatno zvišanje. Ostale ocene so predstavljene v analizah anket in ni bilo večjih odstopanj od prejšnjih let. Samo konverzacija *Začetne* 3 je bila ocenjena s 3,33, kar pa je lektorica v svojem poročilu utemeljila s problemom prevelikega popravljanja interferenc in občutkom udeležencev po višjem nivoju znanja od dejanskega. Konverzacija za začetnike je precej težavna, saj je nivo znanja dokaj nizek. Sicer pa noben lektor ni dobil nižje splošne ocene kot 4,22 (prevladujejo ocene nad 4,6). Glede izboljšanja znanja je zanimivo, da se je bistveno povečal odstotek precej zadovoljnih (na 52 %), kar priča o tem, da smo na dobri poti. Za naslednje leto nam mora biti cilj, da bi še povečali najvišji kriterij izboljšanja znanja. Rahlo slabše so bili ocenjeni izbirni tečaji.

8 Drugo

Kot vsako leto je bilo tudi letos zelo dobro sprejeto spoznavno popoldne, zato ga vsekakor velja ohraniti. Znova sta bili polni pevski in gledališki delavnica ter kljub slabemu vremenu tudi športne aktivnosti. Poleg tega je bil letos (v primerjavi s prejšnjimi leti), kljub neintenzivnemu nagovarjanju lektorjev in tudi vodje lektorjev, zelo velik odziv udeležencev za točko ob zaključku seminarja, kar kaže na veliko samoiniciativnost in dobro vzdušje ter dobro delo lektorjev. Nekateri ponavljajoči se predlogi, predvsem seminaristov (več individualne konverzacije, več literarnih dogodkov, več fonetičnih vaj), so povezani tako s financami kot s časom, zato bodo najbrž težje uresničljivi, vendar bomo vseeno morali premisliti, kaj lahko storimo. Več konkretnih in zanimivih pripomb je navedenih v anketah, vendar določnejših in konkretnjših zaključkov ne moremo in niti ni nujno narediti – treba je le nadaljevati po zastavljeni poti. Glede na precejšnje pripombe glede začetka predavanj in natrpanega urnika bi bilo mogoče dobro razmisliti o kakšni reorganizaciji začetka lektorskih ur – več konverzacije in fonetičnih vaj, kar, predvsem slednje, žal v tem trenutku ni mogoče, saj so fonetiki že polno zasedeni.

Za konstruktivno, plodno, prijetno, aktivno in nemoteno sodelovanje se zahvaljujem vsem lektorjem, ki so sodelovali na 47. SSJLK-ju, asistentkam Petri Jurič, Aniti Marenk, Nataši Medvešek in Nini Pfajfar, strokovnima sodelavcema Damjanu Huberju in dr. Mojci Nidorfer Šiškovič ter predsednici seminarja red. prof. dr. Veri Smole.

30. simpozij Obdobja – Meddisciplinarnost v slovenistiki (17.–19. 11. 2011)

red. prof. dr. Simona Kranjc

Organizacijsko poročilo

30. mednarodni znanstveni simpozij Obdobja z naslovom *Meddisciplinarnost v slovenistiki* je potekal od 17. do 19. novembra v prostorih Univerze v Ljubljani. Za programsko zasnovo in vsebinsko izpeljavo je poleg podpisane predsednice simpozija skrbel mednarodni programski odbor v sestavi: doc. dr. Kozma Ahačič, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, doc. dr. Agnieszka Będkowska - Kopczyk, Akademia Techniczno-Humanistyczna, Wydział Humanistyczny-Społeczny, Bielsko Biala, Poljska, prof. dr. Roberto Dapit, Università degli Studi di Udine, Facoltà di lingue e letterature straniere, Videm, Italija, izr. prof. dr. Maja Đukanović, Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd, Srbija, izr. prof. dr. Vojko Gorjanc, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Miran Hladnik, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Monika Kalin Golob, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, red. prof. dr. Erika Kržišnik, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Albina Nečak Lük, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Martina Ožbot, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, red. prof. dr. Marko Stabej, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, izr. prof. dr. Anita Peti Stantić, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvaška, doc. dr. Sonja Starc, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta Koper, doc. dr. Darinka Verdonik, Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, izr. prof. dr. Andreja Žele, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta in ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša.

Glavno teŕo organizacije je nase prevzel Damjan Huber, pri pripravi pa sta intenzivno sodelovali tudi dr. Mojca Nidorfer Šiškovič in Mateja Lutar, ki je poskrbela za simpozijske tiskovine (vsi trije so sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik).

Simpozij je sledil zasnovi, ki je bila sprejeta in uveljavljena z 28. simpozijem Obdobja. Ostali smo pri odločitvi, da zbornik prispevkov z referati izide ŕe pred simpozijem, kar se je večinoma ponovno izkazalo kot dobra odločitev, kljub nekaterim pomislekom, ki so bili izraŕeni v razliĕnih oblikah kot diskusijska vprašanja oz. komentarji v anketi. Dolŕina prispevkov je bila omejena na 6 do 10 strani, ohranili pa smo tudi postopek recenzije, ki je bil uporabljen na 29. simpoziju, in sicer slepo recenzijo enega recenzenta, ki je bila ob negativni prvi recenziji dopolnjena ŕe z eno recenzijo. Glede na zelo razliĕna merila recenzentov bi morda kazalo v prihodnosti razmišljati o izdelavi natanĕnejših meril za sprejem in objavo besedil. Čeprav je bilo ŕe v recenzentskem postopku zavrnenih nekaj prispevkov, pri nekaterih pa so se avtorji kasneje odpovedali objavi zaradi prevelike koliĕine popravkov, je zagotovo mogoĕe ob besedilih, objavljenih v zborniku, govoriti o razliĕnih stopnjah kakovosti. Problem, s katerim smo se sreĕevali v recenzentskem postopku, je bil tudi sprejemanje oz. zavraĕanje popravkov oz. nesprejemanje komentarjev recenzentov. Ker je postopek časovno omejen, ni bilo vedno mogoĕe zagotoviti ponovnega pregleda recenzenta. To bi morda lahko omogoĕili z nekoliko krajšimi roki za oddajo in popravljanje prispevkov. V prihodnosti bi kazalo razmisliti o tem, ali ŕe vedno vztrajati pri natisu vseh prispevkov ali zgolj povabljenih predavanj, drugim pa omogoĕiti le elektronsko izdajo prispevka. S tem bi pridobili nekaj ĕasa, ki bi ga lahko izkoristili tudi za morebitni ponovni pregled recenzentov, po drugi strani pa bi lahko prihranili tudi nekaj dodatnih finanĕnih sredstev, saj dodatnih sredstev za natis zbornika letos zaradi razpisnih pogojev *Javne agencije za knjigo* nismo mogli pridobiti.

Ker je bil 30. simpozij Obdobja jubilejni, smo ob tej priloŕnosti prosili vodjo knjiŕnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko gospo Anko Sollner Perdih, da je pripravila bibliografijo vseh tridesetih Obdobj. Obseŕno delo, ki nudi celovit pregled objav in udeleŕencev znanstvenega simpozija Obdobja, je objavljeno v zborniku.

Kotizacija, ki jo plaĕajo vsi udeleŕenci razen ĕlanov organizacijskega odbora in Oddelka za slovenistiko ter Oddelka za slavistiko, je zdaj ŕe nekaj samo po sebi umevnega, nihĕe ni problematiziral povišanja cene na 70 evrov. Tudi elektronsko prijavljanje in oddajanje prispevkov je potekalo uĕinkovito in brez zapletov.

Poleg ĕlanov in ĕlanic programskega odbora so prispevke recenzirali ŕe doc. dr. Aleš Bjelĕviĕ, doc. dr. Mateja Pezdirc Bartol, doc. dr. Andrej Rozman, doc. dr. Namita Subiotto, doc. dr. Alenka Œbogar in dr. Ina Ferbeŕar, vsi s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ter doc. dr. Apolonija Gantar, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša.

Financiranje

Simpozij je bil v letu 2011 financiran predvsem iz virov po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz in sredstev Oddelka za slovenistiko FF UL, deloma pa tudi iz raziskovalnih sredstev Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete, Znanstvene založbe Filozofske fakultete in kotizacije dejavnih udeležencev. Kandidirali smo tudi za dodatna sredstva za organizacijo znanstvenih sestankov na ARRS, vendar smo bili zaradi spremenjenih meril ocenjevanja zavrnjeni.

Udeležba

Z naslovi se je v prvi fazi na simpozij prijavilo 132 referentov s 125 temami, v drugi fazi je 98 referentov poslalo 92 prispevkov, po recenzentskem postopku jih je izpadlo še nekaj, tako da je v zborniku objavljenih 82 prispevkov 94 avtorjev. Dejanska udeležba na simpoziju je bila tudi letos več kot razveseljiva, saj je zaradi bolezni ali drugih vzrokov nastop odpovedalo le 9 referentov in referentk. Simpozij je zanimal širše strokovno občinstvo, saj so bili prostori v treh simpozijских dneh, tudi v soboto, precej obiskani, med poslušalci, ki so sodelovali v živahnih diskusijah po sekcijah, pa so se poleg kolegov strokovnjakov in znanstvenikov znašli tudi študentje.

Referenti in referentke so prihajali tako rekoč z vseh ustanov, ki se ukvarjajo s slovenističnimi vsebinami – tako iz univerzitetnega kot iz javnega in zasebnega raziskovalnega okolja. Tokrat so se jim v večji meri pridružili še neslovenisti, kar je razumljivo glede na krovno temo simpozija, to je *meddisciplinarnost v slovenistiki*. Tudi udeležencev iz tujine je bilo razmeroma veliko, med njimi tujcev, ki se ukvarjajo z vprašanji meddisciplinarnosti v slovenistiki, in lektorjev ter predavateljev slovenskega jezika na tujih univerzah. Razveseljivo je tudi to, da so se med udeleženci znašli tudi predstavniki slovenistik z drugih slovenskih univerzitetnih in raziskovalnih središč, kar kaže na vlogo in pomen, ki jo v stroki ima simpozij Obdobja.

Za razliko od prejšnjih let so letos nekaj več zanimanja za slovenistične vsebine pokazali predstavniki političnih institucij, saj se je direktor Direktorata za visoko šolstvo dr. Stojan Sorčan odzval vabilu na otvoritev in pozdravil simpozij. Udeleženci so bili s simpozijem zadovoljni, kar kažejo rezultati ankete (v prilogi).

Spremljevalne prireditve

Na slovesni otvoritvi so nas pozdravili rektor Univerze v Ljubljani red. prof. Radovan Stanislav Pejovnik, prodekan Filozofske fakultete izr. prof. dr. Tone Smolej, direktor Direktorata za visoko šolstvo dr. Stojan Sorčan, predstojnica ljubljanske slovenistike red. prof. dr. Erika Kržišnik in predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik red. prof. dr. Marko Stabej. Za umetniško vzdušje na otvoritvi simpozija je poskrbel Janez Škof. Na Univerzi je bila vse tri dni na ogled razstava *30-letnica simpozija Obdobja*, ki jo je pripravila vodja naše knjižnice Anka Sollner Perdiš. V četrtek smo si v SNG Drama ogledali predstavo *Ko sem bil mrtev*, v petek pa je bila po okrogli mizi, ki jo je vodil red. prof. dr. Marko Stabej, v prostorih Univerze slavnostna večerja ob 30-letnici simpozija Obdobja.

Odzivi v javnosti

O simpoziju so precej izdatno poročali slovenski mediji (RTV Slovenija, STA, Delo, Radio 1), vsi odzivi so zbrani in dokumentirani na spletnih straneh Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Tam je na voljo tudi drugo slikovno in besedilno dokumentarno gradivo s simpozija.

Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Vsebinska zasnova je na voljo v spletnem arhivu Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, kot vsebinsko poročilo pa je najbolje v roke vzeti kar simpozijški zbornik. Razpisani cilji so bili v veliki meri doseženi. Le malo referatov se je sicer lotilo celovitosti razpisanega področja, zato pa se jih je toliko več posvečalo posameznim vidikom povezovanja slovenščine ter slovenske književnosti z drugimi vedami. Znova se je pokazalo, da v humanistiki, še posebej v jezikoslovju, interdisciplinarnost razumemo predvsem kot raziskovanje jezika in literature v odnosu do npr. družbe (sociolingvistika), procesov mišljenja (psiholingvistika), tehnologije (korpusno jezikoslovje) ipd. Večina referentov in referentk je namreč tovrstno razpravljanje postavljala v središče. Zagotovo pa tudi po 30. simpoziju Obdobja lahko pritrdimo programskim izhodiščem simpozija, da gre za najpomembnejše slovenistično znanstveno srečanje, ki je po eni strani priložnost, da se raziskovalno in jezikovno skupnost ozavešči, da morajo biti posamezna raziskovalna in strokovna dejanja v tesni medsebojni povezanosti in hierarhično strukturirana; po drugi strani pa prireditve nudijo priložnost ugotoviti, kakšno je stanje na področju raziskovanja jezikoslovnih in literarnih pojavov v odnosu do drugih znanstvenih področij.

Glede na prispevke, živahne debate, odzive javnosti in rezultate anket ocenjujem, da je bil 30. simpozij Obdobja uspešno izpeljana prireditev. Na koncu se zahvaljujem vsem, ki so tako ali drugače sooblikovali jubilejni 30. simpozij Obdobja.

Anketa 30. simpozija Obdobja – povprečne ocene

Damjan Huber

Splošni vtis o simpoziju	3,87
Program simpozija (referati)	3,53
Recenzentski sistem	3,55
Organizacija:	
- pred simpozijem	4
- med simpozijem	3,97
Ustreznost vsebine gradiva za udeležence	3,87
Spremljevalni program:	
- Gledališka predstava <i>Ko sem bil mrtev</i>	3,87
- Okrogla miza <i>Meddisciplinarnost v slovenistiki</i>	3,42
Namestitve:	
- Hotel Pri Mraku	4
- Hotel Park	4

Dvanajst udeležencev, ki so izpolnili anketo, se je simpozija udeležili prvič, dvanajst jih je bilo na simpoziju drugič, šest tretjič, pet četrtič, eden petič in dva desetič.

Ocene: 1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – dobro, 4 – zelo dobro. Prejeli smo 38 anket.

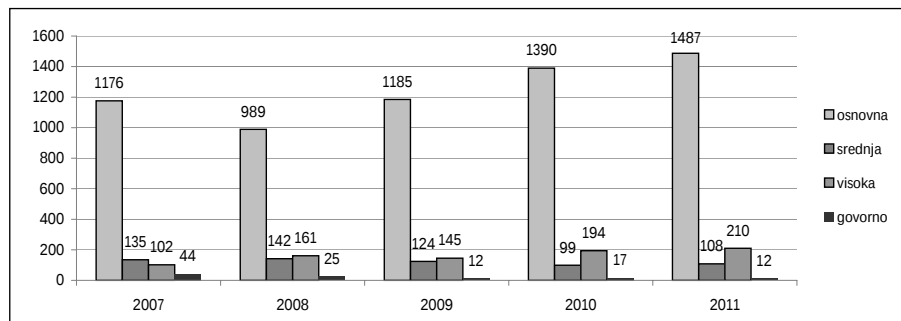
Izpitni center

dr. Ina Ferbežar

1 Kandidati po ravneh, spolu in J1

Slika 1: Kandidati za izpite iz znanja slovenščine od leta 2007 do 2011 po ravneh

V letu 2011 se je izpita iz znanja slovenščine na vseh treh ravneh udeležilo skupno 1817 kandidatov (7 % več kot v letu 2010). Število kandidatov torej po precejšnjem upadu leta 2008 iz leta v leto narašča, kot kaže slika 1:

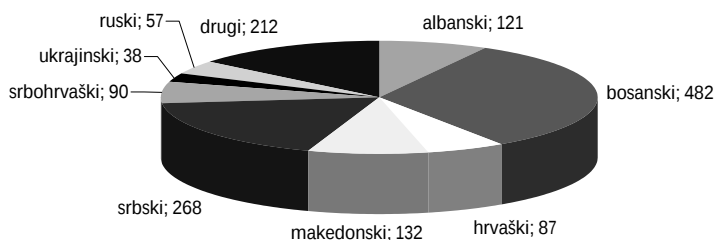
Kot je razvidno s slike 1, se je število kandidatov v primerjavi z letom 2010 povečalo na treh ravneh (za 7 % na osnovni ravni ter za okoli 8 % na obeh višjih ravneh), le kandidatov za izpit iz govornega sporazumevanja, ki ga opravljajo nepismene osebe oz. osebe s pomanjkljivo izobrazbo, je bilo leta 2011 nekaj manj kot leto poprej.

Uredba o integraciji tujcev (Uredba, Ur. l., št. 65/2008) omogoča brezplačno prvo opravljanje izpita na osnovni ravni in v letu 2011 se je po *Uredbi* izpita udeležilo 715 ali skoraj polovica kandidatov na osnovni ravni. To je precej manj kot v letu 2010 (75 % udeležba na izpitih po *Uredbi*) in je posledica dejstva, da morajo po novem priseljenci, če uveljavljajo svojo pravico do brezplačnega prvega opravljanja izpita, obiskovati 180-urni tečaj slovenščine in dokazati 80 % udeležbo na njem (13. člen *Uredbe*). Več o tem, kaj obiskovanje tečaja pomeni za uspeh na izpitu, v nadaljevanju.

Izpita na osnovni ravni in iz govornega sporazumevanja se udeležuje približno enako število žensk kot moških (725 žensk na osnovni ravni, 5 iz govornega sporazumevanja), na obeh višjih ravneh pa je delež žensk precej večji (75 ali 70 % na srednji in 154 ali 73 % na visoki ravni).

Glede na prvi jezik udeležencev izpitov se v primerjavi s preteklimi leti slika ne spreminja bistveno: prevladujejo govorniki (južno)slovanskih jezikov, manjše spremembe navajamo v nadaljevanju. Večji upad je zaznati pri albansko govorečih na osnovni ravni (le še 8 % v letu 2011; za primerjavo: leta 2008 in 2009 je bilo albansko govorečih kar četrtina vseh kandidatov na osnovni ravni, leta 2010 pa 11 %), nekaj povečanja smo zaznali pri srbsko govorečih (18 % v letu 2011; 14 % v letu 2010); število ostalih ostaja na osnovni ravni približno enako (9 % makedonsko govorečih, po 6 % hrvaško in srbohrvaško govorečih, največ, skoraj tretjina, bosansko govorečih). Črnogorščino je kot svoj J1 navedlo le 16 kandidatov (1 %). Tudi delež ukrajinsko govorečih iz leta v leto ostaja približno enak (okoli 2 %), delež rusko govorečih pa se je leta 2011 v primerjavi z letom 2010 podvojil (z 2 % na okoli 4 %). Deleže prvih jezikov pri kandidatih na osnovni ravni kaže slika 2:

Slika 2: Kandidati na osnovni ravni in njihov J1

Med albansko, srbohrvaško in makedonsko govorečimi na osnovni ravni so prevladovali moški (75 %, 63 % in 60 %), med ukrajinsko in rusko govorečimi pa ženske (95 %). Med rusko govorečimi jih je vsaj 60 % visoko izobraženih.

1.1 Razlogi za opravljanje izpita

Na obeh višjih ravneh je slika podobna tisti v letu 2010: na srednji ravni prevladujejo govornici hrvaščine (37 % kandidatov; leta 2010 42 %), sledijo makedonsko govoreči (14 %, leta 2010 15 %), srbsko in bosansko govoreči pa je približno po 10 %. Preostala četrtna kandidatov na srednji ravni je kot svoj J1 navedla naslednje jezike: angleščino, armenščino, bolgarščino, češčino, finščino, italijanščino, kitajščino, madžarščino, portugalsščino, slovaščino, španščino, vietnamščino.

Na visoki ravni kot že vsa zadnja leta prevladujejo govornici srbsčine (56 %, leta 2010 50 %), nekaj manj je bilo v primerjavi z letom 2010 govorcev makedonščine (14 %, leta 2010 20 %) in hrvaščine (6 %, leta 2010 9 %).

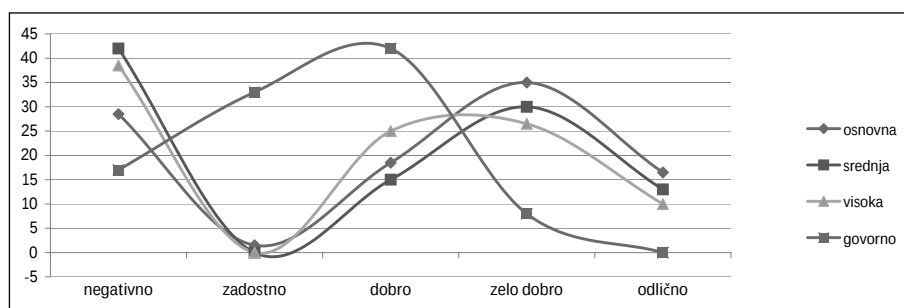
Razlogi za opravljanje izpita, ki jih kandidati navajajo ob prijavi, se v primerjavi s preteklimi leti nekoliko razlikujejo. Predvsem je zanimivo, da veliko kandidatov motiva za opravljanje izpita sploh ni navedlo (23 % na osnovni in 20 % na visoki ravni). Razlogov za to je lahko več: nekateri ob prijavi na izpit morda dejansko še ne vedo, za kaj bodo uporabili potrdilo o znanju slovenščine, nekateri svojih razlogov preprosto ne želijo napisati. Seveda je razlog lahko povsem banalen: kandidati podatka ob vpisu ne vpišejo, ker ni obvezen, niti jih izvajalci izpitov na to ne opozorijo. Ker pa je takih kandidatov bistveno več kot druga leta, se vendarle zdi, da udeleženci izpitov ne želijo (več) povedati, da so prosilci za slovensko državljanstvo ali iskalci zaposlitve, saj se morda bojijo, da bi se jih na izpitu obravnavalo drugače oz. da bi se morda od njih zahtevalo več. Dejstvo je, da je v letu 2011 le 54 % kandidatov na osnovni ravni kot razlog za udeležbo na izpitu navedlo pridobitev državljanstva (prejšnja leta okoli 90 %), precej pa se je povečalo število tistih, ki izpit opravljajo zaradi dela (dobrih 10 %, leta 2010 le 4 %). Med slednjimi je bilo leta 2011 kar 46 zdravnikov. Zdravniki so se doslej udeleževali izključno izpita na visoki ravni, interventni *Zakon o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist* (ZPPKZ, Ur. l. RS, št. 107/2010), ki je v veljavo stopil januarja 2011, pa jim omogoča opravljanje izpita tudi na nižjih ravneh. Po tem zakonu je namreč delodajalec tisti, ki odloča o ravni znanja svojih zdravnikov.

Zdravniki (na vseh treh ravneh skupaj jih je bilo leta 2011 186, od tega na srednji le štirje, na visoki pa 136) se, kot navajajo, izpitov udeležujejo večinoma zaradi dela (80 % na visoki ravni in 70 % na osnovni). Tudi sicer na visoki ravni kot razlog za opravljanje izpita prevladuje delo (70 %, za primerjavo: leta 2010 85 %). Na srednji ravni pa je v letu 2011 70 % kandidatov izpit opravljalo zaradi študija (enako kot leta 2010), 13 % pa zaradi dela (leta 2010 20 %).

Slabi rezultati zdravnikov, ki opravljajo izpit na visoki ravni, dejstvo, da se zdravniki udeležujejo izpitov iz znanja slovenščine na osnovni ravni, pa tudi številni pritiski na IC in zunanje izvajalce v zvezi s tem so bili glavni razlogi, da je Svet IC novembra poslal pobudo ministru za zdravje, da bi poenotili zahteve po znanju ter predvsem ponudili zdravnikom možnost bolj specializiranega učenja slovenščine (o tem več v poročilu Tečajev slovenščine). Minister se je takoj odzval na pobudo in decembra sklical sestanek zainteresiranih v zvezi s tem. Dogovor je bil, da se sredstva za jezikovno usposabljanje tujih zdravnikov specializantov poiščejo v proračunu.

1.2 Uspeh kandidatov

Slika 3: Uspeh kandidatov za izpite po ravneh v %

Rezultati ostajajo vsa leta približno enaki, v celoti se je v primerjavi z letom 2010 nekoliko izboljšal rezultat kandidatov na osnovni (uspešnih je bilo 72 % kandidatov, leta 2010 64 %) in visoki ravni (z 58 % leta 2010 na 62 % leta 2011), na srednji ravni pa se je precej poslabšal (s 70 % na manj kot 60 % leta 2011).

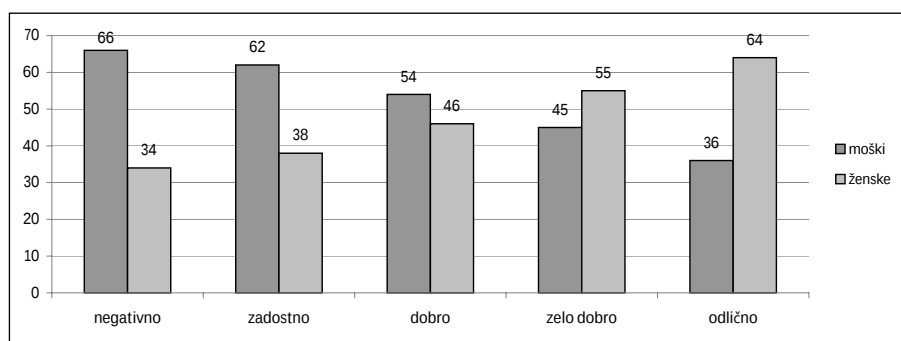
Eden od razlogov za izboljšanje rezultatov na osnovni ravni je zagotovo obisk tečajev po *Uredbi o integraciji tujcev*, saj se je pokazalo, da so bili med udeleženci 180-urnih tečajev rezultati nekoliko boljši od tistih, ki tovrstnih tečajev niso obiskovali (pozitivnih 74 %, med ostalimi pozitivnih 69 %); vendar pa smo med udeleženci tečajev pričakovali še boljši rezultat. Na uspeh seveda vpliva tudi izobrazba. Pri udeležencih tečajev po *Uredbi* smo ugotovili podobno izobrazbeno strukturo kot pri ostalih kandidatih: 16 % z visoko, 40 % s srednješolsko, 18 % s poklicno in 13 % z osnovnošolsko izobrazbo (pri ostalih kandidatih na osnovni ravni pa 18 % z visoko, 37 % s srednješolsko, 20 % s poklicno in 16 % z osnovnošolsko izobrazbo; številke niso povsem natančne, ker v obeh primerih približno desetina ljudi ni napisala podatka o izobrazbi). Prav tako se udeleženci tečajev niso razlikovali od ostalih kandidatov na osnovni ravni po svojem prvem jeziku. Prevlada govorcev katerega od slovenščini sorodnih jezikov tudi med udeleženci tečajev navaja na sklep, da 180-urni tečaji ne zadostujejo za pripravo na izpit niti za govorce (južno) slovanskih jezikov, še manj pa verjetno za govorce bolj oddaljenih jezikov. Upamo, da bo novi, poenoten program Zgodnja integracija priseljencev (gl. v nadaljevanju) prinesel boljše rezultate tudi na izpitih, čeprav z njimi ni povezan.

Zakaj se je tako močno poslabšal rezultat na srednji ravni, ni povsem jasno, glede na majhno število kandidatov gre lahko za naključen rezultat, bojimo pa se, da se glavni razlog skriva v »enačenju« srednje in visoke ravni (gl. tudi v nadaljevanju).

Kot je razvidno s slike 3, kandidati, ki izpit opravijo, dosegajo dobre in zelo dobre rezultate (končnih zadovoljivih ocen na obeh višjih ravneh ni, na osnovni ravni pa je tako oceno doseglo le 1,5 % oseb). Kot ugotavljamo že vsa leta, so razmeroma visoke ocene posledica pozitivnega prenosa, saj so udeleženci izpitov večinoma govorce katerega slovenščini sorodnih jezikov in jim receptivne dejavnosti (branje, poslušanje, na višjih ravneh tudi poznavanje slovničnih struktur) ne delajo težav. Nekoliko drugače je pri izpitu iz govornega sporazumevanja, kjer je večina kandidatov sicer ocenjena pozitivno, na splošno pa dosegajo slabše rezultate.

Ženske so na osnovni ravni uspešnejše od moških, saj jih je med negativno ocenjenimi le približno tretjina. Na višjih ravneh razmerje ni dosti drugačno, je pa na splošno tudi delež žensk na izpitu bistveno večji od deleža moških. Ženske na osnovni ravni tudi sicer dosegajo višje ocene od moških, kot prikazuje slika 4:

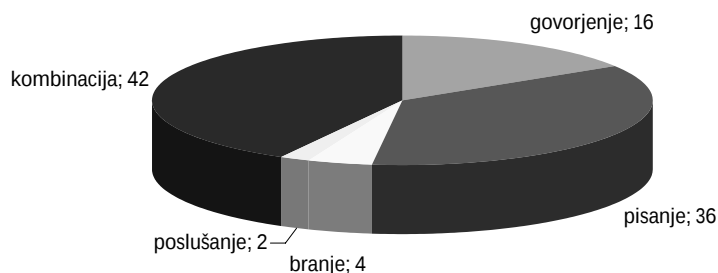
Slika 4: Uspeh kandidatov na osnovni ravni po spolu v %

V primerjavi z ženskami je delež moških, ki na izpitu dobijo negativno oceno, najvišji in se manjša z uspehom; višja ko je končna ocena, manj moških jo doseže. Pri ženskah velja, kot je razvidno s slike 4, ravno obratno. Zelo podobne rezultate izkazujejo udeleženci tečajev po *Uredbi*, le da je med negativnimi delež moških in žensk približno enak (51 % moških : 49 % žensk).

Kar zadeva negativne ocene, je vzrok zanje običajno negativno ocenjena produkcija, še posebej pisna. Samo zaradi negativne ocene pri pisni produkciji je bila negativno ocenjena dobra desetina vseh kandidatov na osnovni ravni, zaradi negativne ocene samo na ustnem izpitu pa je na izpitu padlo nekaj manj kot 5 % kandidatov. Receptivna dela sta negativno ocenjena le redko (v manj kot 2 % primerov). Skoraj 42 % negativno ocenjenih kandidatov pa predstavljajo tisti, ki so bili negativno ocenjeni pri več kot enem podtestu. Slika 5 prikazuje negativno ocenjene kandidate na osnovni ravni in delež negativno ocenjenih podtestov.

Slika 5: Deleži negativno ocenjenih podtestov na osnovni ravni v %

Skoraj identično sliko dobimo pri kandidatih, ki so se izpita udeležili po *Uredbi o integraciji tujcev* in so obiskovali 180-urni tečaj slovenščine, le da sta deleža negativnih ocen pri pisni in govorni produkciji nekoliko drugačna (23 % negativnih zaradi negativne pri govornem sporazumevanju in 29 % zaradi negativne pri tvorjenju pisnega besedila).

Podobno velja za srednjo raven: skoraj 13 % vseh kandidatov na tej ravni je bilo negativno ocenjenih samo zaradi negativno ocenjene pisne produkcije, manj kot 5 % pa samo zaradi govorne produkcije; le izjemoma je vzrok negativno ocenjen receptivni del (poslušanje, branje ali poznavanje slovničnih struktur). 45 % negativno ocenjenih kandidatov na srednji ravni je negativno oceno dobilo pri več kot enem podtestu.

Na visoki ravni kandidatom očitno več težav predstavlja govorna produkcija, saj je bilo med negativnimi največ takih, ki so bili negativno ocenjeni samo na ustnem delu izpita (skupaj skoraj 7 % vseh kandidatov na visoki ravni). Nekaj manjši odstotek jih je dobil negativno oceno samo pri tvorjenju pisnega besedila (manj kot 5 % vseh kandidatov na visoki ravni), zato pa je desetina takih, kjer se obe produkciji »kombinirata« (negativna ocena tako pri pisni kot pri govorni produkciji). Na splošno sta skoraj dve tretjini negativno ocenjenih kandidatov na visoki ravni negativno ocenjeni pri najmanj dveh podtestih. Nekaj morebitnih vzrokov za takšne rezultate smo že omenili (bližina jezikov, zato razmeroma visoke ocene pri receptivnih delih, bivanje in učenje zunaj Slovenije, brez stika s slovenskim govornim okoljem itn.).

Naj v tem kontekstu omenimo težave pri ocenjevanju produktivnih delov na obeh višjih ravneh. Opisi obeh ravni v programu *Slovenščina za tujce* se sicer zdijo dovolj razločevalni, vsaj kar zadeva pisno in govorno produkcijo (govorna in pisna produkcija za srednjo raven sta bili uvrščeni na B2(+), za visoko pa na C1 *Skupnega evropskega jezikovnega okvira* (SEJO, gl. letno poročilo CSD/TJ 2010, 56–58). Vendar pa ocenjevalci na izpitih, tako tisti, ki sodelujejo na ustnih izpitih, kot tisti, ki ocenjujejo pisno produkcijo, poročajo o veliki izenačenosti ravni in posledično o težavah pri točkovanju. Morda je razlog v formatu izpita (tako ustna izpita kot tvorjenje pisnega besedila so si na obeh ravneh zelo podobni), v ocenjevalnih merilih (za vse ravni se uporabljajo iste ocenjevalne lestvice, razlika je le v standardih znanja za posamezne ravni), morda pa tudi v podobnosti kandidatov: pogosto se zdi, da raven znanja kandidatov na srednji ravni presega raven znanja kandidatov na visoki ravni, morda tudi zato, ker že nekaj časa živijo v slovenskem okolju (kar za kandidate na visoki ravni, kot že rečeno, ne velja v tolikšni meri). Prav gotovo so težave povezane tudi z dejstvom, da so ocenjevalci za obe ravni isti in da se izpita pogosto izvajata v dveh zaporednih dneh, ter nenazadnje s premalo obsežnim usposabljanjem: ocenjevalci na izpitih imajo sistematična in redna usposabljanja samo na osnovni ravni, ne pa tudi na obeh višjih ravneh. Čeprav je skupina ocenjevalcev na visoki in srednji ravni zelo majhna in ves čas aktivna, se kaže potreba po sistematičnem izobraževanju tudi na tem področju.

Sklenemo lahko, da bo treba ob usklajevanju izpitov s SEJO razmisliti ne le o opisih, ki bodo jasno razločevali ravni, temveč tudi o morebitnem drugačnem načinu točkovanja in rednem usposabljanju prav vseh izvajalcev izpitov, ki opravljajo vlogo izpraševalcev ali/in ocenjevalcev. To je predvsem važno zaradi vzdrževanja skladnosti med ocenjevalci in zanesljivosti ocenjevanja ter s tem stabilnosti testov, ki jo po novem zagotavljamo s »sidranjem«: v vsak podtest konkretnega testa je tako vključena vsaj ena naloga, ki se je po analizi s klasično testno teorijo izkazala za statistično sprejemljivo, tj. tako, ki ima ustrezno težavnost in dobro loči med kandidati. Sidranje omogoča banka izpitnih nalog, ki se dopolnjuje že nekaj let in ki je v letu 2011 dobila novo obliko (gl. v nadaljevanju).

2 Izpitni roki, organizacija dela

Izpiti iz znanja slovenščine so bili v letu 2011 izvedeni na petih izpitnih rokih na vsaki izmed ravni. Večina izpitov na osnovni ravni je bila izvedena zunaj IC na 13 oz. 12 ustanovah po vsej Sloveniji (Izobraževalno središče Miklošič je Mestna občina Ljubljana februarja 2011 ukinila, večino kandidatov na osnovni ravni je v Ljubljani tako prevzel CPI Cene Štupar). Skupno so zunanji izvajalci izvedli slabih 95 % izpitov na osnovni ravni, obe višji ravni pa zaradi majhnega števila kandidatov ostajata v domeni IC (so pa bile s strani Ministrstva za zdravje izražene zahteve po regijski razširitvi izvajanja izpitov tudi za obe višji ravni).

Od leta 2010 obstaja tudi možnost individualnega opravljanja izpita na IC: zanj se je v letu 2011 odločilo šest kandidatov na visoki in dva kandidata na osnovni ravni.

Jeseni 2011 smo med zunanjimi izvajalci izvedli anketo o zadovoljstvu s storitvami in delom Izpitnega centra. Rezultati kažejo izredno visoko stopnjo zadovoljstva z organizacijskim delom IC (povprečno okoli 4,5 na petstopenjski lestvici), kar je zasluga strokovne delavke Lidije Jesenko, ki vodi celotno administracijo programa. Nekoliko, a ne bistveno bolj kritičen je bil v svojih odgovorih »strokovni« del izvajalcev: učitelji se ne čutijo zelo upoštevani pri spremembah preverjanja in certificiranja znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika in niso najbolj zadovoljni s tem, da njihovo oceno kandidatov sodelavci IC še enkrat preverijo in po potrebi spremenijo (to velja za vse pisne dele izpita, še posebej pa za tvorjenje pisnega besedila). Kljub temu smo z rezultati vprašalnika lahko zelo zadovoljni, saj kažejo na razmeroma visoko stopnjo zadovoljstva tudi z našim strokovnim delom (povprečna ocena na petstopenjski lestvici je bila nekoliko nad 4).

V letu 2012 bomo opravili tudi anketo o zadovoljstvu kandidatov. Podobno anketo smo leta 2007 že izvedli, a se je pokazalo, da je bila za mnoge jezikovno prezahtevna. Zato skušamo vprašalnik – vsaj za kandidate na osnovni ravni – ustrezno poenostaviti, za kandidate na obeh višjih ravneh pa pripravljamo ustrezno spletno aplikacijo.

2.1 Strokovno delo

Analizirali smo rezultate testov, ki še niso bili analizirani, in rezultate tistih testov, ki so še v obtoku in jih je doslej pisalo premalo kandidatov, zato rezultati analize niso bili dovolj relevantni; za teste v obtoku, katerih rezultati so v preteklosti sicer že bili analizirani, smo dodali podatke zadnjih izpitnih rokov in jih dali v ponovno analizo. S tem želimo dopolniti banko izpitnih nalog, ki smo jo v obliki posebne aplikacije vzpostavili v letu 2011 ob pomoči kolega Lea Slaka iz Računalniškega centra FF. Banka omogoča ne le hranjenje ustreznih nalog po ravneh, dejavnostih, temah in tipu nalog, ampak tudi sledljivost posameznih nalog (kako se vključujejo v teste in kakšne rezultate dajo v kombinaciji z drugimi nalogami) in prikaz statističnih vrednosti posameznih vprašanj. Banka izpitnih nalog za IC pomeni pomembno pridobitev, zanj je v veliki meri zaslužna kolegica Petra Likar Stanovnik, ki je bila od julija 2010 do septembra 2011 zaposlena v IC.

Jeseni 2011 je bila opravljena tudi analiza tem, ki jih kandidati izbirajo na ustnem delu izpita oz. pri pisanju eseja na visoki ravni. Teme, ki jih ne izbirajo ali jih izbirajo zelo redko, bomo izločili iz sistema in dodali nove, aktualnejše. Podobno analizo načrtujemo tudi za srednjo raven.

Do februarja 2011 smo na lestvice SEJO uvrstili enega od izpitov na osnovni ravni. Natančno poročilo bo podano, ko bodo na voljo rezultati uvrščanja izpitov na vseh treh ravneh, zato na tem mestu le kratek povzetek: vse naloge v pisnih podtestih so bile uvrščene med A2 in B1, pri poslušanju s tendenco proti B1 (dve od treh nalog), pri branju s tendenco proti A2 (+) (dve od treh nalog) in pri pisanju s tendenco proti B1, in sicer predvsem zaradi razmeroma kompleksnih navodil k nalogam.

Ob temeljiti prenovi programa *Slovenščina za tujce*, ki jo načrtujemo za leto 2012, bomo upoštevali rezultate tega uvrščanja in ustrezno zvišali ali znižali raven posameznih podtestov. Za osnovno raven se glede na zapisano zdi, da se umešča navzgor, torej proti B1, in da bi bilo treba ustrezno popraviti oz. razviti le naloge za branje. Zvišanje ravni v tem primeru za kandidate ne bi smelo biti problematično, saj rezultati kažejo, da so prav pri receptivnih delih večinoma zelo uspešni. Ker gre za zelo usoden test, ki se večinoma uporablja za potrebe pridobitve državljanstva, bo treba o višanju ravni seveda temeljito premisliti.

Konkretnih primerov pisne in govorne produkcije na izpiti iz znanja slovenščine na lestvici SEJO (še) nismo uvrščali. Je pa celo študijsko leto 2010/11 v okviru Tečajev slovenščine potekalo zbiranje primerov pisne in govorne produkcije udeležencev na tečajih. Primeri govornih produkcij so bili pregledani, po ustreznih postopkih je bil izbran tudi tipičen primer na ravni B1, ki bo omogočal nadaljnje primerjave in razvrščanje. Primeri pisne produkcije še niso bili pregledani. Gradivo čaka na nadaljnjo obdelavo in izbor tipičnih primerov produkcij za vsako od ravni SEJO. Rezultati uvrščanja izpita na osnovni ravni in uvrščanja primerov govorne produkcije so bili prikazani na junjskem izobraževanju in na julijski konferenci ALTE v Krakovu.

V letu 2011 smo dokončali spremljanje dela zunanjih izvajalcev (t. i. monitoring), začeto leta 2010, in obiskali še šest ustanov. Večjih odstopanj od standardiziranih postopkov nismo zasledili, na manjša odstopanja pa so bili izvajalci opozorjeni ob samih obiskih in na seminarju novembra; upamo, da bodo ob prihodnjih izvedbah vse nepravilnosti odpravljene. Za ta namen smo skupaj z zunanjimi izvajalci in člani Sveta IC pripravili nekatere spremembe in dopolnitve *Pravilnika o izvajanju in kriterijih za izvajanje izpitov iz znanja slovenščine*, ki se nanašajo na organizacijo dela in izvedbo izpitov.

Praksa spremljanja dela zunanjih izvajalcev se kaže kot zelo pozitivna, zunanji izvajalci je ne jemljejo kot nadzor, temveč bolj kot zanimanje za njihovo delo in skupni prispevek k izboljšanju izvajanja izpitov.

3 Izobraževanje

Marca 2011 smo izvedli drugi del seminarja o zanesljivosti ocenjevanja in skladnosti ocenjevalcev na ustnih izpitih na osnovni ravni (prvi del je bil izveden novembra in za del izvajalcev ponovljen decembra 2010). Ocenjevalci so ocenjevali govorno produkcijo petih kandidatov za izpite. Primerjava ocen na obeh ocenjevanjih je pokazala precejšnjo neskladnost med ocenjevalci (pri posameznem ocenjevanju) in ne najbolj zanesljivo ocenjevanje (pri istem ocenjevalcu na dveh različnih ocenjevanjih). Kot problem so se tudi tokrat pokazali t. i. mejni kandidati, tj. tisti, za katere je težko reči, ali dosega osnovno raven ali ne. V teh in podobnih primerih gre za kandidate, ki so govorci katerega izmed južnoslovanskih jezikov, ki ga ocenjevalci razumejo in morda tudi sami govorijo. Zato gre pri ocenjevanju tovrstnih »vmesnih« produkcij dejansko bolj kot za razumevanje produkcije za vprašanje njene sprejemljivosti oz. za »usodno« odločitev o tem, ali je raven dosežena ali ne. V manjšem eksperimentu, ki smo ga izvedli maja in junija 2011, se je zelo jasno pokazalo, da so nekateri ocenjevalci taki vmesni produkciji izrazito nenaklonjeni in jo temu primerno tudi ocenjujejo.

Rezultati obeh ocenjevanj so bili predstavljeni na izobraževalnem seminarju za izvajalce izpitov na osnovni ravni novembra 2011.

Sklenemo lahko, da bo treba strokovno usposabljanje, pri katerem se z ocenjevanjem govorne in pisne produkcije ocenjevalci »umerjajo« na obstoječe lestvice, izvajati še pogostejše (vsaj enkrat na leto, doslej na dve leti) in ga razširiti tudi na obe višji ravni. Razmislek gre tudi v smeri, da kandidatov ne bi več ocenjevali z ocenami od 1 do 5, ampak podali le oceno »dosega raven« oz. »ne dosega ravni«. Problem so namreč opisniki, ki so tako »robustni«, da ne ločujejo samo med posameznimi ocenami na isti ravni, temveč kar med celimi ravnmi. Vendar takšen način ocenjevanja problema »mejnih« kandidatov najbrž niti ne bi rešil.

Natančnejša ocenjevalna merila, ki bi omogočala bistveno drugačno ocenjevanje, kakršno je ocenjevanje po vtisu (v resnici se tudi pri analitičnem ocenjevanju posamezni parametri, kot so vsebina, besedišče, izgovor ..., lahko ocenjujejo le po vtisu), bo težko izdelati; ocenjevanje govorcev slovenščini sorodnih jezikov (in nasploh testiranje govorcev bližnjih jezikov) tudi sicer odpira več vprašanj, kot pa ponuja odgovorov.

4 Projekti

V Centru smo v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije izdelali enotni izobraževalni program Zgodnja integracija priseljencev z vsebinami, ki jih splošni jezikovni učbeniki ne vsebujejo in ki naj bi udeležencem programa olajšale integracijo v slovensko družbo.

IC je od 12. do 14. aprila 2011 gostil makedonske partnerje projekta Tempus IV MaFoLaC (nadgradnja obstoječega sistema za certificiranje makedonščine kot tujega jezika in oblikovanje študijskih programov makedonščine kot tujega jezika na več makedonskih univerzah) in zanje pripravil tridnevno izobraževanje. Projekt, v katerem IC sodeluje kot partner (konzulent pri pripravi učbenikov, testov in kurikulov), bi moral biti zaključen decembra 2011, a je bil na prošnjo makedonskih partnerjev za pol leta podaljšan (predvideni zaključek se je pomaknil v julij 2012).

Več o obeh projektih na str. 56.

5 Mednarodno sodelovanje

Spomladi 2011 smo v IC skupaj z drugimi partnerji združenja ALTE pripravljali gradivo za prijavo na ponovljeni razpis EPSO (European Personnel Selection Office). Kot pri prvem razpisu je šlo za izdelavo testov za poslušanje in branje za prevajalce in tolmače, ki se zaposlujejo v institucijah EU. Kljub izredno natančnim navodilom, sprotne spremljanju tutorske ustanove (za IC je bil to Goethejev inštitut iz Münchna), pilotiranju in analizi nalog ter revidiranju s strani zunanjih strokovnjakov, ALTE-jeva prijava na razpisu ni bila sprejeta (najverjetnejši razlog naj bi bila cena). Med vključenimi v prijavo se je izoblikoval predlog, da bi gradivo, ki je nastalo kot rezultat prijave in je po mnenju strokovnjakov izredno kakovostno (gre za naloge za poslušanje in branje na ravni C2), objavili na vsaj spletnih straneh ALTE.

Predstojnik CSD/TJ dr. Marko Stabej in dr. Ina Ferbežar sta se udeležila konference združenja ALTE v Krakovu s prispevkom *Slovene or not Slovene?* Kot referentka sem bila avtorica tega poročila objavljena na konferenco o večjezičnosti, ki se je odvijala 20. in 21. septembra v Evropskem parlamentu v Bruslju (prispevek z naslovom *Sezam, odpri se. Testiranje slovenščine kot tujega jezika. Open Sesame, Testing Slovene as a Foreign language*). Kot predstavnica združenja ALTE sem sodelovala na okrogli mizi ob zaključni konferenci mreže projektov Evropskega centra za moderne jezike z naslovom *Empowering Language Professionals* v Gradcu od 29. septembra do 1. oktobra, kot predstavnica Centra za slovenščino pa na okrogli mizi o jezikovnih certifikatih, ki jo je 14. oktobra organizirala narodna zveza učiteljev tujih jezikov ANILS iz Trsta (*Le certificazioni linguistiche. Un supporto all'azione didattica verso l'autonomia dello studente*). Konec oktobra sem sodelovala tudi pri postavljanju standardov za test iz nemščine na ravni C2 v organizaciji Goethejevega inštituta v Münchnu.

Jeseni je IC po predložitvi akcijskega načrta za odpravo pomanjkljivosti, ki jih je pokazala zunanja evalvacija, od združenja ALTE prejel oceno »zadovoljivo s pridržkom«. V letu 2012 moramo odpraviti glavne pomanjkljivosti sistema preverjanja in certificiranja znanja slovenščine (zagotavljanje primerljivih verzij izpitov s sidranjem, umestitev izpitov na lestvice SEJO, predtestiranje izpitnega gradiva), nato pa naj bi bila v letu 2013 izvedena nova zunanja evalvacija. Do takrat si želimo izdelati nov program, ki bo izhodišče za izpite in bo dejansko temeljil na SEJO, nekoliko pa bi radi spremenili tudi način točkovanja in vzpostavili takšen sistem izdelave izpitnih nalog, ki bo dejansko omogočal primerljivost testov od izvedbe do izvedbe. Prav tako bomo v postopek razvoja izpitnega gradiva vključili recenzenta.

6 Kadrovske zadeve

Septembra 2011 se je kolegici Petri Likar Stanovnik iztekla pogodba, od tedaj je na IC spet zaposlena Damjana Kern, ki dela tudi na novem programu CSD/TJ Slovenščina za otroke in mladostnike. V tem okviru je njena naloga tudi načrtovanje in vzpostavitev sistema preverjanja in certificiranja jezikovnega znanja pri otrocih in mladini.

Lidija Jesenko je spomladi 2011 diplomirala na Fakulteti za upravo, zato je IC zaprosil za novo sistematizacijo njenega delovnega mesta.

Tečajji slovenščine

Branka Gradišar

1 Izvedba tečajev slovenščine V letu 2011 smo izvedli 22 tečajev slovenščine za odrasle.

Slika 1: Razpored tečajev leta 2011

jan	feb	mar	april	maj	jun	julij	avg	sept	okt	nov	dec
ZŠ											
EILC											
		EILC+									
		Okusimo slovenščino									
	Spomladanska šola										
	Popoldanski tečaj										
	Jutranji tečaj										
	Int jut										
		Žepni tečaj									
					Intenz						
					Prip						
					Žepni tečaj						
					PŠ						
								EILC			
								Okusimo slovenščino			
								Prip			
								Intenz			
									Jesenska šola		
									Popoldanski tečaj		
									Jutranji tečaj		
									EILC+		
Individualni in posebni tečajji											

ZŠ = Zimska šola, EILC = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus, EILC+ = nadaljevalni tečaj za študente Erasmus, Int jut = Intenzivni jutranji tečaj, Intenz = Intenzivni tečaj, Prip = Priprava na izpit, PŠ = Poletna šola

1.1 Tečajji za odrasle

Letošnja novost je bil 30-urni popoldanski tečaj za začetnike **Okusimo slovenščino**, ki poteka enkrat na teden po 3 ure in je namenjen predvsem tistim, ki zaradi dela oziroma drugih obveznosti ne morejo obiskovati daljšega oziroma intenzivnejšega tečaja. Prve izvedbe, ki je potekala od 31. marca do 9. junija 2011, se je udeležilo 12 udeležencev, druge od 8. septembra do 10. novembra 2011 pa 5; 30 % vseh udeležencev je bilo z veleposlaništev, 30 % iz različnih podjetij.

V letu 2011 je **30-letnico** praznovala Poletna šola slovenskega jezika (PŠ), najstarejša prireditelj programa Tečajji slovenščine, zato je 30 dni pred njenim začetkom izšel jubilejni zbornik z naslovom *Povezani s slovenščino, Pošopis za 30 let* (ur. doc. dr. Nataša Pirih Svetina) s prispevki nekdanjih sodelavcev in udeležencev ter kratko, napol uradno zgodovino PŠ. Udeležence 30. PŠ je na slavnostni otvoritvi nagovorila častna govornica Ljubica Črnivec, dolgoletna sodelavka in podpornica PŠ. Jubilej šole je odmeval tudi v medijih, tako je red. prof. dr. Marko Stabej, predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, zaradi 30. Poletne šole slovenskega jezika prejel naziv ime tedna na Valu 202.

Ker si že več let želimo omogočiti učenje slovenščine tudi osebam, ki nimajo slovenskega porekla, se pa zavzeto ukvarjajo s slovensko kulturo ali kako drugače prispevajo k promociji Slovenije v svetu, smo ob 30-letnici PŠ ustanovili **Štipendijski sklad Jane Zemljarič Miklavčič**, ki ga za zdaj financiramo iz lastnih sredstev (1.960 EUR). Prejeli smo 23 prošenj, prvi štipendisti Jane Zemljarič Miklavčič pa so postali Antonio Ortiz Romero iz Mehike, Barbara Siegel Carlson iz ZDA in Kristina Tamulevičiūtė iz Litve.

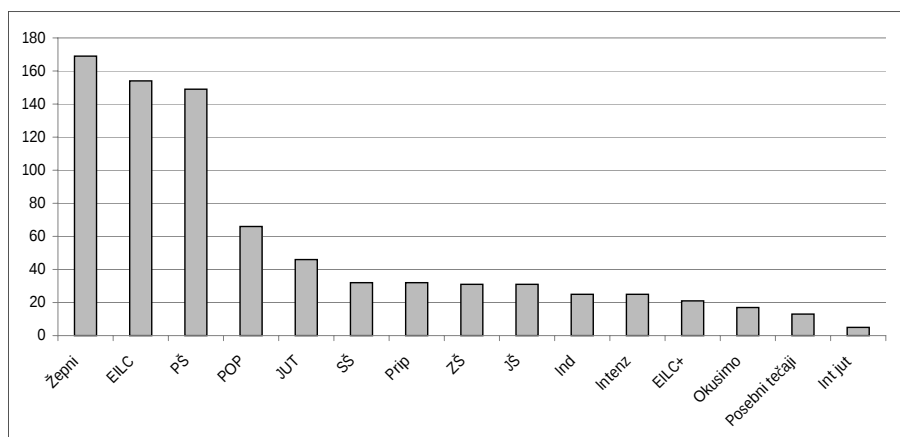
Kot v prejšnjih letih so imele tudi v letu 2011 Zimska, Spomladanska, Poletna in Jesenska šola ter EILC poleg jezikovnega pouka tudi pester spremljevalni program, namenjen spoznavanju slovenske kulture, zgodovine in sodobne stvarnosti, v okviru teh tečajev so nastali tudi časopisi s prispevki udeležencev: *ZimoPis*, *Dobesednik*, *Pošopis* in *Prevodi*.

2 Udeleženci

Skupno število udeležencev v letu 2011 je bilo 816. Največ jih je bilo na Žepnem tečaju (169), Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus (154) in Poletni šoli (149).

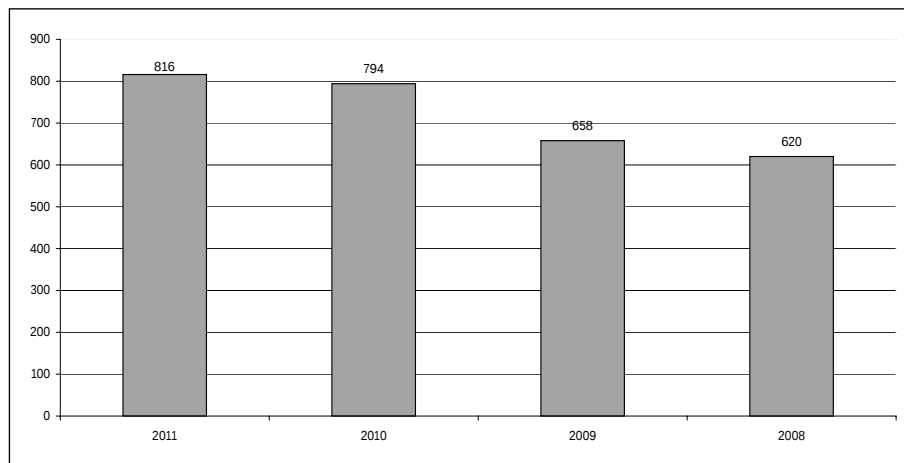
Slika 2: Število udeležencev po posameznih tečajih

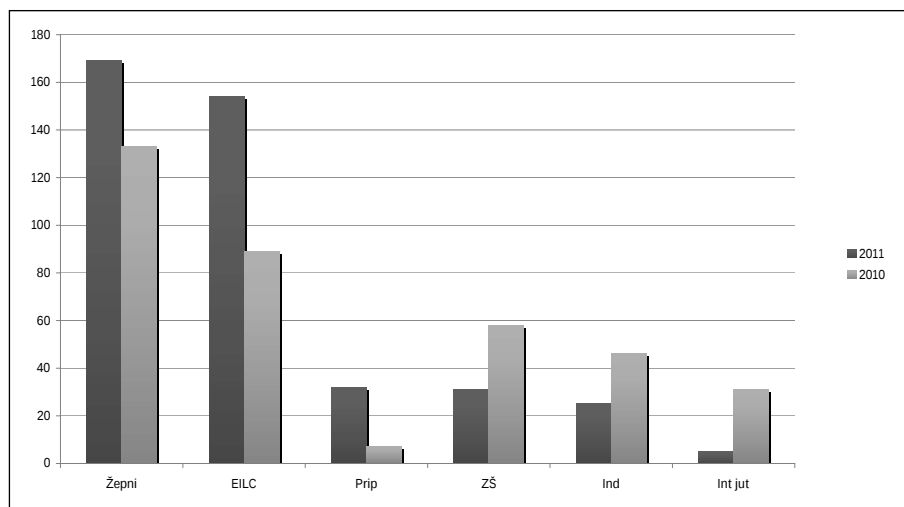
Žepni = Žepni tečaj, EILC = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus, PŠ = Poletna šola, POP = Popoldanski tečaj, JUT = Jutranji tečaj, SŠ = Spomladanska šola, Prip = Priprava na izpit, ZŠ = Zimska šola, JŠ = Jesenska šola, Ind = Individualni pouk, Intenz = Intenzivni tečaj, EILC+ = nadaljevalni tečaj za študente Erasmus, Okusimo = Okusimo slovenščino, Int jut = Intenzivni jutranji tečaj

Glede na prejšnja leta je bilo v letu 2011 več udeležencev zlasti zaradi večje udeležbe na tečajih za študente Erasmus (2009: 23, 2010: 89, 2011: 154), Žepnem tečaju slovenščine (2009: 77, 2010: 133, 2011: 169) in Pripravi na izpit iz znanja slovenščine (2009: 20, 2010: 7, 2011: 32). Največji padec udeležbe glede na leto 2010 pa so imeli Zimska šola (2010: 58, 2011: 31), individualni pouk (2010: 46, 2011: 25) in Intenzivni jutranji tečaj (2010: 31, 2011: 5).

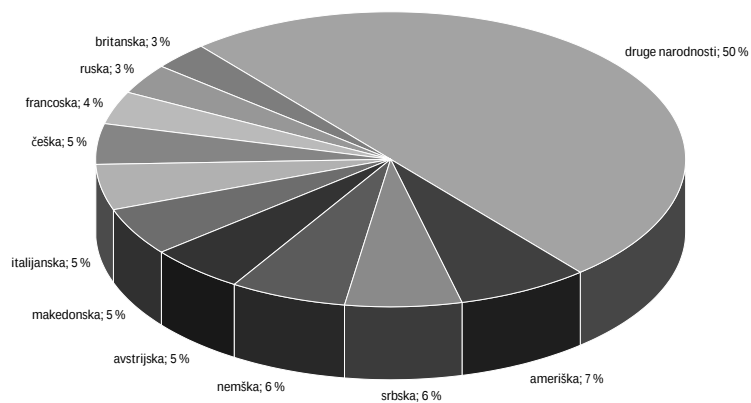
Slika 3: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih

Slika 4: Tečaji z največjim porastom udeležencev (Žepni, ELC, Prip) in največjim padcem udeležbe (ZŠ, Ind, Int jut).

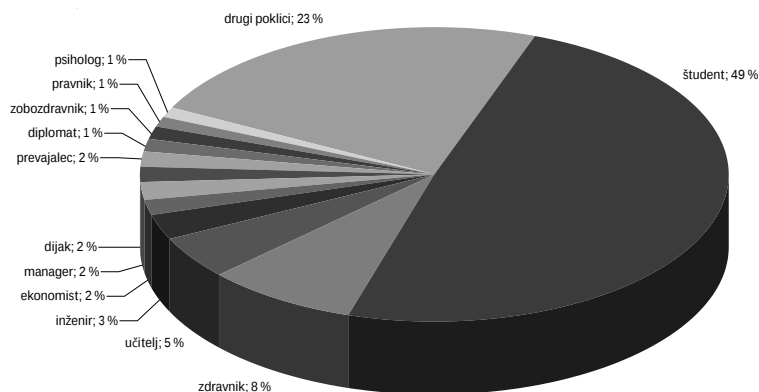

Slika 5: Narodnost udeležencev

Tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 60 različnih narodnosti.

Slika 6: Poklic udeležencev

Opravljali so 81 različnih poklicev.

Slika 7: Spol udeležencev

Po spolu so prevladovale ženske.

3 Učitelji

Leta 2011 je v programu Tečajji slovenščine učilo 29 učiteljev, od tega 24 profesorjev slovenskega jezika in 5 študentov. Večina sodelujočih učiteljev je honorarnih sodelavcev Centra.

3.1 Sodelavci Tečajev slovenščine 2011

Janja Ban	Nataša Hribar	Andreja Markovič	Maja Šorli
Urban Batista	Svetlana Jandrič	Petra Pilka	Melita Vešner
Beti Boškovič	Tanja Jerman	Staša Pisek	Magda Volk
Tanja Bovha	Mojca Jesenovec	Nataša Podhraški	Barbara Vojsk
Anja Butala	Boris Kern	Petra Pučnik	Gita Vuga
Maja Bračika Piščanc	Tanja Kotnik	Nina Skubic	
Boris Cesar	Katja Kralj	Anja Strajnar	
Anja Figelj	Alenka Ličen	Mojca Stritar	

Ob koncu večine tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeleženci ocenili aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju. Povprečna ocena teh dejavnosti pri vseh učiteljih je bila 4,81.

V letu 2011 smo bile na programu Tečajji slovenščine zaposlene strokovne sodelavke doc. dr. Nataša Pirih Svetina (vodja Tečajev do 30. aprila), Branka Gradišar (vodja Tečajev od 1. maja), Jana Kete Matičič in Tanja Jerman (vodja učiteljev).

4 Razno

Strokovni sodelavki Tanja Jerman in Branka Gradišar sva z referatom *ICT in Learning Slovene as a Second/Foreign Language* nastopili na mednarodni konferenci ICT for Language Learning, ki je potekala v Firencah od 20. do 21. oktobra 2011. Predstavili sva tri aplikacije za učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika s pomočjo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki so v zadnjem desetletju nastale na Centru za slovenščino – 1st in 2nd *Click on Slovene*, *Slovenščina na daljavo* in *Tool for Online and Offline Language Learning*. Predstavitev teh projektov je kasneje spodbudila sodelovanje Centra za slovenščino s podjetjem Spinaker proizvodnja, trgovina in trženje, d.o.o., pri projektu Learn Your Language (KA2-Languages-Multilateral projects), ki ga bomo, če bomo na razpisu za sredstva uspešni, z več evropskimi partnerji izvedli v letu 2012. Namen projekta bo spodbujanje učenja manj razširjenih evropskih jezikov, predvsem jezikov manjših držav članic EU (za nas bo to pomenilo predvsem oživitve prosto dostopnega spletnega tečaja Slovenščina na daljavo).

Konec leta 2011 smo v sodelovanju z Zdravniško zbornico Slovenije pripravili program 80-urnega specializiranega intenzivnega tečaja slovenskega jezika za zdravniško osebje (avtorici doc. dr. Nataša Pirih Svetina in Tanja Jerman). Predvideni začetek tečaja smo zaradi neugodnega decembrskega termina prestavili na januar 2012, tečaja, ki poteka v prostorih Zdravniške zbornice Slovenije, se udeležuje 11 zdravnikov.

Slovenščina za otroke in mladostnike

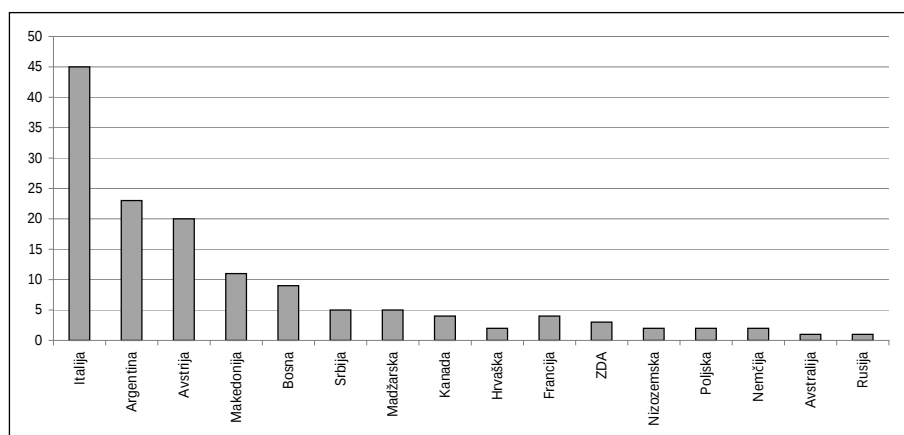
Mihaela Knez, Damjana Kern

Z letom 2011 se je na Centru za slovenščino tudi formalno vzpostavil Mladinski program, ki združuje dejavnosti v zvezi s poučevanjem slovenščine kot drugega/tujega jezika otrok in mladostnikov. S tem področjem se sodelavci Centra ukvarjamo že več kot 15 let. Sprva smo bili zunanji sodelavci Zavoda RS za šolstvo – sodelovali smo (in še vedno sodelujemo) pri izvajanju seminarjev za učitelje dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v zdomstvu in izseljenstvu ter učitelje v zamejstvu, izvedbi poletne šole za otroke dopolnilnega pouka slovenščine (do leta 2005) in drugih dejavnostih, povezanih s tem področjem. Julija 2006 smo na Centru na pobudo Ministrstva za šolstvo in šport prvič organizirali Mladinsko poletno šolo slovenščine in tako začeli samostojno načrtovati tudi dejavnosti za mlade, ki so ob raznih uspešno izvedenih projektih in zaradi specifičnih potreb otrok in mladostnikov prerasle v samostojen program.

Mladinska poletna šola

Od 4. do 5. julija smo v Ljubljani organizirali 6. Mladinsko poletno šolo (MPŠ). Udeležilo se je 134 mladostnikov iz 16 držav (Italije, Argentine, Avstrije, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Srbije, Madžarske, Kanade, Hrvaške, Francije, Nemčije, Nizozemske, Poljske, ZDA, Avstralije in Rusije).

Graf 1: Udeleženci 6. Mladinske poletne šole po državah

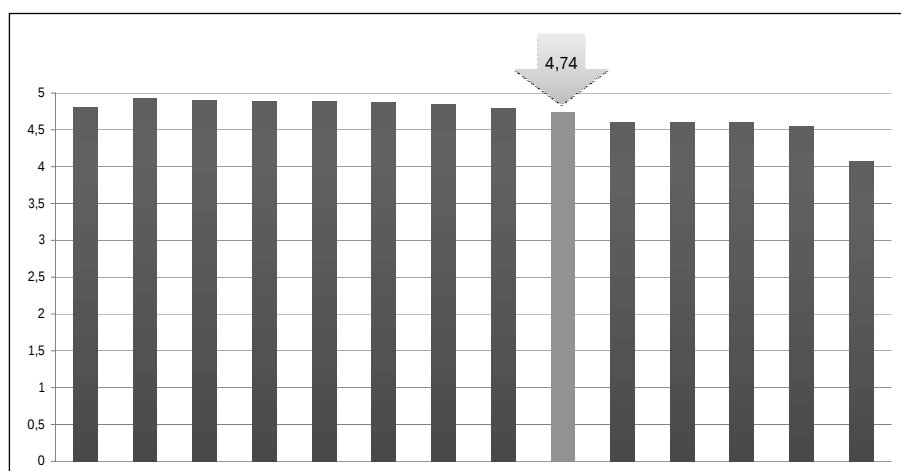

Pouk je kot vsako leto potekal v dopoldanskem času (od 9.00 do 12.30), učitelji so ga načrtovali na podlagi rezultatov, ki so jih učenci dosegli pri uvrstitvenem testu, in željah ter potrebah, ki so jih sami izrazili pri pouku. Tako so bile dejavnosti pri pouku različne: izboljševali so svojo slovnično zmožnost, širili besedišče, se izpopolnjevali v govorjenju in pisanju. V popoldanskem času se je odvijal bogat spremljevalni program, s katerim smo dopolnjevali in nadgrajevali dopoldansko delo. Eden od ciljev MPŠ je namreč (ob učenju slovenščine) tudi spoznavanje slovenske kulture in stvarnosti. Učenci so si tako na primer ogledali monokomedijo *Fotr*, slovenski film *Gremo mi po svoje*, koncert harmonikarja Marka Hatlaka in nastop slovenskih vrstnikov iz Argentine, na katerem je udeležence MPŠ nagovoril tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš. Spoznavali smo Ljubljano in Škofjo Loko, si ogledali Tehniški muzej Slovenije v Bistri. Odpravili smo se na dve celodnevni ekskurziji v Idrijo in na Gorenjsko. Seveda tudi letos ni šlo brez športnih dejavnosti: pomerili smo se v odbojki, plavanju in plezanju, dva večera pa smo namenili strokovnim predavanjem. Pri predavanju o podnebni spremembi, ki ga je pripravil direktor Urada za meteorologijo dr. Klemen Bergant, so razmišljali o ekoloških vprašanjih, prof. Matej Klemen pa je pripravil kratek pregled slovenske kratke zgodbe in udeležence vzpodbudil k sodelovanju na natečaju za najboljšo kratko zgodbo poletne šole. Med napisanimi zgodbami smo izbrali najboljšo in jo nagradili s štipendijo za prihodnje leto. Ustvarjanje pri pouku in vtise o poletni šoli smo zbrali v *Poletniku*, časopisu MPŠ (http://www.centerslo.net/files/file/Mladinska%20poletna%20%C5%A1ola/MPS_2011_%20poletnik.pdf).

Večji del tečajnikov Mladinske poletne šole je štipendistov Ministrstva za šolstvo in šport in Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki na ta način slovenskim mladostnikom zunaj slovenskih meja omogočata, da svoje znanje v slovenščini izpopolnijo ali pa se je celo prvič začnejo učiti in se poglobljeje seznanijo tudi s slovensko kulturo in stvarnostjo.

Opažamo, da je pouk v Mladinski poletni šoli postal pomemben del izpopolnjevanja v slovenščini pri učencih, ki prihajajo iz zamejstva, zlasti pri tistih, pri katerih učitelji ugotavljajo pomanjkljivo znanje. Udeležba pri pouku jim omogoči, da se v novem šolskem letu lažje vključijo v redni pouk v svoji šoli. Za mladostnike, ki prihajajo iz izseljenstva, pa je število ur na poletni šoli večinoma enako ali celo večje, kot je njihovo skupno število ur pri dopolnilnem pouku slovenščine ali raznih tečajih v tujini skozi celo leto. Kljub temu da poteka šola v času počitnic, je program učenja slovenščine ambiciozno naravnan. Učenci, zlasti tisti, ki se v ta tečaj vključijo prvič, so nad intenzivnim delom pri pouku presenečeni in hkrati tudi navdušeni. Delo lektorjev ocenjujejo kot zelo dobro (povprečna ocena je bila 4,74, najvišja možna ocena je bila 5), večinoma ugotavljajo, da so se v obeh tednih ogromno naučili, zelo pomembno se jim zdi tudi to, da imajo možnost spoznati slovenske vrstnike iz drugih držav.

Graf 2: Ocene lektorjev, ki so poučevali na MPŠ

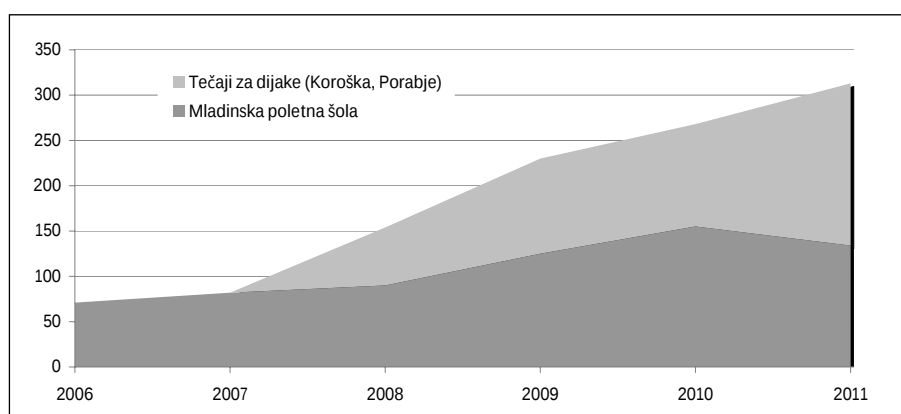

Tečaji za dijake v zamejstvu

Izvedli smo 7 intenzivnih tečajev za 179 učencev, ki obiskujejo slovenske in dvojezične šole v zamejstvu:

- od 24. do 28. januarja za dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu (19 dijakov),
- od 7. do 11. februarja za dijake Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence (32 dijakov),
- od 4. do 8. aprila za dijake iz gimnazije in srednje strokovne šole Bela III. v Monoštru (25 dijakov),
- od 6. do 10. junija za dijake iz Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu (19 dijakov),
- od 12. do 16. septembra Jezikovne delavnice za učence prvih razredov ZG in ZRG za Slovence (41 učencev),
- od 27. do 28. septembra za učence 4. razredov v okviru slovenskega tedna v Planici (22 učencev),
- od 26. do 30. septembra za dijake iz Gimnazije Alpe Jadran in Trgovske akademije iz Velikovca (21 dijakov).

Graf 3: Število udeležencev na tečajih slovenščine za otroke in mladostnike v obdobju od 2006 do 2011

Tečaji za učence migrante

Petim že ustaljenim tečajem sta se pridružila še dva, oba za učence celovške gimnazije. Prvega (jezikovne delavnice) smo izvedli na celovški gimnaziji za učence prvih razredov ob začetku šolskega leta. Njihovo znanje je namreč zelo različno, saj se na to šolo vpisujejo tako učenci domači govorci kot tisti, ki se z učenjem slovenščine srečajo prvič, zato je zlasti zanje tečaj pomenil veliko pomoč pri všolanju. Drugi tečaj je bil dvodnevni in je dopolnjeval druge aktivnosti, ki so se jih učenci 4. razredov udeleževali v slovenskem tednu v Planici. Tečaje, razen obeh novih, je s sofinanciranjem omogočil MŠŠ oziroma ZRSŠ, ki je udeležencem kril stroške nastanitve, stroške pouka pa so nosili udeleženci sami.

31. 12. 2010 se je izteklo projekt Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje, v okviru katerega smo izvajali brezplačne tečaje za učence migrante. V dveh letih se je vanje vključilo 220 udeležencev. Tečaji so bili med učenci, starši in šolskimi delavci izjemno dobro sprejeti, zato je bilo tudi v letu 2011 povpraševanje po njih zelo veliko. Ker nismo uspeli pridobiti nobenih finančnih sredstev, jih žal nismo mogli izvesti. Vključevanje učencev migrantov v plačljive tečaje je zaradi njihovega šibkega finančnega stanja neizvedljivo, zato si bomo v prihodnje še posebej prizadevali, da bi ta sredstva ponovno pridobili.

Sodelovanje z MŠŠ

Na povabilo in prošnjo Ministrstva za šolstvo in šport in Zavoda RS za šolstvo sva sodelavki Mladinskega programa pomagali pri vzpostavitvi pouka slovenščine na trbiški gimnaziji v Kanalski dolini in na Drugi gimnaziji v Varaždinu. V Kanalski dolini je tako pouk slovenščine začel potekati kot obvezni predmet za vse razrede, in sicer eno uro na teden. V celoti ga je prevzela nekdanja sodelavka Centra Barbara Upale. Financira ga MŠŠ oziroma ZRSŠ. V Varaždinu poteka pouk slovenščine kot izbirni predmet po 2 uri na teden, obiskuje ga 77 dijakov. Sodelavki Mladinskega programa sva decembra opravili diagnostično testiranje dijakov, na podlagi katerega je bil izbran najprimernejši učbenik za pouk. 23. 12. sva se s predstavniki slovenskega ministrstva za šolstvo in šport v Varaždinu udeležili srečanja s predstavniki varaždinske županije in gimnazije, na katerem smo se dogovorili za vsebino in obseg izobraževanja, ki naj bi se ga učitelj, ki bo ta predmet poučeval, udeležil na Centru za slovenščino januarja 2012.

Sodelavki programa sva članici različnih komisij in delovnih skupin. Damjana Kern je članica mešane komisije za sodelovanje na področju šolstva med Ministrstvom RS za šolstvo in šport in Deželnim šolskim svetom za Koroško in zunanja opazovalka komisije za pripravo avstrijske standardizirane mature iz maternega jezika, Mihaela Knez pa članica delovne skupine za pripravo UN maternih jezikov otrok migrantov pri Zavodu RS za šolstvo in komisije za učitelje slovenščine v tujini pri Ministrstvu za šolstvo in šport.

Sodelovanje na konferencah in simpozijih

Sodelavka programa Mihaela Knez je bila vključena v organizacijo konference Vključevanje migrantov med politiko in prakso s poudarkom na izobraževanju v Sloveniji, ki jo je ob izidu Indeksa politik integracije migrantov (MIPEX III) 21. 9. v državnem zboru pripravil British Council, in na konferenci predstavila rezultate Centrovega projekta Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje. Sodelovala je tudi pri okrogli mizi z naslovom *Slovenščina v javnosti in izobraževalni sistem v Republiki Sloveniji*, ki je potekala v okviru 22. Slovenskega slavističnega kongresa, ter na *Konferenci o pravičnosti in realnosti*, ki jo je 6. 10. 2011 organiziral Zavod Salesianum.

Sodelavki Mladinskega programa sta vpeti tudi v delo drugih Centrovih programov, v Izobraževanje in Izpitni center.

Sodelavci programa

Dejavnosti v programu smo izvedli s pomočjo naših zunanjih sodelavcev.

Lektorji:

Katja Kralj	Zorka Felicijan	Jasna Zupan	Anja Strajnar
Matej Klemen	Zvonka Kajba	Anja Gašperin	Helena Nadižar
Tanja Kotnik	Jasna Maček	Maja Bračika Piščanc	
Alenka Ličen	Mateja Mivšek	Ana Kočevar	
Nuša Delo Lale	Lara Pižent	Tjaša Alič	

Asistenti:

Tina Šlajpah	Marta Marinko	Andrej Bider	Špela Zupan
Mateja Rakovec	Gregor Demšar	Rok Dovjak	Petra Rajk
Meta Klemen	Martin Lissiach	Urška Spitzer	

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega/tujega jezika

dr. Nataša Pirih Svetina, Mihaela Knez

Uvod

V letu 2011 smo izvajali izobraževalne dejavnosti za vrsto različnih naslovnikov: učitelje slovenščine kot neprvega jezika, bodoče učitelje slovenščine, izpraševalce na izpitih iz znanja slovenščine in druge. Dejavnost je bila pestra in raznolika, saj smo izvedli 14 različnih oblik seminarjev v skupnem obsegu 240 ur. Večina seminarjev je bila izvedena v daljši, 20-urni obliki, nekaj je bilo tudi krajših 4- do 8-urnih seminarjev. Usposabljanj se je skupaj udeležilo približno 400 udeležencev. Nekateri med njimi so se udeležili samo enega seminarja oz. usposabljanja, drugi so bili udeleženci več različnih oblik seminarjev. V nadaljevanju na kratko predstavljamo izvedene seminarje.

Koledar izobraževalnih dejavnosti v letu 2011

13.–14. 1. V Centru Sodalitas v Tinjah je bilo v organizaciji Visoke šole za pedagoške poklice Viktor Frankl iz Celovca izvedeno dvodnevno izobraževanje za učitelje, ki poučujejo slovenščino na šolah različnih stopenj na Avstrijskem Koroškem. Seminarja se je udeležilo 12 udeleženk. Seminar sodi v sklop zdaj že nekajletnega sodelovanja med Centrom za slovenščino in Centrom za medkulturnost omenjene visoke šole, izvedli pa sva ga Mihaela Knez in dr. Nataša Pirih Svetina.

26. 1. Mihaela Knez je za učitelje, ki v Argentini in Avstraliji poučujejo v slovenskih sobotnih šolah, v okviru seminarja, ki ga zanje pripravlja Zavod RS za šolstvo, izvedla delavnico z učnim gradivom *Slika jezika*.

16. 2. Tudi v letu 2011 smo nadaljevali, sicer nekoliko manj pogosto, s krajšimi izobraževalnimi srečanji, namenjenimi učiteljem, ki med letom poučujejo na tečajih slovenščine v okviru Centrovih programov. Srečanja so namenjena razreševanju problemov in odgovorom na konkretna vprašanja, ki se porajajo med poukom. Tokratno srečanje je bilo namenjeno vprašanjem izgovorjave. Logopedinji, Nataša Brulc in Jerneja Novšak Brce, sta pripravili delavnico Artikulacija, artikulacijske motnje in njihova korekcija, ki se je je udeležilo 21 učiteljev in učiteljic.

4. 3. Damjana Kern in dr. Nataša Pirih Svetina sva izvedli enodnevni informativno-izobraževalni seminar za učitelje, ki poučujejo slovenščino na Avstrijskem Štajerskem. Seminar je bil izveden na pobudo Susanne Weitlaner, vodje Kulturnega društva člen 7 za Avstrijsko Štajersko, v Pavlovi hiši v Potrni. Udeležilo se ga je 7 učiteljev in učiteljic. To je bilo prvo tovrstno sodelovanje z učitelji na Štajerskem in novost v programu naših izobraževalnih seminarjev. Predvideno je tudi nadaljevanje tovrstnega sodelovanja.

Marec–april: v marcu in aprilu smo izvedli četrto ponovitev 20-urnega začetnega usposabljanja za poučevanje slovenščine, ki se ga je udeležilo 41 udeležencev – večinoma študentov višjih letnikov slovenistike. V petih srečanjih so se v prenovljenem programu tovrstnega izobraževanja seznanili s temeljnimi vsebinami s področja slovenščine kot neprvega jezika, pomembnimi za njeno poučevanje.

April–maj: v aprilu in maju je nato takoj sledilo še nadaljevalno usposabljanje v podobnem obsegu, ki se ga je udeležilo 30 udeležencev.

18. 4. Sodelovali smo na seminarju za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine, ki ga vsako leto pripravlja ZRSŠ. Mihaela Knez je učiteljem predstavila pristope pri obravnavi besednega reda v slovenščini.

Maj–junij: v oktobru 2010 smo zaradi premajhnega števila prijavljenih bili prisiljeni odpovedati specializirani seminar, namenjen učiteljem, ki v osnovnih in srednjih šolah poučujejo slovenščino in se pri svojem delu srečujejo z učenci, katerih prvi jezik ni slovenščina. Ta seminar smo nato z 10 udeleženkami izvedli v maju in juniju. Glede na število udeležencev se zdi, da tudi to ni bil najbolj posrečen izbor termina.

20.–23. 6. Na povabilo Zavoda RS za šolstvo smo se vključili v izobraževalni seminar za slovenske učitelje iz Porabja. Mihaela Knez je izvedla delavnico z gradivom *Slika jezika*, Damjana Kern pa jezikovne vaje.

29.–30. 6. Izveden je bil tradicionalni dvodnevni izobraževalni seminar Centra za slovenščino pred poletnimi prireditvami. Prvi dan je bil v prvem delu programa posvečen predvsem dejavnostim in rezultatom v projektu Sporazumevanje v slovenskem jeziku, v nadaljevanju pa je bila kot novost okrogla miza na temo Slovenščina v Italiji. Ta je nastala kot rezultat tesnega sodelovanja na področju izobraževalnih dejavnosti z različnimi organizacijami v Italiji, kjer smo v preteklih letih izvajali številne seminarje za učitelje, sodelavce v različnih projektih, avtorje didaktičnih gradiv ipd. Vsebine drugega dneva

seminarja so bile posvečene predvsem v letu 2011 izdanima dokumentoma *SEJO* in *Jezikovna mapa za odrasle*. Prvi dan je bilo na seminarju prisotnih okoli 60 udeležencev, drugi dan okoli 50.

9. 11. Za učitelje na tečajih slovenščine je bil izveden seminar na temo izpitov iz znanja slovenščine pod vodstvom dr. Ine Ferbežar, na katerem je bilo prisotnih 16 udeležencev.

10.–11. 11. Ponovno oz. kot nadaljevanje prejšnjega seminarja je bil v Tinjah izveden seminar za učitelje slovenščine na Avstrijskem Koroškem, tokrat se ga je udeležilo 8 udeleženk. Program, ki je nastal v sodelovanju s Centrom za medkulturnost Visoke šole za pedagoške poklice iz Celovca, je v celoti izpeljala Nataša Pirih Svetina.

17. 11. smo na povabilo OŠ Leskovec pri Krškem za učitelje, ki tam poučujejo učence priseljence in Rome, izvedli 3-urno predavanje z delavnico. Mihaela Knez jim je predstavila pristope pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika. Delavnice se je udeležilo 28 učiteljev.

November–december: v novembru in decembru smo izvedli ponovitev začetnega usposabljanja za poučevanje slovenščine, tokrat s 36 udeleženci.

22.–23. 12. Potekalo je tradicionalno prednovoletno srečanje lektorjev STU z izobraževalnim programom, ki so mu prisostvovali tudi drugi zainteresirani, učitelji na tečajih slovenščine in kolegi iz zamejstva.

Junija smo zaključili z usposabljanjem 6. generacije štipendistov po Osimskih sporazumih, oktobra pa smo na usposabljanje sprejeli že 7. generacijo 8 slovenskih šolnikov iz Italije, prejemnikov štipendije MŠŠ. Zanje vsako leto od leta 2005 dalje izvedemo vsaj 40-urni posebni program izobraževanja – ta sodi v okvir njihovih obveznosti v sobotnem letu, ki ga preživijo v Sloveniji.

Tudi v letu 2011 je bila, podobno kot v preteklem letu, izobraževalna dejavnost v veliki meri usmerjena k naslovnikom zunaj Centra za slovenščino: k posameznikom in ustanovam v zamejstvu, ki so sami izrazili potrebo po tovrstni podpori lastne dejavnosti na področju slovenščine predvsem kot drugega jezika. Na podlagi izkušenj in rezultatov projekta *Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov v sistem vzgoje in izobraževanja v RS* smo si želeli razširiti in dopolniti ponudbo posebnih izobraževanj za učitelje v osnovnih in srednjih šolah, vendar je prav ta dejavnost zaradi neugodnih finančnih razmer v šolstvu ostala zgolj pri željah.

Založniška dejavnost

Mateja Lutar

Na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik smo v letu 2011 v okviru različnih programov izdali tri zbornike, informativne brošure in promocijsko gradivo, ponatisnili učbenike ter uredili interno delovno gradivo za razvijanje konverzacije. Natisnili smo zbornika predavanj znanstvene in strokovne prireditve v organizaciji Centra, tj. simpozija *Obdobja* ter Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, ter zbornik *Povezani s slovenščino, Pošopis za 30 let*. Na področju učbenikov in priročnikov za učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika pripravljamo vsebinsko in oblikovno prenovljeno učbeniško gradivo *Slovenska beseda v živo 1*, na naši spletni strani pa je v elektronski obliki dostopen tudi nov priročnik za razvijanje konverzacije pri pouku slovenščine kot tujega jezika *Pogovarjamo se naprej*. Strokovna sodelavka založništva sodeluje pri nastajanju priložnostnih publikacij, informativnega in predstavitvenega gradiva s posameznimi Centrovimi programi, predvsem pri tehničnem urejanju in pripravi gradiva na tisk. S svojimi publikacijami smo sodelovali na knjižnem sejmu v Pragi in Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani.

1 Publikacije simpozija Obdobja, SSJLK in Poletne šole

Zbornik predavanj z naslovom *Meddisciplinarnost v slovenistiki* je znanstvena publikacija, ki je nastala v okviru mednarodnega simpozija *Obdobja*. Simpozij *Obdobja* je v svojem jubilejnem letu izdal 30. zbornik (708 str., 500 izvodov), ki ga je uredila red. prof. dr. Simona Kranjc, prispevki pa so dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani Centra.

Simpozijski zbornik prinaša 82 razprav s področij, ki se prepoznajo v krovni temi in na neki način posegajo na področje meddisciplinarnosti. Ta se kaže ali v sodelovanju strokovnjakov z različnih znanstvenih področij ob vprašanjih o slovenskem jeziku in književnosti ali ob pritegovanju metod in vsebin z drugih področij v slovensko jezikoslovje ter literarno zgodovino in teorijo. Zbornik s tridesetega simpozija *Obdobja* zaokrožuje bibliografija prispevkov z vseh tridesetih mednarodnih prireditev. Prispevki, objavljeni v zborniku, jasno odražajo cilj znanstvenega simpozija *Obdobja*, to je zagotavljati široko sintezo posamezne raziskovalne tematike in hkrati omogočati načrtovanje nadaljnjih raziskovalnih korakov ter jih umeščati v širši kulturni in družbeni kontekst.

Ker je meddisciplinarnost v stroki razumljena na zelo različne načine, je tudi v zborniku pričakovati prispevke z raznolikimi vsebinami in metodami. Po eni strani se okvirna tema izraža kot tip akademskega sodelovanja, pri katerem specialisti z različnih področij delajo s skupnim ciljem. Taka oblika sodelovanja se navadno razvije iz potrebe po sodelovanju strokovnjakov različnih strok. Meddisciplinarnost naj bi bila po mnenju številnih avtorjev učinkovita rešitev za probleme, ki se pojavijo pri vse večji specializiranosti znotraj znanstvenih disciplin. Po drugi strani pa meddisciplinarnost ni le znanstvenoraziskovalni koncept, marveč se prenaša tudi v prakso. Iz objavljenih prispevkov je tako moč razbrati, da v humanistiki, še posebej jezikoslovju, interdisciplinarnost razumemo predvsem kot raziskovanje jezika in literature v odnosu do npr. družbe (sociolingvistika), procesov mišljenja (psiholingvistika), tehnologije (korpusno jezikoslovje) ipd.

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik je v poletnem času organiziral že 47. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Ob različnih predstavitvenih in programskih brošurah je sočasno z začetkom seminarja izšel tudi zbornik predavanj *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (184 str., 600 izvodov), ki ga je uredila red. prof. dr. Vera Smole.

Pojem »družina« je bil krovna tema Seminarja. Zastavljen je bil v najširšem smislu obstoja medsebojne povezanosti, druženja, soobstoja v prid vsakemu posamezniku in obenem celotne (z)družbe, društva in združenja s prenosom teh odnosov tudi na druga področja. V zborniku so zbrana predavanja več avtorjev in razdeljena na tri tematske sklope: jezik, literatura in kultura. Jezikoslovci v okviru krovne teme obravnavajo lekseme za sorodstvene odnose s stališča zgodovinskega besedjeslovja, konceptualne metafore in prevodoslovja, spoznamo nekaj narečnih poimenovanj za pogoste slovenske jedi iz krompirja in fižola, predstavljeni pa so tudi načini »druženja morfemov v lekseme« na primeru tvorbe samostalnika. V literarnozgodovinskih prispevkih avtorji ugotavljajo, da je družinska tematika ponovno v ospredju literarnega izražanja, predvsem pri najmlajši generaciji ustvarjalcev, predstavljeno je spoznanje o pomenu pripovedovanja v družini in poznavanju slovenskih ljudskih pravljic. Avtorji kulturoloških in tudi drugih predavanj nam slikajo različne medgeneracijske ter medspolske odnose v ožji in širši družini ter njihovo vrednotenje v različnih časih in prostorih.

V zborniku so zbrana predavanja, ki brez ideološke tendencioznosti obravnavajo družino z različnih vidikov in jo postavljajo v ožji – intimni ali širši – družbeni kontekst.

2 Učbeniki in priročniki za učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika

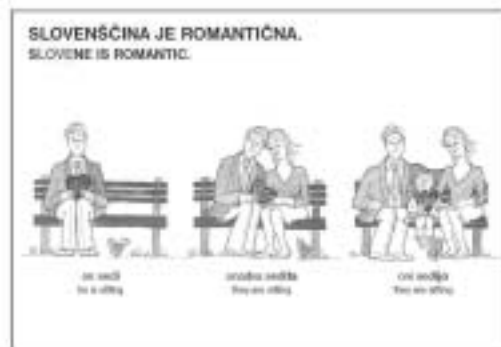

3 Priložnostne publikacije, informativno in predstavitevno gradivo

V skladu z zastavljenimi cilji delovne skupine za načrtovanje tiskovin zelo aktivno pripravljamo prenovitev učbenika *Slovenska beseda v živo*. Nastal bo vsebinsko in oblikovno prenovljen komplet v dveh knjigah (*Slovenska beseda v živo 1a in 1b*). Gradivo je bilo testirano na izbranih tečajih v več skupinah, konec leta pa je bil prvi del gradiva oddan tudi v oblikovanje in prelom. Učbenik *A, B, C ... 1, 2, 3 gremo* s prevodi navodil v albanski jezik, ki je nastajal v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve RS, je bil konec leta oddan v tisk. Pripravljamo tudi nove slovnice preglednice ter gradivo *S slovenščino po svetu* – besedila in vaje za visoke nadaljevalne in izpopolnjevalne skupine. Gradivo *S slovenščino po svetu* so pripravili in uredili lektorji, ki poučujejo slovenščino na različnih univerzah v tujini, konec decembra pa smo ga oddali tudi v oblikovanje. Od novembra je na naši spletni strani dostopen tudi priročnik *Pogovarjajmo se naprej*. V letu 2011 so bili ponatisnjeni učbeniki *A, B, C ... 1, 2, 3 gremo*, *Slovenska beseda v živo*, *Slovenska beseda v živo 3a in 3b* (učbenik in delovni zvezek) ter *S slovenščino nimam težav*.

Pogovarjajmo se naprej. Konverzacija pri pouku slovenščine kot tujega jezika (79 str.) je priročnik oz. zbirka konverzacijskih dejavnosti za pouk slovenščine kot drugega/tujega jezika. Priročnik je razdeljen na 18 tematskih sklopov z vajami, ki spodbujajo komunikativni način učenja. Pri nastajanju gradiva so s svojimi prispevki sodelovali lektorji, ki poučujejo slovenščino kot drugi ali tuji jezik v Sloveniji ali v tujini. Predloge za izvajanje dejavnosti za posamezne tematske sklope je zbrala in uredila dr. Mojca Stritar.

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik svoje programe in dejavnosti predstavlja tudi z raznovrstnimi informativnimi zloženkami in knjižicami, programi in vodniki prireditev ter podobnim gradivom. Med drobn tisk na Centru štejemo tudi časopise, ki jih soustvarjajo udeleženci različnih tečajev v organizaciji Centra: to so na primer *Pošopis*, *Poletnik*, *Zimopis*, *Dobesednik*. Nadaljevali smo z žepnim tečajem slovenščine, tečaj pa se trudimo dopolniti s promocijskimi razglednicami z ilustracijami iz knjižice *Pocket Slovene – Žepna slovenščina*.

Povezani s slovenščino, Pošopis za 30 let je spominska publikacija (80 strani, 300 izvodov), ki je izšla ob jubilejni 30. Poletni šoli slovenskega jezika. Publikacijo je uredila dr. Nataša Pirih Svetina. Zbornik se začne z zgodovinsko predstavitevjo Poletne šole, ki jo urednica poimenuje »na pol uradna zgodovina.« Preteklih poletnih šol, dogajanj in dogodkov okoli njih, bolj in manj zabavnih zgodb, ki so se spletle v tridesetih Poletnih šolah slovenskega jezika, so se v publikaciji spomnili in jih za bralce prijazno obnovili njeni številni sedanji in pretekli sodelavci ter udeleženci. V zborniku so zajeti tudi posamezni zanimivi odlomki iz starih *Pošopisov*.

Maja je potekal 17. mednarodni knjižni sejem v Pragi, na katerem je svoje publikacije predstavilo več kot petsto razstavljalcev iz 47 držav, sejem pa je po podatkih organizatorjev obiskalo približno 38.000 obiskovalcev. Promocijo slovenske knjige je zelo dobro organiziral in pripravil češki slovenist ter prevajalec Radek Novák ob pomoči slovenskega veleposlaništva v Pragi. Po petih letih so bile v Pragi spet predstavljene slovenske knjige – prevodi leposlovnih del slovenskih avtorjev, knjige o Sloveniji ter izbor učbenikov za učenje slovenščine. Knjige so poleg Centra za slovenščino prispevali tudi Center za slovensko književnost, Javna agencija za knjigo RS, Mladinska knjiga, Cankarjeva založba idr. ter slovensko veleposlaništvo, ki je prispevalo predvsem turistično-promocijsko gradivo. Pozitiven odziv je bilo zaznati tudi v javnosti, saj so o slovenski stojnici poročali češki (češka televizija TV Nova) in slovenski (Delo, radio) mediji.

Raziskovalni in aplikativni projekti

dr. Ina Ferbežar

TEMPUS IV – MaFoLaC

Projekt iz programa Tempus IV *Nadgradnja kurikula za makedonščino kot tuji jezik (Macedonian as a Foreign Language Curriculum Upgrading, MaFoLaC)*, v katerem kot eden od partnerjev sodeluje tudi Center za slovenščino in bi moral biti zaključen decembra 2011, se je na željo koordinatorja (Univerza Cirila in Metoda iz Skopja) za pol leta podaljšal, ker vseh ciljev v dveh letih ni bilo mogoče uresničiti. Kurikulum je bil sicer uspešno nadgrajen, prav tako so bili uvedeni novi študijski programi za makedonščino kot tuji jezik, niso pa še dokončani učbeniki na ravneh A1, B1 in C1, testi in priročniki za testiranje na ravni C1.

12.–14. aprila 2011 smo v Ljubljani gostili vse štiri partnerje iz Makedonije, zanje smo v Centru pripravili posebno izobraževanje v izvedbi Damjane Kern (uporaba IT pri pouku tujega jezika), doc. dr. Hotimirja Tivadarja (uporaba fonolaboratorija pri pouku tujega jezika) in Tanje Jerman (učne metode pri pouku tujega jezika). Avtorji učbeniškega gradiva so tudi sami izvedli učne ure (vse tri ravni), obiskali pa so tudi tečaje slovenščine v Pionirskem domu. S študenti makedonistike FF je bilo izvedeno tudi pilotno testiranje (test na ravni C1). Lektorica za makedonščino doc. dr. Namita Subiotto ter sodelavki Centra doc. dr. Nataša Pirih Svetina in dr. Ina Ferbežar smo imele ob tem vlogo konzulentk (spremljanje pri izvedbi učnih ur in pilotnega testiranja ter nadaljnje usmeritve za delo).

V polletnem podaljšanju bo vloga sodelavk Centra opraviti še tretjo (in s tem zadnjo) redakcijo učbenikov, treh testov in izpitnih priročnikov ter svetovati pri razvoju ocenjevalnih meril za točkovanje govorne in pisne produkcije (ta do pilotnega testiranja še niso bila razvita). Predvidoma spomladi 2012 bo zaključno srečanje vseh partnerjev v Skopju z namenom pripraviti končno poročilo za projekt.

ZIP – Zgodnja integracija priseljencev

Projekt z naslovom *Zgodnja integracija priseljencev* je skupni projekt Andragoškega centra Slovenije (ACS) in Centra za slovenščino, ki se je začel na pobudo ACS leta 2009 s pripravo 40-urnega programa z enakim naslovom in izvedbo pilotnega tečaja, temelječega na njem. Izvajanje 60-, 120- in 180-urnih tečajev slovenščine in tečajev spoznavanja slovenske kulture, družbe in ustavne ureditve po *Uredbi o integraciji tujcev (Uredba, Ur. l., št. 65/2008)* je pokazalo številne pomanjkljivosti obstoječih programov, zato je Ministrstvo za šolstvo in šport naročilo nov, enovit program (v skupnem obsegu 180 ur). Tako sva bili sodelavki Centra doc. dr. Nataša Pirih Svetina in dr. Ina Ferbežar povabljeni k nadgradnji 40-urnega programa. Skupaj z dr. Natalijo Vrečer in mag. Estero Možina (obe ACS) smo spomladi 2011 oblikovale 60- in 120-urni integrirani program, ki združuje tako jezikovni del kot tudi spoznavanje slovenske družbe, kulture in ustavne ureditve, kot predvideva tudi *Uredba*.¹ K programu sva N. Pirih Svetina in I. Ferbežar pripravili tudi priročnik za izvajalce programa. Gre za priročnik s t. i. integracijskimi vsebinami, to je vsebinami, ki jih splošni učbeniki za učenje slovenščine kot neprvega jezika ne vključujejo, so pa nujne za uspešno integracijo priseljencev (npr. zaposlovanje, pravice delavcev, združevanje družine, šolanje otrok, zdravje otrok, ustavna ureditev itn.). Eno od izhodišč priročnika je aktivno državljanstvo, zato gradivo vsebuje različne obrazce, vzorce pogodb, informacije o pravicah priseljencev, uporabne naslove ipd. Gradivo je v prvi vrsti namenjeno učiteljem, saj jih usmerja pri izvajanju programa ZIP, hkrati pa ponuja tudi gradivo za udeležence na dveh ravneh. Priročnik bo natisnjen predvidoma spomladi 2012, tisk bo financiralo Ministrstvo za notranje zadeve RS; končni cilj je objava priročnika na spletu, kar bo omogočalo tudi nenehno nadgradnjo vsebin in aktualizacijo informacij.

¹ Program je objavljen na spletni strani http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Programi/Program_odrasli_ZIP.pdf.

Objave v medijih

Izobraževanje

- Dragocena izkušnja osmih osimskih štipendistk, *Primorski dnevnik*, 22. 6. 2011, str. 3.

Slovenščina za otroke in mladostnike

- Mladinska poletna šola slovenščine, *Radio Slovenija 1*, Ostalo, 10. 7. 2011.
- Intenzivni teden slovenščine za dijake iz Porabja; *Radio Slovenija 1*, Sotočja (25.31—32.53 min.), 11. 4. 2011.
- Mladinska poletna šola slovenščine; *Radio Slovenija 1*, Sotočja (51.08—58.56 min.), 11. 7. 2011.
- Mladinska poletna šola slovenščine; *Radio Slovenija 1*, Slovencem po svetu, 15. 7. 2011.
- http://www.porabje.hu/pdf/2011/2011_30.pdf.
- Poletje je čas za učenje, *Slovenija danes*, junij 2011.

Obdobja 30

- Vse objave so dostopne na spletni strani www.centerslo.net → Simpozij Obdobja → arhiv.
- Simpozij Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki, *AirBeletrina*, 29. 10. 2011.
 - Pogovor s prof. Simono Kranjc o 30. simpoziju Obdobja, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Jezikovni pogovori, 15. 11. 2011, 18.00.
 - Na Univerzi v Ljubljani poteka tridnevni mednarodni slovenistični simpozij Obdobja, *Televizija Slovenija 1*, Kultura ob 22h (1.27–2.33 min.), 17. 11. 2011.
 - 30. mednarodni slovenistični simpozij o meddisciplinarnosti, *MMC RTV Slovenija*, 17. 11. 2011.
 - V Ljubljani poteka 30. simpozij Obdobja, *Radio Slovenija 1* in *Radio Slovenija 2*, *Val 202*, Danes do 13-ih (18.05–19.33 min.), 17. 11. 2011, 13.00.
 - V Ljubljani poteka 30. mednarodni simpozij Obdobja, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Svet kulture (7.09–9.42 min.), 17. 11. 2011, 16.15.
 - O statusu jezika, Simpozij Obdobja, *Delo*, 17. 11. 2011, str. 19.
 - Jubilejni 30. mednarodni slovenistični simpozij o meddisciplinarnosti, *STA*, 17. 11. 2011.
 - Jubilejni 30. mednarodni slovenistični simpozij o meddisciplinarnosti, *Misli slovensko*, 17. 11. 2011.
 - Simpozij na temo o meddisciplinarnosti, *ORF.at*, Slovenci, 17. 11. 2011.
 - Jubilejni 30. mednarodni slovenistični simpozij o meddisciplinarnosti, *MatKurja*, 17. 11. 2011.
 - Mednarodni slovenistični simpozij Obdobja tokrat o meddisciplinarnosti, *Dnevnik*, 18. 11. 2011, str. 19.
 - Mednarodni slovenistični simpozij o meddisciplinarnosti, *Primorski dnevnik*, 18. 11. 2011, str. 3.
 - 30. mednarodni simpozij Obdobja na temo meddisciplinarnost v slovenistiki, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Kulturna panorama (14.03–19.33 min.), 19. 11. 2011, 13.05.
 - Bohoričeva slovnica, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Jezikovni pogovori, 29. 11. 2011, 18.00.

47. SSJLK

- Vse objave so dostopne na spletni strani www.centerslo.net → Seminar slovenskega jezika, literature in kulture → arhiv.
- Pogovor o seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Sora*, Tu pa tam, 28. 6. 2011, 17.45.
 - Odprtje 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *STA*, 4. 7. 2011.
 - Začetek 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *STA*, 4. 7. 2011.
 - Začetek 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *Dnevnik*, 4. 7. 2011.
 - »Ko se naučimo jezika, se nam odpre ves naš potencial«, *MMC RTV Slovenija*, 4. 7. 2011.
 - Začetek 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Hit*, 4. 7. 2011, 17.00.
 - Začetek 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *Sloportal*, 4. 7. 2011.
 - Začetek 47. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *e-Revija*, 4. 7. 2011.
 - Slovenski jezik, literatura in kultura, *ORF.at*, Slovenci, 4. 7. 2011.
 - 47. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Jezikovni pogovori, 5. 7. 2011, 18.00.
 - Bliža se pol stoletja, *Delo*, 5. 7. 2011, str. 13.
 - Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Svet kulture, 5. 7. 2011, 16.10.

Slovenščina na tujih univerzah

- Že 47. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Primorski dnevnik*, 5. 7. 2011, str. 3.
- V primežu jezika tokrat pojem družine, *Dnevnik*, 8. 7. 2011, str. 19.
- Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *TV Slovenija 1*, Čezmejna TV (1.08–3.08 min.), 8. 7. 2011.
- V Ljubljani poteka seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, Kulturna panorama, 9. 7. 2011, 13.00.
- Slovenščina ni najmanjši jezik, *Delo*, 18. 7. 2011, str. 3.
- Ali bo slovenščina na tujih univerzah zdesetkana?, *Delo*, 1. 10. 2010.
- Kdaj spet slovenščina na šoli za prevajalce?, *Primorski dnevnik*, 5. 10. 2010.
- Bodo tujci ostali brez študija slovenščine, *Dnevnik*, 8. 10. 2010.
- MVZT zavrača očitke glede lektoratov, *Delo*, 9. 10. 2010.
- Slovenistika se predstavi, *Primorski dnevnik*, 10. 10. 2010.
- Izjava sveta JAK ob načrtovanem ukinjanju slovenskih lektoratov na tujih univerzah, *Delo*, 12. 10. 2010.
- Umrle je jezikoslovka dr. Antonija Bernard, *Delo*, 13. 10. 2010.
- Vroči mikrofoni – negotova prihodnost slovenskih lektoratov na tujih univerzah, *Radio Slovenija 2*, *Val 202*, 14. 10. 2010, 25 min.
- Negotova prihodnost lektoratov, *Mladina*, 15. 10. 2010, str. 12.
- Manj denarja za lektorate, *Reporter*, 18. 10. 2010, str. 41.
- Šestinpetdeset manj koliko je nič?, *Delo*, 28. 10. 2010.
- O Slovencih tukaj in zdaj: Antologija sodobne slovenske literature, *Delo*, 2. 3. 2011, str. 16.
- Usoda in moč slovenščine po svetu, *Večer*, 13. 11. 2010, str. 8.
- Kako s slovensko književnostjo navdušiti tuje študente?, *MMC RTV Slovenija*, 23. 11. 2010.
- Po Gradcu Nejc Gazvoda odhaja še v Tokio, *Dolenjski list*, 24. 11. 2010.
- Po svetu naokoli s slovensko besedo, *Dnevnik*, 24. 11. 2010, str. 19.
- Svetovni dnevni slovenske literature, *Delo*, 24. 11. 2010, str. 16.
- Na 57 univerzah po svetu dnevi sodobne slovenske literature, *Večer*, 25. 11. 2010, str. 14.
- Slovenistika na tujem in odgovornost SAZU, *Delo*, 29. 11. 2010.
- Na lektoratu za slovenščino gost pisatelj Andrej E. Skubic, *Primorski dnevnik*, 30. 11. 2010, str. 5.
- Učenje slovenščine na tujih univerzah. Tudi Siddharta je lahko razlog, *MMC RTV Slovenija*, 13. 12. 2010.
- Radio brez meja: tokrat o slovenistiki, *Primorski dnevnik*, 18. 12. 2010, str. 8.
- Slovenski lektorati: primer Poljska, *Pogledi*, 12. 1. 2011.
- Slovaško-češka turneja Gorana Vojnovića, *Delo*, 30. 3. 2011, str. 15.
- S srečanja mladine iz slovenskih društev v Srbiji, 7. 5. 2011.
- Zlati Čoln zaplul na Poljskem, *Večer*, 7. 6. 2011, str. 15.
- Med študenti tudi dekan, *Delo*, 2. 6. 2011.
- Poučevanje slovenščine v tujini – neprecenljiva izkušnja, *Slovenija savep*, julij 2011, str. 20.
- Slovenščina na Visoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce, *Primorski dnevnik*, 6. 10. 2011.
- Gabrovec odgovarja prof. Ivanu Verču, *Primorski dnevnik*, 11. 10. 2011.
- Poleg triletnega letos še dveletni specialistični študij, *Primorski dnevnik*, 13. 11. 2011, str. 6.
- Slovenščino so v znanstveno zibel položili v Gradcu, *Delo*, 25. 11. 2011, str. 17.
- Ambasadorica slovenskega jezika, *Nedeljski dnevnik*, 16. 3. 2011, str. 11.
- Antologija sodobne slovenske literature, v Boža Krakar Vogel (ur.): *Slavistika v regijah. Zbornik Slavističnega društva Slovenije*. Slovenski slavistični kongres, Maribor, 29. 9.–1. 10. 2011.
- Beograd**
- Dolgo se vleče ta zgodba SFRJ (intervju z dr. Majo Đukanović, profesorico za slovenski jezik na Filološki fakulteti v Beogradu), *Večer*, Sobotna priloga, 14. 5. 2011.
- Bratislava, Nitra**
- Lektorát slovinského jazyka na FiF UK a slovinská súčasná literatúra (pogovor z lektorico Sašo V. Poklač in z bivšo študentko in prevajalko Kristíno Potočňák), *Radio Devín*, Solárium, 2. 12. 2010.

- Slovinčina znela vo svete, *Knižna revue XX/26*, 22.12. 2010, str. 2.
- Slovanská vianočná akadémia, *Naša univerzita* 5, januar 2011, str. 5.
- Antológia súčasnej slovinske literatúry, *Naša univerzita* 6, februar 2011, str. 20–21.
- Goran Vojnović na Slovensku, *Knižna revue XXI/8*, 13. 4. 2011, str. 9.
- Literárny večer s Goronom Vojnovičom, *Naša univerzita* 8, april 2011, str. 6.
- Slovensko-slovinske vzťahy vo vede, *Naša univerzita* 10, junij 2011, str. 25.
- Študenti filozofske fakulty navštívili Slovinsko, *Naša univerzita* 10, junij 2011, str. 36.

Bruselj

- Svetovni dnevi na univerzi v Bruslju, *TV Slovenija* 1, Odmevi, 3. 12. 2010.

Hamburg

- »Viva Slowenia« – Das Institut für Slavistik lädt ein, *Informationsdienst Wissenschaft*, 25. 11. 2010, <http://idw-online.mobi/mobile/en/news398873>.
- »Viva Slowenia« – Das Institut für Slavistik lädt ein, *Pressrelations*, 25. 11. 2010, <http://www.pressrelations.de/new/standard/derefferrer.cfm?r=433674>.
- Slowenischer Literaturabend in Hamburg, *Missy Magazine*, 26. 11. 2010, <http://missy-magazine.de/2010/11/26/slowenischer-literaturabend-in-hamburg/>.
- Intervju, *Radio Slovenija* 1, 1. 12. 2010.
- Slovincem po svetu, *Radio Slovenija* 1, 3. 12. 2010, <http://tvslo.si/predvajaj/slovincem-po-svetu/ava2.89606333/>.
- Poročilo Erwina Köstlerja, *SlovLit*, 8. 12. 2010.
- »Viva Slowenia«, <http://www.ljudmila.org/~tratniksu/>.
- »Viva Slowenia«, *Facebook*, 19. 11. 2010, <http://www.facebook.com/pages/Viva-Slowenia/170879429607260?v=wall>.
- »Viva Slowenia« – Das Institut für Slavistik lädt ein, *Veleposlaništvo RS v Berlinu*, 22. 11. 2010, [http://berlin.embassy.si/index.php?id=936&L=1&tx_ttnews\[tt_news\]=6410&tx_ttnews\[backPid\]=935&cHash=79c2d860a7](http://berlin.embassy.si/index.php?id=936&L=1&tx_ttnews[tt_news]=6410&tx_ttnews[backPid]=935&cHash=79c2d860a7).
- Veranstaltungsreihe: »Viva Slowenia« – Das Institut für Slavistik lädt ein, *Universität Hamburg, Pressemitteilungen*, 25. 11. 2010, <http://www.verwaltung.uni-hamburg.de/pr/2/21/pm/2010/pm108.html>.
- Mednarodna gostovanja avtorjev Študentske založbe v letu 2010, <http://www.airbeletrina.si/novice/napovedujemo/2950>.
- Boris Pahor. Italienisch – slowenische Grenzüberschreitungen, http://www.iicamburgo.esteri.it/IIC_Amburgo/webform/SchedaEvento.aspx?id=367&citta=Amburgo.
- Boris Pahor Nemcem o odnosu med Slovenci in Italijani, *MMC RTV Slovenije*, 12. 1. 2011, <http://www.rtvlo.si/kultura/knjige/boris-pahor-nemcem-o-odnosu-med-slovenci-in-italijani/248369>.
- Facebook, <http://www.facebook.com/pages/Viva-Slowenia/170879429607260?v=wall#!/pages/Viva-Slowenia/170879429607260?v=wall>.
- Gespräch und Lesung mit dem Schriftsteller Boris Pahor, *Informationsdienst Wissenschaft*, <http://idw-online.de/pages/de/news403489>.
- Gespräch und Lesung mit dem Schriftsteller Boris Pahor, <http://www.uni-online.de/presse.php?id=403489>.
- Boris Pahor gastiert in Hamburg, [http://berlin.embassy.si/index.php?id=936&L=1&tx_ttnews\[tt_news\]=6840&tx_ttnews\[backPid\]=935&cHash=ea3f190fao](http://berlin.embassy.si/index.php?id=936&L=1&tx_ttnews[tt_news]=6840&tx_ttnews[backPid]=935&cHash=ea3f190fao).

Katovice

- Monika Gawlak: Ciekawość literacka – pierwszym stopniem do poznania innego narodu, *Nasze Kontakty*, december 2010, str. 15–17.

Krakov

- Slovenščina do Vladivostoka! Slovenski lektorati, primer Poljska, *Pogledi*, 12. 1. 2011.

Lawrence, Kansas

- »Ambasadorka slovenskega jezika« [intervju], *Nedeljski dnevnik*, 20. 3. 2011.

Moskva

- Prispevek dopisnika RTV Slovenija Andreja Stoparja o slovenistiki na MGU, intervju z lektorico Katarino Ogrinc in doc. dr. Nadeždo Nikolajevno Starikovo, *Obzorja*, april 2011.

Peking

- Posjet delegacije slovenskih pisaca na Pekinškom sveučilištu za strane studije, *China Radio International*, 7. 10. 2010, <http://croatian.cri.cn/341/2010/10/07/21537661.htm>.

- Lektorati slovenščine v tujini pomembna promocija Slovenije, *Siol Slovenija*, 13. 10. 2010, http://www.siol.net/slovenija/aktualno/2010/10/ovsenik_lektorati_slovenscine.aspx.
- Natalija Toplišek na Kitajskem poučuje slovenski jezik in kulturo, *Primorske novice*, 18. 3. 2011, <http://www.primorske.si/Priloge/7--Val/Natalija-Toplisek-na-Kitajskem-poucuje-slovenski-j.aspx>.
- Na Kitajskem štirje pesniški ambasadorji skozi svoje verze predstavljajo Slovenijo, *MMC RTV Slovenija*, 6. 6. 2011, <http://www.rtvlo.si/kultura/knjige/na-kitajskem-stirje-pesniski-ambasadorji-skozi-svoje-verze-predstavljajo-slovenijo/259256>.
- Gostovanje štirih slovenskih pesnikov na Kitajskem v okviru projekta »Mednarodno znotraj lokalnega«, *Bukla*, 1. 6. 2011, http://www.bukla.si/?action=news&news_id=1377.

Trst

- Od Fužin do Pirana, Pisatelj Goran Vojnović v Gorici in Trstu, *Primorski dnevnik*, januar 2011.
- »Piran je multikulturen«, Goran Vojnović o svojem filmu Piran – Pirano, *Primorski dnevnik*, januar 2011.
- Romana Čefurji raus! ne bi mogli postaviti v Trst ali Berlin ..., *Primorski dnevnik*, 21. 1. 2011, str. 10.
- Po »Piran Piranu« zakaj ne tudi »Gorizia Gorica«?, *Primorski dnevnik*, 21. 1. 2011, str. 21.
- Študentje slovenščine iz Trsta, Vidma in Padove pustovali v Idriji in Cerknem, *Primorski dnevnik*, 8. 3. 2011.
- »Humor osvobaja«, Učna ura z Matjažem Kmeclom, *Primorski dnevnik*, maj 2011.

Videm

- Literarni večer s pisateljico Suzano Tratnik, *Novi Matajur*, 4. 11. 2010.
- Srečanje s pisateljico Suzano Tratnik v Vidmu o knjigi Ime mi je Damjan, *Dom*, 15. 11. 2010.
- Študentje slovenščine iz Trsta, Vidma in Padove pustovali v Idriji in Cerknem, *Primorski dnevnik*, 8. 3. 2011.
- Za pust v Idrijo in Cerkno, *Novi Matajur*, 17. 3. 2011.
- Profesor Vincenc Rajšp je obiskal videmsko univerzo, *Novi Matajur*, 11. 5. 2011.
- Pestro celoletno dogajanje, *Primorski dnevnik*, 7. 9. 2011.
- Gorska skupnost podelila nagradi za diplomski deli na temo slovenske skupnosti v Kanalski dolini in Reziji, *Novi Matajur*, 21. 9. 2011.

Vilna

- 7. tradicionalni Slovenski vikend na Univerzi v Vilni, Litva, *spletna stran Veleposlaništva RS v Kopenhagnu*, 18. 5. 2011.
- Slovėnų savaitgalis, *spletna stran Filološke fakultete v Vilni*, maj 2011.
- Slovėnų savaitgalis, *spletna stran Vilniaus miesto savivaldybes muziejaj*, maj 2011.

Zagreb

- Projekt Svetovni dnevi sodobne slovenske literature in dogajanje na zagrebški slovenistiki, *Televizija Slovenija 1*, Kultura ob 22h, 2. 12. 2010.

Tečajji slovenščine

Zimska šola

- Zimska šola slovenskega jezika, *Slovenske novice*, 24. 1. 2011, str. 2.
- Zimska šola slovenskega jezika, *Dnevnik*, 24. 1. 2011, str. 10.
- Na Filozofski fakulteti ponovno Zimska šola slovenskega jezika, *Radio Hit*, 23. 1. 2011.
- Že 18. Zimska šola slovenskega jezika, *Primorski dnevnik*, 4. 11. 2011.
- 18. Zimska šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1*, Slovincem po svetu, 9. 12. 2011.

Poletna šola

- 30 let Poletne šole slovenskega jezika, *Slovenija danes*, april 2011.
- Dr. Nataša Pirih Svetina, *Radio Slovenija 1*, 3. 6. 2011.
- Slovenščina je lažja, kot se zdi, obenem pa izvrstna tkalka prijateljstev, *www.rtvlo.si*, 3. 6. 2011.
- Še 30 dni do začetka jubilejne, 30. Poletne šole slovenskega jezika, *Radio Hit*, 5. 6. 2011.
- Na Centru za slovenščino začeli odštevati 30 dni do začetka poletne šole, *STA*, 3. 6. 2011.
- Jezikovni pogovori, *Radio Slovenija 3*, *Ars*, 7. 6. 2011.
- Začenja se 30. Poletna šola slovenskega jezika, *www.dnevnik.si*, 4. 7. 2011.
- Pisana množica na poletni šoli slovenščine, *Radio Slovenija 1*, Zrcalo dneva, 4. 7. 2011.
- Poletna šola slovenskega jezika, *POPTV*, 24. ur, 4. 7. 2011.

- Začenja se 30. poletna šola slovenskega jezika, Ali že veste, kakšen dan bo danes?, *Radio Slovenija 1*, 4. 7. 2011.
- Ime tedna je Marko Stabej, *Radio Slovenija 2, Val 202*, 11. 7. 2011.
- Poletna šola slovenskega jezika v Ljubljani, *Radio Ognjišče, Mozaik dneva*, 5. 7. 2011.
- Marko Stabej o Poletni šoli slovenskega jezika za tujce, *Radio Slovenija 1, Jutranji program*, 13. 7. 2011.
- Ljubiti. Ubiti. Biti. Iti. Ti, *Nedelo*, 17. 7. 2011.
- 30. poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1, Slovincem po svetu*, 15. 7. 2011.
- 30. Poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 2, Val 202, Reakcija*, 9. 7. 2011.
- Visoki jubilej Poletne šole slovenskega jezika, *Slovenija danes*, avgust 2011.

Žepni tečaj slovenščine

- Slovenska kronika, *TV Slovenija 1*, 28. 7. 2011.
- Žepni tečaj slovenščine, *Slovenija danes*, september 2011.

Tečaji

- Slovenščina za vse in vsakogar, *Slovenija danes*, oktober 2011.

Jesenska šola

- Jesenska šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1, Slovincem po svetu*, 7. 10. 2011.
- Jesenska šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1, Slovincem po svetu*, 9. 12. 2011.

Založniška dejavnost

- Zbornik o reformaciji, *Demokracija*, 17. 2. 2011, str. 47.
- Knjižni sejem v Pragi: petnajst ton knjig iz Savdske Arabije, *Delo*, 17. 5. 2011, <http://www.delo.si/clanek/153222>.

47. SSJLK

Bliža se pol stoletja

Letošnja krovna tema na SSJLK, ki bo trajal do 15. julija, je *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*

Seminar slovenskega jezika, literature in kulture se približuje abrahamu. Pri sedemindesetih letih je to najstarejša »osrednja prireditev, s katero Republika Slovenija spodbuja in promovira slovenski jezik, literaturo in kulturo po vsem svetu s podeljevanjem štipendij tujim državam na podlagi mednarodnih pogodb in programov sodelovanja, zamejskim organizacijam in raziskovalcem, ki se strokovno ukvarjajo s slovenščino, ter študentom, ki na univerzah v tujini študirajo slovenščino. Prednost pri pridobitvi štipendij imajo slovenisti, univerzitetni učitelji, asistenti, podiplomski študenti in študenti višjih letnikov.«

Proces organizacije in delovanja je že določena utečen, prav tako bi lahko rekli za udeležbo. Organizator je center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri oddelku za slovenistiko ljubljanske filozofske fakultete, ki k sodelovanju vsako leto povabi sodelavce z drugih oddelkov matične fakultete ter ustanov in celo iz tujine. Število udeležencev se vsako leto giblje okrog sto trideset, prihajajo pa bolj ali manj iz istih držav. Letos jih je 129 iz 27 držav, od tega je 98 študentov in 31 zaposlenih, približno polovica jih dela na univerzah in institutih v tujini. Največ jih je iz Italije (20), sledijo Poljska (17), Avstrija (16), Nemčija (9), Slovaška (7), po šest jih prihaja iz Hrvaške in Madžarske, po pet iz Češke, Rusije in Ukrajine, po štiri so iz Srbije in Makedonije, po trije iz Belgije in Bolgarije, po dva iz Japonske, Romunije, Velike Britanije, Španije, Litve in Francije, po eden pa iz Švedske, Kitajske, Argentine, ZDA, Nizozemske, Portugalske in Južne Koreje. Če smo že pri številkah, je treba še povedati, da bo na seminarju sodelovalo okrog petnajst uglednih predavateljev različnih strok, prav toliko lektorjev in nekaj mladih raziskovalcev.

Že naslov pove, da se šolatelji na seminarju ne izobražujejo le v veščinah slovenskega jezika, marveč tudi literature in širše kulture,

rojstva pa do smrti. Slovenski jezik z leksemom družina za najmanjko celico družbe v ospredje postavi sociološko in ne biološke povezanosti ljudi v njenem okviru, saj besedni koren drug prvotno pomeni sopotnik, tovariš, torej tisti, ki te spremlja, pomaga, varuje. Znotraj te, po navadi tesne povezanosti

in kulturi izražajo in se vanje vpenjajo odnosi znotraj ožjega pojma družine, torej med partnerjema, med starši in otroki, kot tudi širše: odnosi med spoloma in med generacijami, poimenovanja za sorodstvene odnose skozi zgodovino in v sodobnih narečjih, stanje slovenske družine vseh tipov v sodobni in pretekli družbi, pomembna udejstvovanja slovenske družine, kot sta na primer glasbeno in športno, in s tem njeno vključevanje kot celote ali posameznikov v razna združenja in društva, ter ne nazadnje obkrožajoče jezikovne družine in pripadnost slovensčine slovenski, lahko pa bomo spoznali tudi kakšno zanimivo besedno družino.«

Seminar se je uradno začel včeraj ob 12.30 na filozofski fakulteti, čemur je sledilo odprtje razstave o eni od pionirk SSJLK, dr. Bredr Pogorelec, in njenih dveh knjigah, ki sta pravkar izšli pri Založbi ZRC.

MILAN VOGEL

PREDSEDNICA SEMINARJA DR. VERA SMOLE FOTO JURE PRIZEN/DOKUMENTACIJA DELA

zato je vsako leto izbrana osrednja tema, ki po svoje povezuje vse veje kulture. Letos je to *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Predsednica seminarja dr. Vera Smole ob izbrani temi razmišlja takole: »Človek kot socialno bitje potrebuje ob sebi drugega človeka od

se razvijajo razni bolj ali manj zapleteni medčloveški odnosi, ki so se prenesli še na druga področja, tako da se v družine lahko družijo tudi živali, rastline, jeziki, besede, črke, računalniki in še marsikaj. Letos nas bo torej zanimalo, kako se v slovenskem jeziku, literaturi

Potek seminarja in predavatelji

Udeleženci seminarja se bodo o družini v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi seznanjali prek jutranjih tečajev, predavanj in sklopa predstavitev spoznanj nadebudnih raziskovalcev *Poroda mladih*.

Letos bodo med predavatelji Mojca Doupona Topič in Tanja Kajtna, Anja Štefan, Metka Kuhar, Mateja Pezdirc Bartol, Matej Šekli, Vera Smole, Irena Novak Popov, Jože Ramovš, Erika Kržišnik, Mojca Ramšak, Đurda Strsoglavac, Maja Dukanović in Alojzija Zupan Sosič.

»Ljubiti. Ubiti. Biti. Iti. Ti.«

[illegible]

Source: *Survey of the Health of the Nation*, 1997. <http://www.dh.gov.uk>

Mais talvez apanhe
uma ou duas
páginas e veja
como é simples
e interessante
o mundo da
literatura.

Posebna in enkratna
intervencija

[illegible]

V polietilensko lisko po pranju.

4. *procedura concorsuale* – istituita su base
ad hoc, si applica solo ai falliti, ma prevede
un'assistenza tecnica e finanziaria statale co-
stante. In tal maniera, tutta la procedura
fallimentare, inclusa l'assistenza tecnica, è
costo zero – per lo Stato e per il fallito.
Tale procedura è stata definita "concorsuale"
perché si applica solo ai falliti, ma prevede
un'assistenza tecnica e finanziaria statale co-
stante.

Industrial fasteners are designed to provide secure, long-lasting joints in a wide variety of applications. Our extensive inventory includes bolts, nuts, washers, and more, all manufactured to meet the highest standards of quality and performance.

[illegible]

1998-1999. A total of 100,000 copies of the book were distributed to various schools and libraries. The book was also distributed to various schools and libraries. The book was also distributed to various schools and libraries. The book was also distributed to various schools and libraries.

Saccharomyces pombe

Students begin in September, at about 16 years of age, and continue their studies until they graduate from the college at 22 years of age. The curriculum is designed to provide a broad background in the sciences, with a major in one of the following fields: biology, chemistry, physics, mathematics, computer science, or engineering. The program is designed to provide a strong foundation in the sciences, with a major in one of the following fields: biology, chemistry, physics, mathematics, computer science, or engineering. The program is designed to provide a strong foundation in the sciences, with a major in one of the following fields: biology, chemistry, physics, mathematics, computer science, or engineering.

Przeworski Adam, Dąbko Krystyna

Tutti gli olii sono sottoposti ad un processo di raffinazione per renderli puri, in modo da liberarli da ogni contaminazione. I prodotti sono sottoposti ad un processo di raffinazione per renderli puri, in modo da liberarli da ogni contaminazione.

[illegible][illegible]

O statusu jezika

Simpozij Obdobja

V prostorih ljubljanske univerze se v organizaciji centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri oddelku za slovenistiko filozofske fakultete začelja trideseti tridnevni simpozij Obdobja. Letos je nosilna tema meddisciplinarnost v slovenistiki.

Predsednica dr. Simona Kranjc pravi, da je namen tega osrednjega slovenističnega znanstvenega sestanka »združiti domače in tuje jezikoslovce in literarne zgodovinarje, soočiti njihove raziskovalne rezultate in interpretativna mnenja ob izbrani tematiki ter k razpravljanju povabiti tudi predstavnike in predstavnice drugih strok, še posebej humanističnih in družboslovnih. S tem slovenistika zagotavlja široko sintezo posamezne raziskovalne tematike in hkrati omogoča načrtovanje nadaljnjih raziskovalnih korakov ter jih umešča v širši kulturni in družbeni kontekst. Tokratni simpozij nadaljuje koncept 28. simpozija Obdobja: infrastruktura slovenščine in slovenistike, njegov cilj pa je omogočiti znanstveno razpravljanje o meddisciplinarnosti v slovenskem jezikoslovju in literarni vedi. K razmisleku o povezovanju med strokami tako vabimo ugledne strokovnjake iz Slovenije in tujine, ki so doslej v svojem znanstvenoraziskovalnem in pedagoškem delu uspešno združevali spoznanja več strok. Deloma se simpozij vsebinsko navezuje tudi na izjemno odmenen posvet Slovenščina v javnosti, ki je bil organiziran leta 1979 v Portorožu. Tudi ta je namreč na enem mestu zbral strokovnjake različnih strok, vendar je bil njihov osnovni cilj drugačen od simpozijskega.«

Simpozij, na katerem bo sodelovalo štirindevetdeset udeležencev iz desetih držav, bo priložnost za kritično presojo dosedanjega dela in dajanje predlogov za nove oblike sodelovanja. Glavne teme bodo jezikoslovje in literatura ter druge vede, sociolingvistika, psiholingvistika, nevrolingvistika, znakovni jezik, kognitivno jezikoslovje, besediloslavlje, komunikologija, pragmatika, meddisciplinarnost in edukacijske vede, literatura in digitalizacija ...

M. Vo.

Knjižni sejem v Pragi: petnajst ton knjig iz Savdske Arabije,
Delo, 17. 5. 2011 <http://www.delo.si/clanek/153222>.

Zbornik o reformaciji,
Demokracija, 17. 2. 2011, str. 47.

DELO

velika 20.02.2012

Novice Gospodarstvo Šport Kultura Družba Mnenja D zgodbe Ti

Kultura Književnost Knjižni sejem v Pragi: petnajst ton knjig iz Savdske Arabije

Tweet 0

0

Prebrali

Knjižni sejem v Pragi: petnajst ton knjig iz Savdske Arabije

Več kot petsto razstavljavcev iz 47 držav. Po daljšem premoru je na praškem sejmu tokrat sodelovala tudi Slovenija.

Peter Kuhar
17.05.2011, 07:00

Slovenska stojnica na praškem knjižnem sejmu, foto: Jan Boudný

Po letu 2005 je slovenska literatura spet vidna na 17. mednarodnem knjižnem sejmu v Pragi. Na skromni, toda zelo obiskani stojnici z napisom **SLOVINSKO** je bilo razstavljanih kakšnih dvajset prevodov del slovenskih avtorjev, ki so v češkem jeziku izšli v zadnjih petih, šestih letih, učbeniki slovenščine itd.

Glavni gost je tokrat bila **Savdska Arabija**, ki je priprajala na ogled kar petnajst ton knjig. Na sejmu je sodelovalo čez petsto razstavljavcev iz sedemindesetih držav. Svet knjige, kakor se imenuje knjižni sejem v Pragi, se je končal v nedeljo in velja za največjega v srednji Evropi, tokrat pa postaja največje stičišče založnikov iz slovenskih in drugih držav. Letos se je pozornost premaknila na arabsko književnost, saj je bila glavna gostja Savdska Arabija. Kar naravno je, da je prišla tudi arabske avtorje iz drugih držav tega zdaj zelo namirnega dela sveta, priredil pa je dodal še precej veliko skupino avtorjev arabske diaspore na Češkem.

Na sejmu je razstavljalo čez petsto založnikov iz sedemindesetih držav. Med njimi se je s skromno stojnico prvič po letu 2005 predstavila tudi Slovenija. Vendar, presenetljivo, ne na potu do kakšne slovenske založbe ali institucije, zadolžene za promocijo slovenske knjige in literature. Slednji že nekaj let ne kažejo zanimanja za nastop v Pragi. Na lastno pobudo in za svoj denar je letoljno slovensko predstavitel pripravil češki slovenist in prevajalec **Radek Novák** ob pomoči slovenskega veleposlanstva v Pragi.

Na ogled niso bili prav vsi prevodi slovenske sodobne književnosti, ki so na Češkem izšli po letu 2005, ampak le kakšnih dvajset naslovov. Seveda na polkah resni markiz **Drago Jančar**, **Evald Flisar**, **Josip Osti**, **Brane Mozetič**, **Polona Glavan** in nekateri druga povsed vidna imena. Med njimi sta, nemogoče, kar dva Jančarjeva romana, ki je z desetinimi knjigami po letu 1990 na Češkem še vedno najbolj prevladujoči slovenski avtor.

Prevodi del **Evalda Flisara** imajo letnico 2010 – **Velika žival samotja** (*Velké zvíře samoty*) in **Zgodbe s poti** (*Příběhy z cesty*), leto prej pa so bili v antologiji sodobne slovenske dramatike (*Slovenské drama dnes*, 2009) natančni prevodi Flisarjeve drame *Nora Nora*, Jovanovičevega *Čističdomata*, Zupančičevega *Vladimira*, tekst *Dragice Posočnjak Hluk*, ki je delo zvesta, je nesrečnejši skup, ki ga povzroča žival, je neznosni ter Lovričeve komedije *Limonada*. Po letu 2005 so izšli prevodi Jančarjevega *Severnega sija* (*Polární záře*), esej *Jakobova lestev* (*Příčky z Jakobova žebříku*) ter prevod *Polone Glavan Noč v Evropi* (*Noč v Evropě*), z dvema knjigama se predstavlja tudi **Brane Mozetič** – če omenim le nekatere.

Poleg tega smo na slovenski stojnici videli velik izbor učbenikov slovenščine ter nekaj knjig, ki so jih o Sloveniji napisali češki avtorji: iz *Mladinske knjige* in *Carinjeve založbe* so poslati nekaj svezih slovenskih prevodov češke književnosti ter knjig o Sloveniji. Nekaj gradiva sta prispevali Center za slovensko književnost ter Javna agencija za knjigo RS, gradivo predvsem turističnega značaja pa slovensko veleposlanstvo.

Noč literature

Knjižni sejem v Pragi je trajal štiri dni, obsegal je nekaj sto prireditev, literarnih večerov, samostojnih nastopov avtorjev iz vse Evrope in arabskega sveta. Velike pozornosti so bili vse dni delatni števili češki in tuj avtorji, saj jim je bila še dan pred odprtjem namenjena Noč literature. Na različnih mestih, v gledališčih, kavarnah, tudi na prostem, so brali tekste iz dvajsetih literatur, pa ne le v Pragi, pač pa v dvajsetih evropskih mestih in preložitvenih držav EU hkrati.

V teh dneh je potekala vrsta okroglih miz, diskusij, gledaliških predstav ter projekcij filmov, ki so nastali po literarnih predlogih. In – ne nazadnje – prvič so se v Pragi na simpoziju srečali tudi prevajalci z vseh koncev sveta. Prevajalci leposlovja namreč ugotavljajo, in to velja tudi za Slovenijo, da njihovo delo ni le premalo cenjeno, ampak tudi zelo slabo plačano.

Seveda je slovenski delček na knjižnem sejmu v Pragi koraj opazen drobček tega obsežnega programa.

Peter Kuhar je novinar, urednik, literarni ustvarjalec in prevajalec.

Zbornik o reformaciji

Znanstvena založba

Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je izdala zbornik *Obdobja 27. Reformacija na Slovenskem (ob 500. obletnici Trubarjevega rojstva)*. Prispevki domačih in tujih avtorjev so v več jezikih objavljeni v petih sklopih (656 strani). V prvem *Književnost* je šestnajst prispevkov; med njimi: *Adam Sklar in njegov rokopisni kodeks – Sklarjevo prevajalsko delo* (Monika Deželak Trojar), *Ali je Primož Trubar upesnitve vreden junak?* (Božidar Jezernik), *Skalarjev rokopis*, 1643. *Meditativna proza v kontekstu katoliške obnove* (Matija Ogrin), *Filološki in teološki vidiki besede pri Primožu Trubarju* (Matija Stanonik). Sedem prispevkov je v razdelku *Dramatika in poezija*, trinajst pa v razdelku *Iskrice*; med njimi: *Kranjski jezik v bevalskih 16. in začetku 17. stoletja* (Irena Oreš), *Trubar, Enduratin, Boharč, Kreč in prevajalsko načelo »Ad ruder«* (Franca Premk), *Pomen Boharčeve slovnice za slovensko skladajo* (Andreja Zele). V razdelku *Glasba in slikarstvo* sta dva prispevka, v razdelku *Kultura, zgodovina in biografika* pa trinajst; med njimi: *Pokus pojanitve vprašanja o izvoru Trubarjevega nudi* (Andrej Bartol), *Nikodem Frischlin – nemški poznavanje Slovenije v Trubarjevem času* (Dorothea Kozig), *Povezanost švicarske in slovenske reformacije* (Marko Kerševan), *Nemško poznavanje Slovenije v Trubarjevem času* (Dorothea Kozig), *Povezanost švicarske in slovenske reformacije* (Marko Mugerli), *Nikodem Frischlin in njegovo delovanje na Kranjskem (1582–1584)* (Peter Scherber), *Venska reformacija in prenova Cerkev – Stičica, nasprotja, dilome* (Igor Skamperle).

Slovenščino so v znanstveno zibel položili v Gradcu,
Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Slovenščino so v znanstveno zibel položili v Gradcu

Dvestoletnica slovenistične katedre Ludvik Karničar nadaljuje pred dvema stoletjema začetno delo Janeza Nepomuka Primca

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

MILAN VOGLJ.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Priloki Karničar je v slovenistični katedri na Dunaju predal slovenščino v znanstveno zibel. V slovenščini so v znanstveno zibel položili v Gradcu, Delo, 25. 11. 2011, str. 17.

Med študenti tudi dekan,
Delo, 2. 6. 2011.

Državna univerza v Clevelandu

Med študenti tudi dekan

Sredi maja so na državni univerzi v Clevelandu odprli slovensko knjižnico z okoli 940 naslovi slovenskih knjig, ki jo je s pomočjo urada za Slovence po svetu in v zamejstvu, generalnega konzulata RS in centra za slovenščino kot drugi ali tuji jezik uredil Luka Žibelnik, lektor slovenščine na tej univerzi in ljudskem kolodžu v Kirtlandu. Knjižnica ima prostore v centru za slovenščino, kjer deluje tudi lektorat slovenskega jezika.

Knjižnico so odprli ob začetku dvodnevne izobraževalne seminarja za učiteljice in učitelje slovenskega jezika v ZDA, ki je bilo organizirano s pomočjo clevelandške univerze in ljubljanskega centra za slovenščino. Predavaj in delavnik, ki so jih pripravile gostje z oddelka za slovenistiko ljubljanske filozofske fakultete dr. Boža Krakar Vogelj, dr. Alojzija Zupan Sosič, dr. Mojca Nidofer Šiško, iz centra za slovenščino ter Majda Degan Kapus iz založbe DZS, se je udeležilo sedemdeset učiteljev in učiteljic sobotnih šol iz Amerike, najdlje je v Cleveland pripotovala Mia Rode, in sicer iz Kalifornije. Odežvi na dogodek so bili izjemno pozitivni in izraženih je bilo mnogo želja, da bi kaj podobnega organizirali večkrat, saj bi tako lahko

učiteljice in učitelji spremljali novosti v slovenščini, pri poučevanju slovenskega jezika, literature in kulture ter si med seboj izmenjali izkušnje. Lektorata (clevelandski in kirtlandski) ter tamkajšnji center za slovensko študijo delujeta od leta 2008, ko je Slovenija prek centra za slovenščino kot drugi ali tuji jezik pri oddelku za slovenistiko ljubljanske filozofske fakultete tja poslala učitelja slovenskega jezika Luko Žibelnika. Zdaj lektorata delujeta že tretje leto in vsako leto se na tečaje, ki trenutno potekajo na štirih stopnjah, vpíše več študentov, nazadnje kar 44. Eden od zavzetih študentov slovenskega lektorata je tudi dekan fakultete v Clevelandu prof. dr. Gregory M. Sadlek, ki zelo podpira dejavnosti na slovenistiki. Tako je

bilo s pomočjo centra in lektoratov organiziranih veliko odmevnih dodatnih projektov, gostovanj profesorjev, strokovnjakov in umetnikov iz Slovenije in ZDA ter kulturnih prireditev. Občinstvu so se tako že predstavili in še dodatno povežali slovenske ter ameriške akademske institucije dr. Tom Priestly, dr. Aleš Bjelčević, dr. Simona Klemenčič, dr. Božidar Ježernik, dr. Drago Kunec, dr. Vladimir Rus, dr. Nina Vodopivec, generalni konzul RS Jurček Žmavc in mnogo drugih gostov. Potekali so pesniški večeri (Tone Kuntner, Aleš Šteger), filmski večeri (v sodelovanju s Filmskim skladom RS in Joejem Valenčičem), folklorni festivali (2009 in 2011), izmenjavni sejmi ter predavanja lektorja Luke Žibelnika. L. Z., M. N. Š.

V: Slovenščina do Vladivostoka! Slovenski lektorati, primer Poljska, *Pogledi*, 12. 1. 2011.

POKLIC: LEKTOR SLOVENSKEGA JEZIKA

V študijskem letu 2010/2011 delujejo različne oblike lektoratov slovenskega jezika na 57 tujih univerzah. Lektorate obiskuje več kot 2000 študentov. Na 25 tujih univerzah ima slovenistika s podporo lektorata status rednega dodiplomskega študija oziroma študijske smeri, na nekaterih pa se izvajajo tudi magistrski in doktorski študiji slavističnega, jezikoslovnega, literarnega ali prevajalskega študija. Na tujih univerzah poučuje 31 slovenskih lektoratov, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Največ lektoratov je na Poljskem – kar šest, in sicer: Bieleś-Biala (v študijskem letu 2009/10 vpisanih 49 študentov), Gdansk (57 študentov), Varšava (36 študentov), Katowice (85 študentov), Krakov (106 študentov) in Lodž (35 študentov). Študenti so trije vrsti: študenti drugih slovanskih jezikov, ki si slovenščino izberejo za eno leto kot izbirni predmet (pa jih morebiti prepriča in študira naprej), dodiplomski in podiplomski študenti. Zelo močni so še lektorati na Češkem (lani je bilo 19 študentov vpisanih v Pragi, 29 v Pardubicah in 32 v Brnu), v Zagrebu (108 vpisanih) in v Beogradu (104 študenti; več kot 400 jih obiskuje izbirni predmet Slovenska kultura in civilizacija). Za primerjavo: v prvi letnik slovenistike na ljubljanski Filozofski fakulteti se vpiše 120 študentov (vendar vsi študija ne končajo ...), študij slovenistike pa obstaja tudi v Mariboru, Novi Gorici in Kopru. Tako da povsem drži trditev, da na Češkem slovenščino študira približno enako število študentov kot v Sloveniji, potrjuje izj. prof. dr. Alojzja Zupan Sosič, predsednica programa slovenščine na tujih univerzah v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik.

Samo za sedem lektoratov plačuje vse stroške slovenska država, se pravi, da ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo nameni denar za njihove plače (sodijo v 31. plačni razred), najemnine za stanovanje do 1000 evrov na mesec, dodatek za oddaljenost, dvakrat na leto potne stroške za vrnitev v domovino in izobraževanje. Pri ostalih so sofinancerji tuje univerze, ki deloma primaknejo za plače lektoratov ali poskrbijo za njihovo nastanitev, Ministrstvo za zunanje zadeve pomaga v organizacijskem smislu, dodaja vodja programa Mojca Nidorfer Šiško: pri navezovanju stikov, podpisovanju pogodb s tujimi fakultetami, prejez sprejeme za kulturne praznike in podobno.

Razpisi za lektorska mesta so javni, zanimanje pa ni preveliko, sogovorniki menijo, da zaradi oddaljenosti. Največ povpraševanja je po delovnih mestih lektoratov v Zagrebu, Beogradu in Londonu, zanje so prejeli tudi po 30 prijav (res pa je, da so se posamezniki prijavljali za več krajev). Biti lektor je idealno za mlade ljudi brez družine, a po drugi strani ni čisto primerno za prvo zaposlitev, saj po zaključnem študiju, ker zahteva nekaj izkušenj in organizacijskih sposobnosti. Tuda te je mogoče, kot pripomni

strokovni sodelavec programa Damjan Huber, pridobiti tudi že med študijem. Nikakor pa ni delo za pasivne, zaspane, nedejavne, se strinjajo vsi trije sogovorniki.

Zoprna lastnost lektorskega poklica je, da so lektorji zaradi pomanjkljive opredelitve njihovega statusa v slovenski zakonodaji lahko zaposleni samo za določen čas – dve leti. Pogodbo jim sicer lahko podaljšujejo, a jih ne morejo zaposliti za nedoločen čas. Hkrati to pomeni, da nimajo nobene varnosti, ko se vrnejo v domovino, temveč lahko ponovno začnejo iskati novo delovno mesto ...

Pogoji za kandidiranje so: diploma iz slovenistike, znanje tujega jezika (po možnosti tistega, ki ga govorijo v državi, kamor bi se kandidat rad odpravil, ali vsaj angleščine; lahko se jezika države tudi priuči naknadno, ponavadi jim gre hitro, saj so vendarle jezikoslovci), poznavanje okolja, znanje poučevanja slovenščine kot tujega jezika. Kandidate izbira komisija, ki jo sestavljajo predstavniki Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (vs trije sogovorniki), kadrovski in kdo iz vodstva ljubljanske filozofske fakultete, na posebno zahtevo pa tudi kdo z univerze v tujini. Tako so na izbor v Ljubljano priporočili predstavniki tržaške visoke šole za prevajanje in tolmačenje in Kitajci (lektorat za slovenski jezik so v Pekingu odprli leta 2009). Tiso postavili še dodaten pogoj, da mora kandidat znati plesati, se z nasmehom spominja Alojzja

Zupan Sosič, »ker da se da na Kitajskem s plesmi in plesom najhitreje naučiti tujega jezika, to je pač taka civilizacijska posebnost«.

Najstarejši lektorat slovenskega jezika so v soseski: ni še leta 1811 so ga odprli v Gradcu (se pravi več kot sto let pred ustanovitvijo univerze v Ljubljani in stolice za slovenistiko), leta 1849 na Dunaju, kjer je med drugim deloval znani jezikoslovec Fran Miklošič.

Sicer pa lektorji niso vedno Slovenci po rodu, razlagajo sogovorniki; v Skopju je prof. dr. Lidijsa Arizankovska, v Sankt Peterburgu dr. Anna Bodrova, v Pardubicah, kjer so lektorat za slovenščino ustanovili povsem neodvisno od ljubljanske univerze, kot lektor

deluje dr. Aleš Kozar, ki je diplomiral iz slovenistike na univerzi v Pragi, na Tehnično-humanistični akademiji v Bieleś-Biali dr. Agnieszka Biedkowska-Kopczyk.

Najprimernejši odziv na govorice, ki so po Sloveniji zaokrožile oktobra lani in po katerih je ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo zaradi varčevanja začelo razmišljati o zapiranju nekaterih slovenskih lektoratov v tujini, je torej napisati seznam krajev oziroma univerz, ki si svojim študentom želijo omogočiti učenje slovenščine (ali pa okrepi delovanje že obstoječega lektorata). To so po besedah Mojce Nidorfer Šiško: v španski Granadi, nizozemskem Leidnu in ukrajinskem Kijevu. Beli lisi pa sta še Bližnji vzhod in Avstralija.

Kje so slovenski lektorati?

Po svetu naokoli s slovensko besedo,
Dnevnik, 24. 11. 2010, str. 19.

Po svetu naokoli s slovensko besedo

Ljubljana – Center za slovenščino kot drugi ali tuji jezik je včeraj predstavil projekt *Svetovni dnevi sodobne slovenske literature*, ki ga bodo med 29. novembrom in 31. decembrom izvedli na 57 različnih univerzah po vsem svetu. Dogajalo se bo predvsem v Evropi, a tudi na štirih univerzah v Severni Ameriki, južnoameriških univerzah v La Plati in Buenos Airesu ter v Aziji – v Pekingu in Tokiu. Program, ki vsebuje več kot 100 prireditev po svetu, iz Slovenije koordinirajo **Alojzija Zupan Sosič**, **Mojca Nidorfer Šiškovič** in **Damjan Huber**, različne aktivnosti pa so prilagojene programu in potrebam vsake izmed vključenih univerz. Na skoraj vseh lektoratih bodo potekale prevajalske delavnice, nastali prevodi pa bodo objavljeni v različnih knjižnih in časopisnih izdajah. Priredili bodo tudi številne literarne, glasbene in filmske večere ter predavanja, na katerih se bodo predstavili nekateri slovenski umetniki in teoretiki.

Med največjimi pridobitvami mednarodnega projekta je *Antologija sodobne slovenske literature*, ki so jo na Centru za slovenščino kot drugi ali tuji jezik izdelali predvsem za potrebe študentov in učiteljev slovenščine na tujih univerzah, a verjamejo, da bo zanimiva tudi za domače bralce. Besedila so izbrali Alojzija Zupan Sosič, Irena Novak Popov, Mateja Pezdirc

Svetovni dnevi
sodobne slovenske
literature bodo trajali
dober mesec na kar
57 univerzah po svetu.

Bartol in številni učitelji slovenščine na tujih univerzah. Antologija prinaša odlomke iz novejših slovenskih književnosti, nastale med letoma 1980 in 2010, vključena besedila pa so razdeljena na štiri dele, poezijo, pripovedništvo, dramatiko in mladinsko književnost, ter skupaj predstavljajo 66 različnih ustvarjalcev. Alojzija Zupan Sosič je kot glavna merila za sestavo antologije izpostavila literarno kakovost, a tudi enakovredno zastopanost vseh starostnih skupin in slovenskih pokrajin, med drugimi tudi zamejstva. Spola pri tem niso upoštevali, zato je večina predstavljenih umetnikov, tako kot tudi v večini drugih antologij, moških. Pri izbiri so se še potrudili upoštevati želje lektorjev in študentov ter motivno-tematsko ustreznost izbranih besedil pri predstavitvi Slovenije, njenega jezika in kulture, je še poudarila Alojzija Zupan Sosič. **ik**

Svetovni dnevi slovenske literature, *Delo*, 24. 11. 2010, str. 16.

Svetovni dnevi slovenske literature

Široko razvejeni dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri slovenistiki na ljubljanski filozofski fakulteti se je v zadnjih letih pridružil še mednarodni kulturnopromocijski projekt. Letošnji, peti po vrsti, nosi naslov *Svetovni dnevi sodobne slovenske literature* in bo potekal na 57 univerzah, in sicer od 29. novembra do Prešernovega rojstnega dne, 3. decembra. Projekt ni namenjen le študentom in lektorjem na univerzah, na katerih se slovenščino uči okrog 1700 študentov, marveč vsem študentom in profesorjem teh univerz, slovenskim društvom, predstavništvom in seveda posameznikom. Potekal bo v obliki literarnih večerov z branjem v slovenskem in dvajsetih tujih jezikih, prevajalskih delavnic, na katerih bodo sodelovali tudi nekateri avtorji, literarno-filmskih,

literarno-glasbenih večerov, predavanj in še kako. Glavni namen je povezovanje slovenistike po svetu, spodbujanje prevajanja in boljše poznavanje slovenske literature.

Podlaga za letošnje delo je *Antologija sodobne slovenske literature*, ki so jo uredili predsednica programa STU Alojzija Zupan Sosič, vodja programa Mojca Nidorfer Šiškovič in strokovni sodelavec Damjan Huber, pri izboru pa je sodelovalo več profesorjev s slovenistike in učiteljev slovenščine na tujih univerzah. Zahtevnejši bralec lahko vzame v roke tudi zbornik letošnjega simpozija *Obdobja*. Antologija je sestavljena tako, da je zanimiva tudi za širši krog bralcev v Sloveniji, ne le na tujih univerzah.

MILAN VOGEL

Slovaško-češka turneja Gorana Vojnovića,
Delo, 30. 3. 2011, str. 15.

Slovaško-češka turneja Gorana Vojnovića

V sloviti literarni kavarni Retězová v starem mestnem jedru Prage je pisatelj Goran Vojnović prejšnjo sredo končal trojno bralno turnejo, od Bratislave, prek Brna, do Prage. Gostoval je namreč v mestih, kjer delujejo lektorati slovenskega jezika; ti so gostovanja pripravili skupaj s Študentsko založbo. Vojnović je bral iz romana *Čefurji rous!*, večer je vodil Andrej Šurla, praški lektor slovenskega jezika, pisatelja je s kratkim esejem predstavila Alenka Jensterle Doležal, profesorica na Karlovi univerzi, z lastno glasbo pa je nastopil pesnik Andraž Polič. Ob tej priložnosti je Aleš Kozár bral odlomke iz češkega prevoda tega dela, ki še čaka na izid. Glede na tematiko in jezikovno slojevitost je prevajanje romana *Čefurji rous!* izjemno zahtevno. Kozár je izbral sodoben, zelo gibčen in slikovit pogovorni češki jezik ter sleng socialno primerljivih slojev na Češkem. Kljub temu je ohranjen živ »balkanski« milje v romanu, deloma pa celo nekateri izrazi (na primer »čefurske« kletvice). »Potrebni so bili nekateri nujni kompromisi, zaradi česar tekst na nekaterih mestih gotovo kaj izgubi,« je dejal Kozár, izkušen in ploden prevajalec iz slovenščine, sicer profesor slovenskega jezika in literature na univerzi v Pardubicah. Roman *Čefurji rous!* je, kar zadeva slovanske jezike, doslej izšel, če se ne motim, v srbski, hrvaški/bosanski različici teh jezikov ter v poljščini. »Vsi prevajalci so imeli velike težave s tem, kako presaditi roman v svoj prostor, saj gre za specifikko, ki je v vsakem okolju drugačna, zato sem kot avtor njihove težave dobro razumel,« pravi Vojnović. Sodeč po pozitivnih reakcijah številnega občinstva v kavarni Retězová, je prevajalec delo dobro opravil. **PETER KUHAŘ**

Zlati čoln zaplul na Poljskem,
Večer, 7. 6. 2011, str. 15.

Zlati čoln zaplul na Poljskem

Med 24. in 28. majem 2011 je v petih južnopoljskih mestih (Mikolow, Sosnowiec, Katowice, Krakov in Bielsko-Biala) potekal 2. festival slovenske kulture Zlati čoln. Na literarno-glasbenih večerih so se predstavili širši poljski javnosti slovenska pisateljica in prevajalka **Suzana Tratnik**, pesnik in prevajalec **Jure Potokar** ter pesnica, skladateljica in nedvomno ena najizvirnejših slovenskih kantavtoric **Ksenija Jus - Xenia**. Poleg njih je poljsko občinstvo spoznalo še ustvarjalnost slovenskih ustvarjalcev s področja vizualnih umetnosti - avtorja fotomontaž **Marka Modica** in fotoreporterja **Bojana Breclja** ter poezijo Srečka Kosovele.

Del festivalskega programa je potekal na dvodnevni prevajalski delavnici v Bielsko-Biali, na kateri so se poljski študenti in študentke slovenščine podrobneje ukvarjali s poezijo in prozo treh slovenskih gostov. Na Šlezjski univerzi v Katowicah in Jagelonski univerzi v Krakovu so slovenisti in slavisti poslušali predavanje Suza-

ne Tratnik o razvoju in značilnostih lezbične literature in Jureta Potokarja o zlahtnem druženju glasbe in poezije. Vsa predavanja so se zaključila z živahno razpravo udeležencev. V Krakovu je bila organizirana tudi delavnica ustvarjalnega pisanja v slovenščini, ki je potekala v znamenju songov, vodili pa sta jo Ksenija Jus - Xenia in **Tatjana Jamnik**. Festival je organiziralo KUD Police Dubove v sodelovanju z Literarnim društvom IA, Centrom za slovensko književnost, Mikolowskim inštitutom iz Mikolowa, lektoratom slovenščine na Šlezjski univerzi v Katowicah, Mestnim centrom za kulturo v Krakovu, lektoratom slovenščine na Jagelonski univerzi v Krakovu in Tehnično-humanistično akademijo v Bielsko-Biali. Festival so podprli Javna agencija za knjigo RS, Društvo Triglav-Rysy, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in Šlezjska univerza v Katowicah. **(kr)**

Bibliografija strokovnih delavcev Centra

Ina Ferbežar

- Ina Ferbežar: Ravni jezikovnega znanja po Skupnem evropskem jezikovnem okviru: uporabnost pri delu v razredu. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 69–81.
- Ina Ferbežar: *Open Sesame – Testing Slovene as a Foreign Language*. Predavanje na seminarju *Working Together for a Multilingual Europe – Supporting Diversity*, 21 September 2011. Bruselj: Evropski parlament.
- Ina Ferbežar, Marko Stabej: Slovene or not Slovene? Testing speakers of closely related languages. V: ALTE 4th International Conference. 7-9 July 2011. *Programme*. Krakow: Jagiellonian University.
- Ina Ferbežar, Simona Kranjc, Karmen Pižorn, Janez Skela (ur.): *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje*. Ljubljana: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Urad za razvoj šolstva. http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/razvoj_solstva/Jeziki/Publikacija_SEJO_komplet.pdf
- Janez Krek, Roman Globokar, Jana Kalin, Zdenko Kodelja, Igor Pribac, Marjan Šimenc, Marko Stabej, Ina Ferbežar, Gašper Ilc, Vesna Kondrič Horvat, Simona Kranjc, Meta Lah, Vesna Mikolič, Katja Pavlič Škerjanc, Karmen Pižorn, Igor Saksida: Uvod. Janez Krek in Mira Metljak (ur.): *Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. 11–62. <http://www.belaknjiga2011.si>

Branka Gradišar

- Branka Gradišar, Tanja Jerman: ICT in Learning Slovene as a Second/Foreign Language. *Conference Proceedings*. International Conference ICT for Language Learning. Firenze: Simonelli Editore University Press. <http://www.pixel-online.net/ICT4LL2011/conferenceproceedings.php>
- Branka Gradišar, Tanja Jerman: Učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika s pomočjo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij. *Mednarodna znanstvena konferenca EDUvision: Sodobni pristopi poučevanja prihodnjih generacij*. Ljubljana: Tehnološki park.

Tanja Jerman

- Tanja Jerman, Branka Gradišar: ICT in Learning Slovene as a Second/Foreign Language. *Conference Proceedings*. International Conference ICT for Language Learning. Firenze: Simonelli Editore University Press. <http://www.pixel-online.net/ICT4LL2011/conferenceproceedings.php>
- Tanja Jerman, Branka Gradišar: Učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika s pomočjo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij. *Mednarodna znanstvena konferenca EDUvision: Sodobni pristopi poučevanja prihodnjih generacij*. Ljubljana: Tehnološki park.
- Tanja Jerman: Pred odhodom v razred – praktični nasveti za delo v razredu. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 25–40.

Damjana Kern

- Damjana Kern: Elektronski viri pri učenju slovenskega jezika. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 83–89.

Mihaela Knez

- Mihaela Knez: Besedišče in slovnica pri jezikovnem pouku. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 41–49.
- Mihaela Knez: Obravnava besedil kot osrednja dejavnost jezikovnega pouka. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 51–56.
- Mihaela Knez: Učenec priseljenec – med željami in realnostjo. Rudi Tiselj (ur.): *Slovenec ali ne, tukaj sem. Zbornik predavanj s konference o pravičnosti in realnosti XIV/2*. Ljubljana: Salve d. o. o.

Mojca Nidorfer Šiškovič

- Mojca Nidorfer Šiškovič: Ekскурzija na Štajersko – rudarsko mesto Velenje in knežje mesto Celje. Vera Smole (ur.): *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 167–175.
- Mojca Nidorfer Šiškovič: *Pragmatičnojezikoslovna analiza elektronskih poslovnih pisem v slovenščini. Doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Vera Smole, Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber: *Družina v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Vodnik po programu*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko.
- Alojzija Zupan Sosič, Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber: Slovenščina na tujih univerzah. *Letno poročilo Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik 2010*. 5–17.

Nataša Pirih Svetina

- Nataša Pirih Svetina: Odrasli in učenje tujega jezika. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 17–23.
- Nataša Pirih Svetina: Slovensko-italijanski jezikovni stiki v novi luči. Primož Strani (ur.): *Odrasli in slovenščina: nasveti in predlogi za tečaje slovenskega jezika in kulture na slovensko-italijanskem narodnostnem območju*. Trst: Državna agencija za razvoj šolske avtonomije (A.N.S.A.S), Območna enota za Furlanijo Julijsko krajino. 91–96.
- Nataša Pirih Svetina (ur.): *Povezani s slovenščino, Pošopis za 30 let*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Letno poročilo 2011
Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik
Uredila: Mateja Lutar
Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčič
Za založbo: Andrej Černe, dekan
Tisk: Birografika Bori d. o. o.
Naklada: 140 izvodov

Ljubljana, maj 2012

Publikacija je brezplačna in dostopna na www.centerslo.net.

ISSN 1581-9442

www.centerslo.net

ISSN 1581-9442

9 771581 944007